

Latvijas Universitātes Bibliotēkas nolikums

APSTIPRINĀTS

ar 27.12.2004 Senāta lēmumu Nr.54

Ar grozījumiem, kas izdarīti līdz 29.06.2009.

Grozījumi: LU Senāta 29.06.2009. lēmums Nr. 279

1. Vispārējie noteikumi

1.1. Latvijas Universitātes Bibliotēka (turpmāk tekstā - LUB) ir Latvijas Universitātes (turpmāk tekstā - LU) akadēmiska pamatstruktūrvienība - vispārpieejama zinātniskā bibliotēka, intelektuālo vērtību glabātāja un uzturētāja.

1.2. LUB pilns nosaukums:

latviešu valodā – Latvijas Universitātes Bibliotēka,

angļu valodā – Library of the University of Latvia,

vācu valodā – Bibliothek der Universität Lettlands,

franču valodā – Bibliothèque de l'Université de Lettonie,

krievu valodā – Библиотека Латвийского Университета,

Saīsinātie nosaukumi – LU Bibliotēka, LUB.

1.3. LUB savā darbībā ievēro:

1.3.1. Latvijas Republikas likumus, Ministru Kabineta noteikumus un citus normatīvos aktus;

1.3.2. LU Satversmi, LU Senāta lēmumus, LU rīkojumus un vadības lēmumus;

1.3.3. šo Nolikumu.

1.4. LUB krājums un manta ir LU īpašums.

1.5. LUB ir apaļais zīmogs ar pilnu tās nosaukumu un LU ģerboni, veidlapa, sava simbolika, kas reģistrēti LU noteiktajā kārtībā.

1.6. LUB pasta adrese ir Kalpaka bulvāris 4, Rīga, LV – 1820, Latvijas Republika.

2. LU Bibliotēkas darbības mērķis un uzdevumi

2.1. LUB darbības mērķis ir sekmēt LU misijas izpildi, nodrošinot LU akadēmiskajai darbībai nepieciešamos informācijas resursus un pakalpojumus.

2.2. LUB uzdevumi ir:

2.2.1. veidot LUB krājumu atbilstoši LU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām;

- 2.2.2. uzkrāt, sistematizēt, katalogizēt, bibliogrāfiski apstrādāt un saglabāt iespieddarbus, elektroniskās publikācijas, rokrakstus un citus dokumentus;
- 2.2.3. nodrošināt un popularizēt pieeju elektroniskajām datu bāzēm, analizēt to izmantošanas efektivitāti;
- 2.2.4. uzkrāt un sistematizēt informāciju par LU akadēmiskās darbības rezultātiem;
- 2.2.5. veidot un saglabāt LU personāla intelektuālā īpašuma: publicēto darbu, LU aizstāvēto disertāciju krājumu un datu bāzes;
- 2.2.6. LU noteiktā kārtībā katalogizēt un saglabāt bakalaura darbus, maģistra darbus un diplomdarbus, kā arī to elektroniskās versijas;
- 2.2.7. nodrošināt LUB krājuma pieejamību un izmantošanu patstāvīgo studiju īstenošanai;
- 2.2.8. popularizēt LUB krājumu;
- 2.2.9. modernizēt un paplašināt sniedzamo pakalpojumu klāstu, attīstīt nozaru nodaļu infrastruktūru;
- 2.2.10. veikt starptautiskā starpbibliotēku abonementa funkcijas, iesaistīties starptautiskās bibliogrāfisko datu apmaiņas organizācijās un sistēmās;
- 2.2.11. piedalīties nacionālās bibliogrāfiskās datu bāzes veidošanā; koordinēt savu darbību ar citām augstskolu un zinātniskajām bibliotēkām;
- 2.2.12. piedalīties valsts un starptautisko bibliotēku un bibliotēku darbinieku organizāciju darbā, projektu un programmu realizācijā;
- 2.2.13. veikt lietišķos pētījumus krājuma attīstības, lietotāju apkalpošanas jomā;
- 2.2.14. veidot un nostiprināt LU personāla spēju atrast, analizēt, izmantot un demonstrēt dažādos datu formātos uzglabātu informāciju;
- 2.2.15. sadarboties ar LU Akadēmisko apgādu bibliotēkas krājuma veidošanā un popularizēšanā;
- 2.2.16. piedalīties studiju un tālākizglītības programmu realizēšanā, saskaņojot to ar fakultātēm, kuras ir atbildīgas par attiecīgo nozari.

3. LU Bibliotēkas personāls

- 3.1. LUB personāla amatu vietu sarakstu un personāla darba uzdevumus nosaka LUB direktors, amatu vietu sarakstu apstiprina LU kanclers.
- 3.2. Darba līgumus ar LUB personālu slēdz LU prorektors atbilstoši vadības pienākumu sadalei.
- 3.3. LUB var veidot akadēmiskā personāla amatus zinātnisku pētījumu veikšanai, kuros ievēl atbilstošās nozares fakultātes domē.

4. LU Bibliotēkas struktūra

4.1. LUB struktūru veido departamenti un nozaru bibliotēkas.

4.2. Departamentos un nozaru bibliotēkās LUB veido nodaļas atbilstoši savas attīstības stratēģijai un uzdevumiem. To izveidošanu, reorganizāciju vai likvidāciju var ierosināt LUB direktors, LUB departamentu vadītāji, LUB Padome.

4.3. LUB departamenti:

4.3.1. komplektē, katalogizē, glabā un regulāri izvērtē informācijas resursu krājumu;

4.3.2. pēta informācijas resursu krājuma struktūru un izmantošanu, plāno tā attīstību;

4.3.3. apkalpo un apmāca lietotājus, pēta lietotāju vajadzības un publisko pētījumu rezultātus;

4.3.4. bibliogrāfiski apstrādā informācijas resursus;

4.3.5. veido un attīsta bibliotēkas uzziņu un informācijas sistēmu;

4.3.6. nodrošina informācijas resursu pieejamību;

4.3.7. konsultē un apmāca nozaru bibliotēkas to funkciju optimālai izpildei;

4.3.8. rūpējas par darbam piemērotas vides izveidi, atbilstoša iekārtojuma un aprīkojuma iegādi, informācijas tehnoloģiju darbību.

4.4. LUB nozaru bibliotēkas:

4.4.1. apkalpo lietotājus vienā vai vairākās zinātņu nozarēs;

4.4.2. koncentrē informācijas resursus, kas nepieciešami studiju procesam un mācībspēku darbam, kā arī nodrošina to pieejamību;

4.4.3. sadarbojas ar fakultāšu vadību un nozaru speciālistiem informācijas nodrošinājuma un pakalpojumu sniegšanas jautājumos;

4.4.4. informē un konsultē lietotājus par krājuma attīstību, citu informācijas resursu izmantošanu;

4.4.5. piedalās lietotāju apmācībā.

5. Pārvalde

5.1. LUB darbības vispārējo pārraudzību veic LU prorektors atbilstoši vadības pienākumu sadalei.

5.2. LUB pārvaldi īsteno direktors.

5.3. LUB direktors tiek iecelts amatā konkursa kārtībā un ar viņu rektors vai tā pilnvarots LU vadības pārstāvis slēdz darba līgumu. Darba līgumi ar LUB direktora vietnieku un izpilddirektoru tiek slēgti pēc LUB direktora ierosinājuma.

5.4. LUB direktors ir atbildīgs par:

5.4.1. likumu un citu normatīvo aktu, LU Satversmes, LU Senāta lēmumu, LU vadības rīkojumu, LU Darba kārtības noteikumu ievērošanu LUB darbībā;

5.4.2. LUB darbības vadību, nodrošināšanu un organizēšanu atbilstoši šim nolikumam un LU vadības uzdevumiem;

5.4.3. LUB uzdoto uzdevumu savlaicīgu un kvalitatīvu izpildi;

5.4.4. piešķirto līdzekļu lietderīgu, efektīvu un likumīgu izmantošanu;

5.4.5. LUB personāla racionālu darba organizāciju, tā savlaicīgu informēšanu par amata pienākumiem un to izmaiņām, LR un LU normatīvo aktu ievērošanu darba attiecībās ar LU, personālam uzdoto uzdevumu izpildes kontroli;

5.4.6. LUB funkcijām atbilstošu priekšlikumu nodrošināšanu LU vadībai, kā arī lēmumu projektu sagatavošanu LU vadībai;

5.4.7. LUB sadarbības nodrošināšanu ar citām LU struktūrvienībām;

5.4.8. projektu, kontaktu un attiecību veidošanu ar LU, Latvijas un ārvalstu fiziskām un juridiskām personām LUB un LU attīstības nolūkā, informējot par to LU vadību;

5.4.9. darba drošības noteikumu un ugunsdrošības noteikumu ievērošanu darba vietās.

5.5. LUB direktors savas kompetences ietvaros:

5.5.1. pārstāv LUB intereses citās institūcijās;

5.5.2. plāno, vada un koordinē LUB administratīvo un finansiālo darbību, pieņem lēmumus un kontrolē to izpildi, analizē un novērtē LUB darbības rezultātus;

5.5.3. nodrošina šajā Nolikumā noteikto LUB mērķa un uzdevumu realizēšanu;

5.5.4. atbilstoši amata aprakstiem nosaka LUB personālam pienākumus un funkcijas un kontrolē to izpildi;

5.5.5. iesniedz priekšlikumus LU vadībai par LUB attīstības projektiem, personāla kustību, darba samaksu, u.c. ar LUB darbību saistītajiem jautājumiem;

5.5.6. izstrādā LUB attīstības koncepciju un nodrošina tās realizāciju;

5.5.7. sekmē LUB darbinieku profesionālo pilnveidošanos.

5.6. LUB direktora vietnieks atbild par LUB uzdevumu izpildi saskaņā ar amata aprakstu un LUB direktora norādījumiem. Direktora vietnieks aizvieto direktoru viņa prombūtnes laikā.

5.7. Par LUB finansu, saimniecisko un organizatorisko darbību atbild izpilddirektors saskaņā ar amata aprakstu un LUB direktora norādījumiem.

5.8. Struktūrvienību darbu organizē to vadītāji, viņu prombūtnes laikā - LUB direktora vietnieks. Struktūrvienību vadītāji atbild LUB direktora vietniekam par struktūrvienībām paredzēto uzdevumu un norādījumu izpildi, racionālu darba un personāla organizāciju. Par struktūrvienību darbu to vadītāji sniedz pārskatus LUB direktora vietniekam.

5.9. LUB Padome ir konsultatīva institūcija, kas konsultē LU vadību un LUB direktoru par LUB darbības pilnveidošanu un uzlabošanu saskaņā ar bibliotēkas lietotāju informacionālajām vajadzībām, LUB attīstības koncepciju un LU attīstības stratēģiskajiem uzdevumiem.

5.10. LUB Padomes sastāvu nosaka ar LU rīkojumu, kas paredz līdzsvarotu LUB un LU akadēmisko struktūrvienību un administrācijas pārstāvniecību.

5.11. LUB Padomes darbību reglamentē LU noteiktā kārtībā apstiprināti noteikumi.

6. Finances

6.1. LUB finansēšanas avoti ir:

6.1.1. LU noteiktajā kārtībā piešķirtais finansējums;

6.1.2. ieņēmumi no LUB sniegtajiem maksas pakalpojumiem;

6.1.3. mērķfinansējums, novēlējumi, ziedojumi un dāvinājumi;

6.1.4. citi tiesību normatīvajos aktos paredzētie ienākuma avoti.

6.2. LUB līdzekļi tiek izmantoti atbilstoši LU noteiktā kārtībā apstiprinātām izdevumu tāmēm.

6.3. LUB līdzekļu izmantošanu kontrolē pilnvaroti LU dienesti un amatpersonas.

7. Darba samaksas kārtība un sociālā aizsardzība

7.1. LUB darbinieku darba samaksas lielumu, sociālo aizsardzību atbilstoši Darba samaksas nolikumam, Darba koplīgumam, LU Senāta lēmumiem un citiem normatīviem aktiem nosaka LUB direktors.

8. LU Bibliotēkas reorganizācija vai likvidācija

8.1. LUB reorganizāciju vai likvidāciju var ierosināt rektors, LUB direktors un LUB Padome. Lēmumu par LUB reorganizāciju vai likvidāciju pieņem LU Senāts.

8.2. LUB reorganizācija vai likvidācija veicama LU Senāta un Latvijas Republikas tiesību normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

LU Bibliotēkas lietošanas noteikumi

APSTIPRINĀTS

ar LU 31.03.2009. rīkojumu Nr.1/86

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. LU Bibliotēkas (turpmāk – LUB) lietošanas noteikumi (turpmāk – Noteikumi) reglamentē LUB lietotāju apkalpošanu, informācijas resursu un sistēmu izmantošanu.

1.2. LUB nodod lietotājam uz patapinājuma pamata informācijas resursu bez atlīdzības, bet noteiktai lietošanai ar nosacījumu atdot to pašu informācijas resursu noteiktā termiņā. Šādā kārtā nodibinātas tiesiskas attiecības ir uzskatāmas par patapinājuma līgumu.

1.3. Patapinājuma priekšmets ir informācijas resurss, kas šo Noteikumu izpratnē ir iespieddarbs, nepublicēts materiāls un elektronisks izdevums.

1.4. Noteikumi ir saistoši visām LUB struktūrvienībām.

1.5. LUB informācijas resursi ir LU īpašums.

1.6. LUB informācijas resursus var izmantot LU studējošie, LU darbinieki, Vienotās lasītāju kartes (turpmāk – VLK) īpašnieki, kā arī ikviena cita juridiska vai fiziska persona, kura šo Noteikumu noteiktajā kārtībā ir ieguvusi LUB lietotāja statusu.

2. LUB lietotāja statusa iegūšana

2.1. Par LUB lietotāju var kļūt, reģistrējoties jebkurā LUB struktūrvienībā.

2.2. LUB lietotāja reģistrācija tiek veikta:

2.2.1. fiziskām personām – uzrādot derīgu LU studenta apliecību, LU darbinieka apliecību, VLK, personas pasi vai autovadītāja apliecību. LUB var pasūtīt un apmaksāt VLK izgatavošanu;

2.2.2. juridiskām personām – tās pilnvarotam pārstāvim uzrādot uzņēmuma reģistrācijas apliecības oriģinālu un iesniedzot pilnvaru atbilstoši šo Noteikumu 1. pielikuma paraugam.

2.3. Reģistrācijas laikā LUB lietotājs:

2.3.1. iepazīstas ar LUB Noteikumiem un ar parakstu apliecina apņemšanos tos ievērot un izpildīt;

2.3.2. saņem savu identifikācijas numuru un paroli, kas tiek izmantoti, lai reģistrētos un izmantotu valsts nozīmes bibliotēku elektroniskā kopkataloga (turpmāk tekstā – Kopkatalogs) pakalpojumus, sekotu līdz savas lietotāja informācijas atbilstībai Kopkatalogā;

2.3.3. LU personāls informē par LU piešķirto un citu ikdienā lietoto elektroniskā pasta adresi, kas tiek izmantota turpmākai informācijas nosūtīšanai un saņemšanai.

2.4. LUB lietotāju reģistra aktualizācija tiek veikta katrā studiju gadā. Netiek pārreģistrētas tās personas, kas iepriekšējā periodā nav nokārtojušas saistības ar LUB.

3. LUB lietotāja apkalpošana

3.1. Apmeklējot bibliotēku:

3.1.1. fiziskām personām, kuras ir reģistrētas kā LUB lietotāji, jāuzrāda derīga LU studenta apliecība, LU darbinieka apliecība vai VLK;

3.1.2. juridiskām personām jāuzrāda Juridiskās personas pilnvara;

3.1.3. personas, kuras nav reģistrētas kā LUB lietotāji, uzrādot pasi vai autovadītāja apliecību, informācijas resursus var izmantot lasītavās.

3.2. Lai patapinātu informācijas resursus:

3.2.1. jāizveido elektronisks pieprasījums informācijas resursiem, kuri ir atspoguļoti elektroniskajā katalogā (turpmāk tekstā – EK);

3.2.2. informācijas resursiem, kuri nav EK, Centrālās bibliotēkas abonementā jāaizpilda pieprasījumu veidlapas, bet nozaru bibliotēkās lietotājs informācijas resursu saņem uzreiz pēc mutiska pieprasījuma.

3.3. Elektroniski rezervētais vai pasūtītais informācijas resurss ir jāizņem 3 dienu laikā. Pēc šī termiņa neizņemtais pasūtījums tiek anulēts.

3.4. Informācijas resursu patapināšanas laiku nosaka LUB lietotājā bibliotēku informācijas sistēmā definētie informācijas resursu eksemplāru lietošanas termiņi.

3.5. Informācijas resursi, kuri ir atspoguļoti EK, tiek izsniegti uz elektroniska pieprasījuma pamata, un fakts, ka tie tiek saņemti līdznešanai, tiek fiksēts elektroniski, ievadot datus par informācijas resursu un tā lietotāju informācijas sistēmā. Par informācijas resursu, kuri nav EK, saņemšanu lietotājs parakstās informācijas resursa pasītē.

3.6. Informācijas resursi, kas pieejami LUB lietotāju apkalpošanas struktūrvienību brīvpieejas krājumos, tiek izsniegti darbam uz vietas bez elektroniskā pieprasījuma izveidošanas Kopkatalogā.

3.7. LUB krājumā esošie retie informācijas resursi, kā arī informācijas resursi, kuriem ir slikts saglabātības stāvoklis, netiek reproducēti un izsniegti līdznešanai.

3.8. Visiem LUB lietotājiem bez maksas ir pieejami bibliotēkas pamatpakalpojumi, datortehnika, internets, lokālās un tiešsaistes datu bāzes, kā arī maksas pakalpojumi atbilstoši LU apstiprinātajam maksas pakalpojumu cenrādim.

4. LUB lietotāja tiesības, pienākumi un atbildība

4.1. Lietotāja tiesības:

4.1.1. saņemt un izmantot informācijas resursus, kas pieejami LUB lietotāju apkalpošanas struktūrvienībās;

4.1.2. izmantot datu bāzes, informācijas meklētājsistēmas informācijas resursu meklēšanai un ieguvei un citus bibliotēkas sniegtos pakalpojumus;

4.1.3. uz noteiktu laiku patapināt līdznešanai vai lietošanai lasītavās bibliotēkas krājumā esošos informācijas resursus;

4.1.4. patapinātā informācijas resursa lietošanas termiņu pagarināt (Kopkatalogā vai ierodoties personīgi, steidzamā gadījumā – nosūtot e-pastu vai zvanot pa tālruni uz LUB lietotāju apkalpošanas struktūrvienību), ja nav izveidojies nokavējums par patapinātā informācijas resursa lietošanas termiņa pārsniegšanu, attiecīgais informācijas resurss nav rezervēts nākamajam LUB lietotājam un nav pārsniegts informācijas resursa lietošanas termiņa pagarināšanas limits;

4.1.5. saņemt konsultācijas un apmācību katalogu, kartotēku un citu informācijas resursu lietošanā;

4.1.6. ienest lasītavās darbam nepieciešamos personīgos informācijas resursus, portatīvos datorus un citas darbam nepieciešamās lietas, uzrādot tās LUB darbiniekiem;

4.1.7. ar LU studenta apliecību, LU darbinieka apliecību vai VLK izmantot visu projekta "Vienotā lasītāju karte" bibliotēku krājumus atbilstoši katras bibliotēkas lietošanas noteikumiem;

4.1.8. iesniegt LUB administrācijai priekšlikumus par LUB darba uzlabošanu.

4.2. Lietotāja pienākumi:

4.2.1. informēt LUB par savas dzīvesvietas vai kontaktadrese, telefona numura un e-pasta adreses maiņu viena mēneša laikā;

4.2.2. izmantot LUB pieejamo datortehniku un citus tehniskos līdzekļus vienīgi norādītajam to izmantošanas mērķim – informācijas meklēšanai un ieguvei;

4.2.3. atstāt garderobē virsdrēbes, somas un citas bibliotēkā neizmantojamas lietas;

4.2.4. netraucēt citu LUB lietotāju darbu;

4.2.5. pārtraucot studijas vai darba attiecības ar LU, nokārtot visas saistības ar LUB;

4.2.6. izmantojot LUB pieejamos informācijas resursus, ievērot Latvijas Republikā spēkā esošo Autortiesību likumu;

4.2.7. sekot līdzi patapināto informācijas resursu izmantošanas termiņiem un laikus nodot tos bibliotēkā;

4.2.8. nozaudētu informācijas resursu aizstāt ar identisku vai līdzvērtīgu. Ja to nav iespējams izdarīt, nozaudētā informācijas resursa vērtību atlīdzināt atbilstoši spēkā esošajai tirgus vērtībai;

4.2.9. par noteiktajā termiņā nenodotiem informācijas resursiem samaksāt līgumsodu atbilstoši LUB maksas pakalpojumu cenrādim, kas bija spēkā patapinājuma pirmajā dienā. Par nodošanas termiņa neievērošanu LUB pārtrauc lietotāja apkalpošanu līdz saistību nokārtošanai.

4.3. Lietotāja atbildība:

4.3.1. precīzi ievērot LUB lietošanas noteikumus;

4.3.2. saudzēt LU īpašumu: nebojāt informācijas resursus un inventāru, nenodarīt citus materiālos zaudējumus LU, kā arī ziņot bibliotekāram par ievērotajiem defektiem;

4.3.3. LU studenta apliecību, LU darbinieka apliecību un VLK nedrīkst nodot citai personai, lai tā izmantotu LUB pakalpojumus;

4.3.4. par LUB lietošanas noteikumu neievērošanu lietotājam uz laiku tiek liegtas tiesības izmantot bibliotēku vai viņu no tās izslēdz;

4.3.5. LUB lietošanas liegums vai izslēgšana no tās neatbrīvo LUB lietotāju no saistībām atdot patapināto LU īpašumu un LU turējumā nodoto īpašumu un šo Noteikumu noteiktajā kārtībā samaksāt līgumsodu un atlīdzināt zaudējumus LUB.

4.3.6. Ja saistības ar LUB netiek laikus nokārtotas, parādsaistību piedziņa tiek nodota tai parādu piedziņas kompānijai, ar kuru LU ir noslēgusi līgumu.

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

RĪKOJUMS

Rīgā

23.01.2012.

Nr. 1/11

Par LU Bibliotēkas stratēģiskās darbības plāna apstiprināšanu

Šim dokumentam grozījumu nav

Lai nodrošinātu Latvijas Universitātes Bibliotēkas attīstību un darbību atbilstoši Latvijas Universitātes stratēģiskajam plānam 2010.–2020. g.,

APSTIPRINĀT „LU Bibliotēkas stratēģisko darbību Latvijas Universitātes stratēģiskā plāna 2010.–2020. g. realizācijai” (sk. pielikumā).

Pamats: LU vadības 09.01.2012. lēmums (protokols Nr. 2).

Pielikumā: „LU Bibliotēkas stratēģiskā darbība Latvijas Universitātes stratēģiskā plāna 2010.–2020. g. realizācijai” uz 2 lp.

Rektors

M. Auziņš

**LU BIBLIOTĒKAS
STRATĒGISKĀ DARBĪBA
LATVIJAS UNIVERSITĀTES
STRATĒGISKĀ PLĀNA 2010.-2020.G.
REALIZĀCIJAI**

Pielikums
APSTIPRINĀTS
LU 23.01.2012.
rīkojumam Nr.1/11

Šim dokumentam grozījumu nav

1. Mērķis

Nodrošināt LU akadēmiskajai darbībai nepieciešamos informācijas resursus un attīstīt bibliotēkas pakalpojumu klāstu, LU intelektuālā īpašuma saglabāšanu un starptautisko publicitāti

2. Rezultatīvie rādītāji:

2.1. LU realizēto studiju programmu 100 % informacionālais nodrošinājums (bakalaura un maģistra studijām – informācijas resursu 100% pieejamība bibliotēkas krājumā; doktora studiju programmu informacionālais nodrošinājums – 75 % apjomā bibliotēkas krājumā, bet 25% – pakalpojums);

2.2. Bibliotēkas lietotāju skaits (ieskaitot attālinātos): 100 % no LU studējošo skaita, 100% LU mācībspēki, citi apmeklētāji – 30% no reģistrēto bibliotēkas lietotāju skaita;

2.3. Elektronisko un digitalizēto informācijas resursu īpatsvars bibliotēkas krājumā – 40%, izdevumu krājuma atspoguļojums valsts nozīmes bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā – 80%;

2.4. LU aizstāvēto un izstrādāto disertāciju, LU zinātnisko rakstu atspoguļojums lokālajās LU bibliogrāfiskajās datubāzēs ar pilna teksta elektroniskajām vai digitalizētajām versijām – virs 90%;

2.5. Publiskās apkalpošanas laiks – 84 darba stundas nedēļā Torņakalna apvienotajā bibliotēkā.

3. Uzdevumi:

3.1. Attīstīt bibliotēkas krājumu atbilstoši visu LU studiju un pētnieciskās darbības virzieniem, palielinot izdevumu nosaukumu skaitu un ievērojami palielinot elektronisko resursu īpatsvaru;

3.2. Palielināt elektronisko datubāzu pieejamību un izmantošanu, elektroniskās dokumentu piegādes pakalpojumus;

3.3. Nodrošināt informācijas resursu iepirkumam plānojamā finansējuma efektīvu izmantošanu un atbildību par studiju kursu aprakstiem;

3.4. Palielināt bibliotēkas tiešsaistes pakalpojumu klāstu: datubāzu attālinātu pieejamību 24 stundas diennaktī;

3.5. Piedalīties LU brīvpieejas *institucionālā repozitārija* izveidē: bibliotēka uzkrāj, sistematizē un publisko informāciju par LU akadēmiskās darbības rezultātiem;

3.6. Saglabāt un popularizēt LU personāla intelektuālā īpašuma: publicēto darbu, LU izstrādāto un aizstāvēto disertāciju krājumu brīvpieejas datubāzes, nodrošināt to datu pieejamību globālajā tīmeklī;

3.7. Nodrošināt bibliotēkas krājuma brīvpieeju un izmantošanu studējošo patstāvīgo studiju īstenošanai;

3.8. Nodrošināt individuālām un studiju grupām atbilstošu darba vidi, veidojot LUB infrastruktūru saskaņā ar LU studiju un zinātniskās darbības teritoriāli telpiskās attīstības stratēģiju vienotā bibliotekārās apkalpošanas vidē Torņakalna akadēmiskajā centrā;

3.9. Attīstīt nacionālo un starptautisko profesionālo sadarbību, veidojot kopīgus zinātniskās informācijas resursu tīklus, kā arī iesaistīties starptautisko bibliogrāfisko datu apmaiņas organizācijās un sistēmās;

3.10. Veicināt LU personāla informācijpratības attīstību, nodrošinot bibliotēkas speciālistu konsultācijas un lekcijas; piedaloties studiju un tālākizglītības programmu realizēšanā; sagatavojot un realizējot e-studiju kursu informācijas resursu meklēšanai un izguvei;

3.11. Palielināt bibliotēkas pētniecisko kapacitāti bibliotēkzinātnē, veicot lietišķos pētījumus krājuma attīstības un lietotāju apkalpošanas jomās.

Ziņas par bibliotēku

I. Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums un attīstības prognoze

LU Bibliotēka ir Latvijas Universitātes dibināta akadēmiska pamatstruktūrvienība, kas savā darbībā un attīstībā balstās uz dibinātāja darbībai izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem. LU Bibliotēka par savas darbības virsmērķi izvirza dalību Latvijas Universitātes stratēģiskā plāna 2010.–2020. g. izpildē.

Lai iekļautos straujajās pārmaiņās globālajā informācijas vidē un nodrošinātu Bibliotēkai deleģētos darbības mērķus un uzdevumus, nepieciešama pārmaiņu īstenošana, kas radikāli iespaido organizācijas spēju uzlabot savas darbības rezultātus (*Performance management*).

Pārmaiņu īstenošanai atskaites periodā ir izvēlēti 2 veidi:

- 1) pakāpeniski uzlabojumi — izmaiņas kādā procesā un uzlabot iesakņojošos lietu kārtību,
- 2) pārveide — darbības pamatprocesu vai metodoloģijas pārdomāšana un darbības veikšana daudz savādākā veidā.

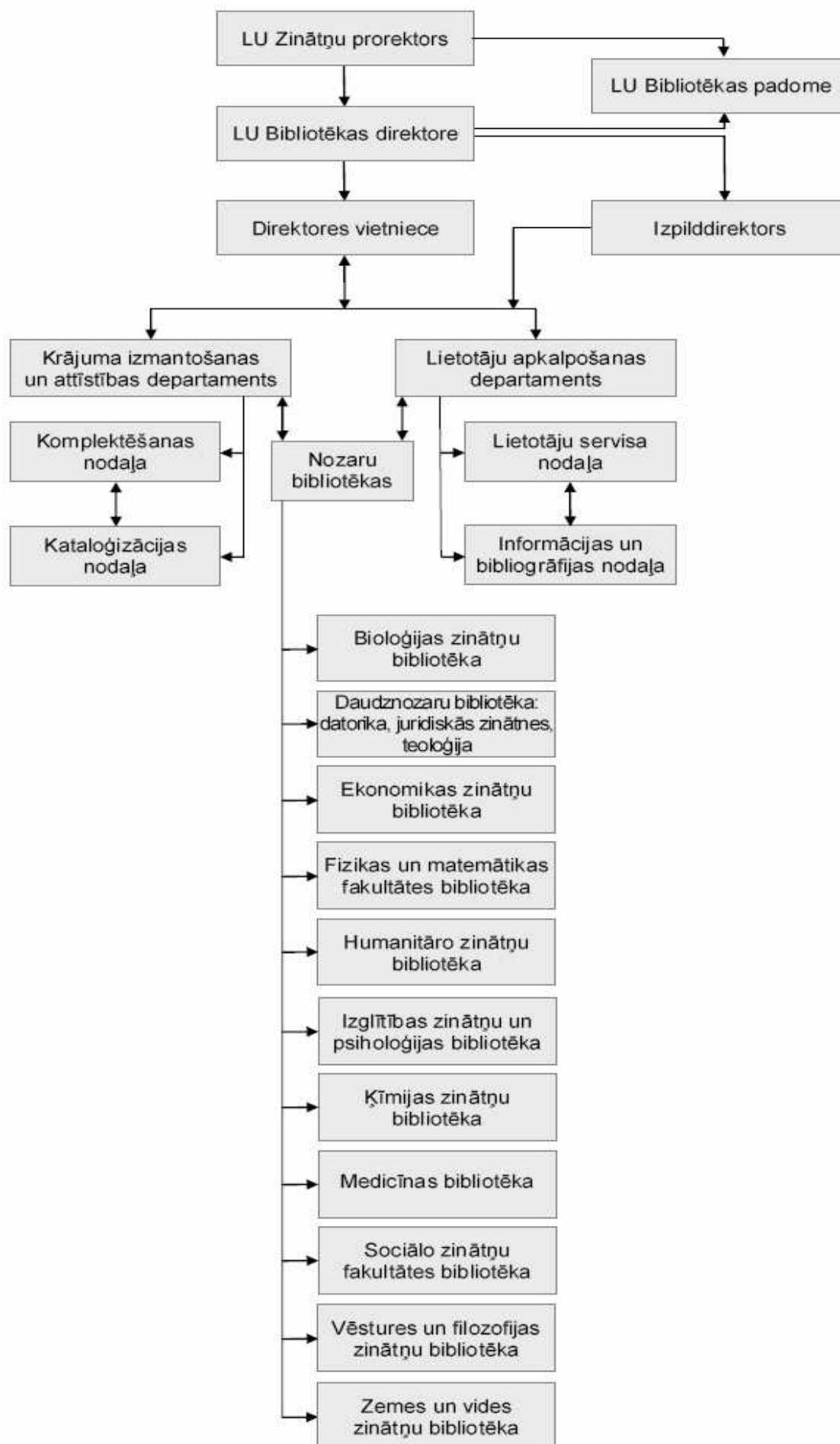
Pārmaiņu īstenošanu LU Bibliotēka realizē stingri plānojot savu darbu:

- kārtējā kalendārā darba gada plānošana:
 - i. struktūrvienību un darbības virzienu darbības plāni,
 - ii. LU Bibliotēkas gada darbības plāns.
- gada darbības pārskati:
 - i. pusgada darba plāna izpildes pārskati,
 - ii. struktūrvienību gada darbības plānu pārskati,
 - iii. gada darbības plāna kopsavilkums.

II. Bibliotēkas vadība un materiāli tehniskā bāze

Bibliotēkas struktūra ir nostiprināta ar LU Senāta lēmumu.

(LUB nolikums, kas apstiprināts ar 27.12.04. Senāta sēdes lēmumu Nr.54. Izmaiņas LU Bibliotēkas struktūrā, ar 08.07.09 LU rektora rīkojumu Nr.1/192):

LU Bibliotēkas personāla sastāvs ir veidots, balstoties uz darbinieku kvalifikāciju un spējām. Tāpēc darbiniekiem ir saglabāts konkurētspējīgs atalgojums.

LU Bibliotēkas personāla amatu statistika uz 2011. gada 1. decembri

	<i>Amata nosaukums</i>	<i>Darbinieku skaits</i>	<i>Amata slodžu skaits</i>
1.	direktors	1	1
2.	direktora vietnieks	1	1
3.	izpilddirektors	1	0,75
4.	departamenta vadītājs		1
5.	dokumentālists	2	2
6.	nodaļas vadītājs	5	5
7.	galvenais bibliotekārs	9	8,75
8.	sistēmbibliotekārs	1	1
9.	bibliotekārs	41	38,8
10.	dokumentu operators	7	6,25
11.	grāmatstājējs	1	0,5
12.	palīgstrādnieks	1	0,75
	Kopā:	70	66,8

Bibliotekāro darbinieku vidējās algas pirms nodokļu nomaksas LU Bibliotēkā uz 2011.gada 1. decembri

amats	vidējā alga (Ls)
nodaļas vadītājs	702,00
galvenais bibliotekārs	586,44
bibliotekārs	467,39
dokumentālists	550,00

Personāla profesionālai izglītībai ir pievērsta

Darbinieku vidējais vecums:

nodaļas vadītājs	40,87
galvenais bibliotekārs	43,09
bibliotekārs	37,62
dokumentālists	29,17
dokumentu operators	38,64

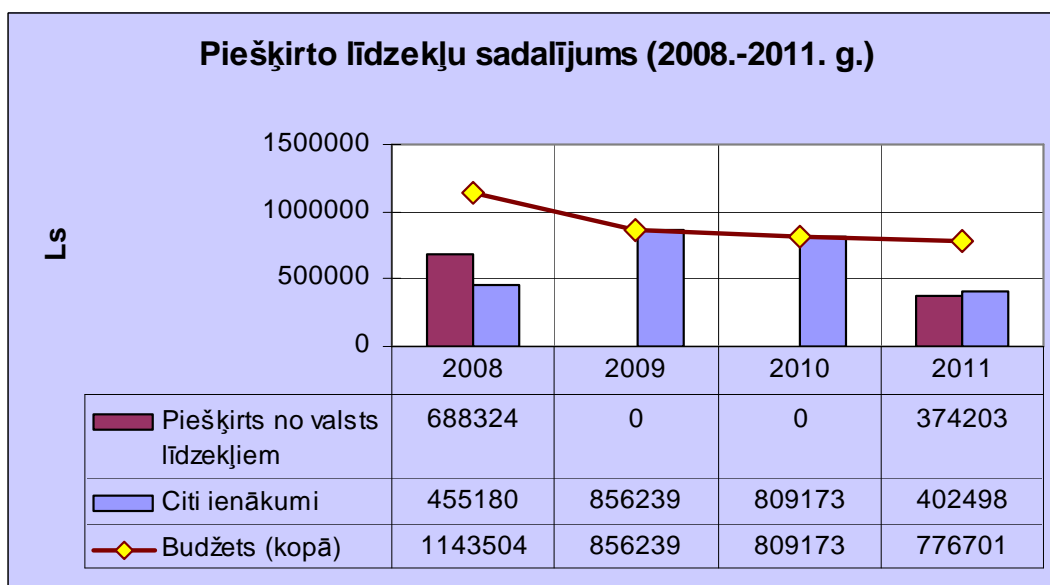
Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pēdējo 3 gadu laikā

LU naudas līdzekļus veido valsts pamatbudžeta līdzekļi, kā arī citi ienākumi, ko LU gūst veicot darbību Satversmē noteikto mērķu realizācijai. LU budžets ir noteiktā kārtībā apstiprināta naudas līdzekļu ienākumu un izdevumu tāme. Ienākumu un izdevumu daļu nosaka Senāts, bet tā izpildi kontrolē revīzijas komisija.

LU Bibliotēkas finansēšanas avoti:

1. LU noteiktā kārtībā piešķirtais finansējums, kas pilnībā sedz infrastruktūras izdevumus;
2. Ieņēmumi no LU Bibliotēkas sniegtajiem maksas pakalpojumiem;
3. Mērķfinansējumi;
4. Juridisko un fizisko personu ziedojumi un dāvinājumi;
5. No citiem likumdošanā paredzētajiem ienākumu avotiem.

Rīkojoties ar naudas līdzekļiem LU Bibliotēka ievēro noteikumus, kas attiecas uz bezpeļņas organizācijām.

2011.gadā informācijas resursu iegādei no LU Bibliotēkas budžeta tika piešķirti 196100 Ls, kas sastāda:

- 11,27 Ls uz vienu studējošo (17400 studenti)
- 8,9 Ls uz vienu bibliotēkas lietotāju (22080 lietotāji).

Neskatoties uz krīzes apstākļos samazinātiem valsts budžeta līdzekļiem, LU nodrošina pietiekošu finansējumu LU Bibliotēkas pamatfunkciju pildīšanai. Protams, to nevar attiecināt uz līdzekļiem, kas nepieciešami Bibliotēkas infrastruktūras uzlabošanai un attīstībai.

LU Bibliotēkas struktūrvienības izvietotas 13 ēkās. To apraksts:

Daudznozaru bibliotēka <i>Izveidota 2010 gadā</i>	Telpu tehniskais stāvoklis , piezīmes	Komentāri
Raiņa bulv. 19	II. Stāvs	Izveidota, apvienojot Teoloģijas, Juridisko zinātņu bibliotēkas, pievienojot Datorikas un Astronomijas institūta bibliotēkas
Ēka būvēta no 1866-1883.gadam		Rundbogenstils, arhitekti G.Hilbigis, O.Hofmanis
Kopējā platība 485m ²	labs	Telpu platība atbilstoša bibliotēkas vajadzībām
Abonements 37,6m ²	labs	
Darba telpas 16m ²	apmierinošs	Nepieciešams kosmētiskais remonts
Krājums izvietots brīvpieejā 432 m ²	labs	Atskaitot 90m ² bijušā Teoloģijas bibliotēkas lasītavas daļa, nepieciešams kosmētiskais remonts un grīdas seguma nomaiņa
Lasītāju darba vietu skaits	96	Pietiekams
Papildus komentāri		
Bibliotēkā uzstādīti elektroniskie drošības vārti		
Bibliotēkā uzstādīta pašapkalpošanas SelfChek iekārta		
Bibliotēka nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem		
Bibliotēkas telpas ir pieslēgtas centralizētajai ēkas drošības sistēmai		
Bibliotēkas telpām nav ugunsdrošības signalizācijas pieslēguma		

Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēka <i>izveidota 1919.gadā</i>	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Zelļu iela 8 Tālr. : 67033812 E-pasts: fiz.mat.bibl@lu.lv	V stāvs	Nav lifta
Ēka būvēta 1957.gadā	1999/2000 veikta ēkas renovācija	Tipveida projekts
Kopējā platība 425,24m ²		Bibliotēkas pieejamību apgrūtināta atrašanās V st.
Abonements 39,96m ² Lasītava 112,93m ² Krātuve 215m ² Darbinieku telpas- 57,35m ²	Nepieciešams veikt kapitālo remontu	Izstrādāts jauns telpu interjera dizaina projekts
Lasītāju darba vietu skaits	20	Pietiekams

Papildus komentāri
Bibliotēka nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem
Bibliotēkā uzstādīti elektroniskie drošības vārti
Telpu logi aprīkoti ar žalūzijām
Bibliotēkas telpas ir pieslēgtas centralizētajai ēkas drošības sistēmai
Bibliotēkas telpas ir pieslēgtas ugunsdrošības signalizācijas sistēmai

Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēka <i>Izveidota 2000.gadā</i>	Telpu tehniskais Stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Lomonosova 1 A Tālr. 67089855 E- pasts: szf-bibl@lu.lv	1,0 stāvi	Ir kravas pacēlājs
Ēka būvēta 1966.gadā	Veikta ēkas renovācija	Tipveida projekts
Kopējā platība - 487,2m ²	Labs	
Abonements/ lasītava 181,6m ²	Labs	
Krātuve 265,9m ²	Labs	Krātuve aprīkota ar mobilajiem plauktiem
Darba telpas -39,7m ²	Labs	
Lasītāju darba vietu skaits	89	

Papildus komentāri
Bibliotēkā uzstādīti elektroniskie drošības vārti.
Bibliotēka pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.
Bibliotēka aprīkota ar atbilstošu ventilācijas sistēmu.
Bibliotēkas telpas pieslēgtas centrālajai ēkas drošības sistēmai
Bibliotēkas telpas pieslēgtas ugunsdrošības signalizācijai

Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka <i>Izveidota 1983. gadā</i>	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Jūrmalas gatve 74/76 Tālr.: 67034047 E- pasts: pedagogijas.bibl@lu.lv	I stāvs Telpas Nr. 101.-104.	Nav lifta
Ēka būvēta 1957.gadā	2001. gadā veikta ēkas renovācija	Tipveida projekts
Kopējā platība- 292,78m ²		
Abonements- 44,88m ² Lasītava- 118,06m ² Krātuve- 114,99m ² Darba telpas- 14,85m ²	Neapmierinošs, nepieciešami remontdarbi	Izstrādāts telpu interjera dizaina projekts
Lasītāju darba vietu skaits	48	Nepietiekams
Papildus komentāri		
Bibliotēkā uzstādīti elektroniskie drošības vārti.		

Bibliotēka pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.
Ierīkotā ventilācijas sistēma neatbilst bibliotēkas vajadzībām (netiek lietota)
Bibliotēkas telpām nav ugunsdrošības signalizācijas pieslēguma.
Bibliotēkas telpas daļēji pieslēgtas centralizētajai ēkas drošības sistēmai.

Ekonomikas zinātņu bibliotēka <i>Izveidota 1980. gadā</i> Aspāzijas bulvāris 5	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes II, III stāvi	Komentāri
tālr.: 67034642 E-pasts: Ekonomikasbibl@lu.lv	Telpas nr. 202.,203., 301	Nav lifta
Ēka būvēta 1901. gadā Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis		Neorenesanses stils arhitekti J.Pfeifers, L. Novikovs
Kopējā platība- 345,54m ²	Labs	Telpu platība nav atbilstoša bibliotēkas vajadzībām
Abonements- 49,05m ²	Labs	Izveidots brīvpieejas krājums
Lasītava- 278,34m ²	Labs	
Darba telpas- 18,15m ²	Labs	
Lasītāju darba vietu skaits	68	Nepietiekams
Papildus komentāri		
Bibliotēka aprīkota ar 2 elektroniskajiem drošības vārtiem		
Bibliotēka nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.		
Bibliotēkā uzstādīta pašapkalpošanas SelfChek iekārta		
Bibliotēka pieslēgta centralizētai ēkas drošības sistēmai.		
Bibliotēkas telpām nav ugunsdrošības signalizācijas pieslēguma.		
Ir izstrādāts jauns bibliotēkas pārbūves tehniskais projekts, kā arī telpu interjera dizaina projekts		

Bioloģijas zinātņu bibliotēka <i>Izveidota 1901.gadā</i> Kronvalda bulvāris 4 Tālr.: 67034893 E-pasts: biologijas.bibl@lu.lv	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes IV stāvs Telpas Nr. 326	Komentāri
Ēka būvēta 1898.gadā Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis		Neorenesanses stils arhitekts J.Kohs
Kopējā platība 57m ² Abonements/Lasītava- 29m ² Krātuve- 28m ²	Nepieciešams kosmētiskais remonts	Brīvpieejas krājums
Lasītāju vietu skaits bibliotēka	24	Nepietiekams, nepieciešamas 35
Papildus komentāri		

Bibliotēka aprīkota ar elektroniskajiem drošības vārtiem.
Bibliotēka nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.
Bibliotēka pieslēgta centralizētajai ēkas drošības sistēmai.
Bibliotēkas telpām nav ugunsdrošības signalizācijas pieslēguma
2014. gadā plānots pārvietot uz Torņa kalnu

Ķīmijas zinātņu bibliotēka Izveidota 1963.gadā <i>Kr. Valdemāra iela 48</i>	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Tālrunis: 67372579 E-pasts: kimijas.bibl@lu.lv	II, 0 stāvi Telpa Nr. 23	Nav lifta
Ēka būvēta 1930. gadā		Projektēta kā skola ar romantizētiem elementiem, arhitekts I.Blankenburgs
Kopējā platība- 230,24m ²	Telpas daļēji remontētas	
Lasītava/Abonements- 77m ²	Labs	Brīvpieejas krājums
Krātuve- 48,02m ²	Nepieciešams remonts	
Krātuve (pagrabs)- 105,22m ²	Nepieciešams remonts	
Lasītāju darba vietu skaits	25	
Papildus komentāri		
Bibliotēka aprīkota ar elektroniskajiem drošības vārtiem.		
Bibliotēka nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem		
Bibliotēka pieslēgta centralizētajai ēkas drošības sistēmai		
Bibliotēkai nav ugunsdrošības signalizācijas pieslēguma		
2014.gadā plānots bibliotēku pārvietot uz Torņakalnu		

Zemes un vides zinātņu bibliotēka <i>Izveidota 1944.gadā</i>	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Alberta iela 10 Tālrunis: 67336372 E-pasts: Geografijas.bibl@lu.lv Ēka būvēta 1903. gadā	I stāvs Telpas Nr. 113.,114., 116.	Nav lifta
Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis		Neorenesanses jūgendstils, arhitekts P. Mandelštams
Kopējā platība- 160,93m ²	Labs	Lasītavas atrašanās vienā telpā ar abonementu rada pastāvīgam darbam neatbilstošu vidi
Abonements/Lasītava- 51,79m ²	Labs	
Krātuve- 109,14m ²	Labs	Uzstādīta mobilo plauktu sistēma
Lasītāju darba vietu skaits	26	Nepietiekams,

	nepieciešams ierīkot izolētu lasītavu ar 35 darba vietām
Papildus komentāri	
Bibliotēka aprīkota ar elektroniskajiem drošības vārtiem.	
Bibliotēka nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem	
Bibliotēka pieslēgta centralizētajai ēkas drošības sistēmai	
Bibliotēkas telpas ir pieslēgtas ugunsdrošības signalizācijas sistēmai	
2014. gadā plānots bibliotēku pārvietot uz Torņakalnu	

Humanitāro zinātņu bibliotēka <i>Izveidota 1944. gadā</i>	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Visvalža iela 4a Tālrunis: 67033846 E-pasts: humanitara.bibl@lu.lv	I stāvs Telpas Nr. 202.,203. 204	
Ēka būvēta 1970.gadā	Ēkas renovācija nav veikta	Tipveida projekts
Kopējā platība- 600m ²	2002. gadā veikts telpu kapitālais remonts	Nepietiekama, trūkst vietas krājuma izvietošanai
Lasītava /Abonements- 550m ²	Labs	Telpas labiekārtotas Brīvpieejas krājums
Darba telpas- 50m ²	Labs	Telpas labiekārtotas
Lasītāju darba vietu skaits	127	Pietiekams
Papildus komentāri		
Bibliotēka aprīkota ar elektroniskajiem drošības vārtiem.		
Bibliotēkā uzstādīta pašapkalpošanas SelfChek iekārta		
Bibliotēka pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.		
Telpas ir aprīkotas ar atbilstošu ventilācijas sistēmu		
Bibliotēka pieslēgta centralizētajai ēkas drošības sistēmai		
Bibliotēkas telpas ir pieslēgtas ugunsdrošības signalizācijas sistēmai		

LU Bibliotēkas centrālā ēka <i>celta 1874.gadā</i>	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Kalpaka bulvāris 4 Tālrunis: 67034485 E-pasts: biblioteka@lu.lv	0-III stāvi	Ir kravas pacēlājs, fiziskais nolietojums 80%
Ēka būvēta 1874.gadā Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis LU bibliotēka ēkā no 1957. gada	Nepieciešama vēsturiskās ēkas daļas renovācija un jaunas piebūves celtniecība	Neogotikas stils, arhitekts J.F. Baumanis
Bibliotēkas ēkas kopējā platība- 1821m ²	Fiziskais nolietojums ēkai 60%	Ēkā saglabājušās unikālas kultūrvēsturiskas detaļas

Lasītāju darba vietu skaits	75	Pietiekams
Abonements/Lasītava- 350,5m ²	Nepieciešams remonts	Inventārs daļēji atjaunots
Darba telpas- 193,3m ²	Nepieciešamas remonts	Inventārs daļēji atjaunots
Krātuve- 415m ²	Nepieciešamas remonts	Plaukti novecojuši
Palīgtelpas un atbrīvotā ēkas daļa- 862m ²	Nepieciešamas remonts	Uzsākta telpu atbrīvošana pirms paredzētajiem remontdarbiem
Papildus komentāri		
Bibliotēka aprīkota ar elektroniskajiem drošības vārtiem.		
Bibliotēka nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.		
2012. gadā tiek plānots uzsākt ēkas renovāciju un jaunās piebūves celtniecību		
Bibliotēkas telpas daļēji pieslēgtas ēkas centralizētajai drošības sistēmai		
Bibliotēkas telpās nav ierīkota ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes izziņošanas sistēma		

Medicīnas bibliotēka <i>izveidota 2010.gadā</i>	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Šarlotes 1a Tālrunis: 220230096 E-pasts: medicinas,bibl@lu.lv	II stāvs Atrodas LU Medicīnas fakultātes telpās	Telpas pielāgotas bibliotēkas vajadzībām (brīvpieeja)
Kopējā platība- 60m ²	Labs	Telpas labiekārtotas
Lasītāju vietu skaits	17	
Papildus komentāri		
2014.gadā plānota pārvākšanās uz Torņakalnu		
Bibliotēka nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem		
Bibliotēka nav pieslēgta centralizētajai ēkas drošības sistēmai		
Bibliotēka aprīkota ar elektroniskajiem drošības vārtiem.		

Vēstures un filozofijas zinātņu bibliotēka <i>LU Bibliotēkā kopš 2010.gada</i>	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Mārtstaļu 28/30 Tālrunis: 67282297 E-pasts: vestures.bibl@lu.lv	II stāvs	Lifta nav
Kopējā platība- 69m ²	Labs	Nepieciešamas papildus vieta krājuma izvietojšanai Brīvpieejas krājums
Lasītāju darba vietu skaits	25	
Papildus komentāri		
Bibliotēka aprīkota ar elektroniskajiem drošības vārtiem.		
Bibliotēka nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.		
Bibliotēkai nav ugunsdrošības signalizācijas pieslēguma		
Bibliotēka nav pieslēgta centralizētajai ēkas drošības sistēmai		

Grāmatu krātuve (repozitārijs)	Telpu tehniskais stāvoklis, piezīmes	Komentāri
Lielvārdes iela 24 Tālrunis: 67551933	II, V,VI, XII stāvi	LU Bibliotēka krājuma pārvešanu un izvietošana Lielvārdes ielā pabeidza 2011.gada decembrī
Ēka būvēta 1980-tajos gados		Speciāli projektēta grāmatu glabāšanai
Kopēja aizņemtā platība- 2190,8m ²	Nomainīti visi logi	Nepieciešamas papildus platības ap 600m ² krājuma izvietošana
Krātuve-1873m ²	Nepieciešams sienu kosmētiskais remonts, apgaismojuma nomaiņa	Izvietota 5,6,12 stāvā.
Darbinieku telpas-317,8m ²	Veikts kosmētiskais remonts, nomainīts apgaismojums	Pārvietotas no Kalpaka bulv. divas funkcionālās nodaļas
Papildus komentāri		
Perspektīvā plānots uzsākt lasītāju apkalpošanu		
Nav pieejama lasītājiem ar funkcionālo spēju ierobežojumiem.		
Izvietota vienā ēkā ar LU Akadēmiskās Bibliotēkas krājumu.		
Ēka aprīkota ar ugunsdrošības signalizācijas un dzēšanas sistēmu.		
Ēkā darbojas pasažieru un kravas lifti.		

Kopsavilkums par LU Bibliotēkas telpu stāvokli

	Kopējā platība	Labs	Apmierinošs	Nepieciešams remonts	Avārijas stāvoklī
LU Bibliotēka	7224,73	2183,5	16	5025,23	
Lietošanas telpu zona	2557,26	1468,44		1088,82	
Lasītāju darba vietas	640	473		167	
Pārvaldes telpu zona	707,23	425,65	16	265,35	
Krātuves telpu zona	3960,24	374,14		3586.1	

IT attīstība LU Bibliotēkā

	Darbiniekiem (skaits)	Lasītājiem (skaits)	Pašvērtējums	
			apmierinošs	neapmierinošs
Datori	68	162	-	x
Portatīvie datori	3	32	x	
Printeri	9	11	x	
Skeneri	3	11	x	
Kopēšanas iekārtas		13	x	
Multifunkcionālās iekārtas	5	1		x
Internets bibliotēkā	Pieslēgums nodrošināts visiem lietotājiem			
Mājas lapas adrese	www.lu.lv/biblioteka			
Bibliotēku informācijas sistēma	IBS Aleph 500			

LU Bibliotēkā informācijas tehnoloģiju pielietošanai ir liela nozīme.

Lai uzlabotu sniegto pakalpojumu klāstu, Bibliotēka:

1. Pilnībā nomainījusi visus printerus, piedāvājot gan melnbalto, gan krāsaino drukāšanu.
2. Klientiem ir radīta iespēja izmantot portatīvos datorus .
3. Kvalitatīvi kopēšanas pakalpojumi tiek nodrošināti ar uz līguma pamata izīrētiem kopēšanas aparātiem.
4. Katrā bibliotēkā ir uzstādīts skeneris (bezmaksas pakalpojums).

Problemātiska situācija ir ar Bibliotēkas rīcībā esošo datortehniku. Lai arī pēdējo 2 gadu laikā ir iepirkts un nomainīts 41 dators, tas ir tikai 18,6% no Bibliotēkas rīcībā esošajiem datoriem. Pārējiem visiem beidzies garantijas laiks.

Visa datortehnika tiek nodrošināta ar jaunāko programmatūru. Kopumā Bibliotēkas IT attīstība un tehnoloģiskās bāzes nodrošināšanas dinamika ir atbilstoša tās galvenajiem mērķiem.

III. Tehnoloģisko procesu vadības raksturojums (komplektēšana, katalogizācija, atbalstītie standarti) – izmaiņas kopš iepriekšējās akreditācijas

Komplektēšanas nodaļa

Komplektēšanas nodaļas darbības mērķis ir sekmēt Bibliotēkas misijas realizēšanu, nodrošinot informacionālo resursu koordinētu komplektēšanu, piekomplektēšanu un izslēgšanu atbilstoši lietotāju informacionālajām vajadzībām.

Komplektēšanas nodaļa savu darbu veic, ievērojot sekojošus dokumentus:

1. Augstākās izglītības iestāžu un studiju programmu akreditācijas noteikumi: LR MK noteikumi Nr.442 // LR Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs. – Nr.22 (2001).
2. Augstskolu likums: LR likums // LR Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs. – Nr.1 (1996).

3. Obligāto eksemplāru likums: LR likums // (2006).
4. Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem: LR MK noteikumi Nr.994 // (2006).
5. Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi: LR MK noteikumi Nr.317 // (2010).
6. Latvijas Universitātes Bibliotēkas krājuma veidošanas koncepcija.

Nodaļas darbu reglamentē nolikumi un instrukcijas:

1. LUB Komplektēšanas nodaļas nolikums;
2. Dokumenta pilns tehnoloģiskais cikls LU Bibliotēkas Komplektēšanas un Kataloģizācijas nodaļās;
3. LU rektora rīkojums Nr.1/178 „Par informācijas resursu pasūtīšanu LUIS”;
4. LUB Komplektēšanas nodaļas Norakstīšanas sektora tehnoloģiskā instrukcija;
5. Par iespieddarbu un citu dokumentu norakstīšanas kārtību Bibliotēkas informācijas sistēmā;
6. Izslēgšanas saraksta veidošana, izmantojot ALEPH Atskaišu sistēmas izdrukās;
7. IBS ALEPH dokumentācija - Komplektēšanas modulis, Darbs ar eksemplāriem, Kataloģizācijas modulis.

Komplektēšanas nodaļa sadarbībā ar citām LU Bibliotēkas struktūrvienībām veido krājumu atbilstoši Latvijas Universitātes studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, lai nodrošinātu ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. LUB informācijas resursus savam krājumam iegūst pirkumu, obligātā eksemplāra, pārņemšanas, dāvinājumu, bez atlīdzības saņemto, lietotāju nozaudēto dokumentu un kavējuma naudas aizvietošanas un apmaiņas ceļā.

Kopš iepriekšējās akreditācijas ir notikušas būtiskas izmaiņas:

- Lai nodrošinātu Bibliotēkas jauniegūto informācijas resursu vienmērīgu apstrādes procesu, tika izstrādāta jauna informācijas resursu apstrādes procesa tehnoloģiskā shēma „Dokumenta ceļš Bibliotēkā. Komplektēšanas un Kataloģizācijas process”. Tā pamatā ir tiešās plūsmas princips, kur darba vietu izvietojums ir atbilstošs procesa secībai un ienākošais dokuments tiek secīgi apstrādāts, no saņemšanas brīža līdz krājuma glabātājiem. Ieguvums bija pozitīvs:
 - operatīvāk tiek risināti darba jautājumi;
 - samazinājās 1 vienības apstrādes laiks;
 - paaugstinājās darbinieku profesionālā kompetence;
 - radās pozitīva profesionālā konkurence;
 - krietni samazinājās telpu uzturēšanas izmaksas.
- Komplektēšanas nodaļā nodrošināta ienākošo informācijas resursu kvalitatīvu un operatīvu atspoguļošanu datubāzēs, izmantojot IBS ALEPH500 Kataloģizācijas un Komplektēšanas modulus. Sistēmā IBS ALEPH ieviestie jauninājumi dod iespēju nosūtīt e-pasta ziņojumu nozaru bibliotēkas vadītājam par pasūtījuma izpildi, automātisko reklamāciju periodisko izdevumu piegādātājiem;

- Komplektēšanas nodaļas darbinieki ir apguvuši jaunus darba procesus – aprakstu importu no attālām datubāzēm, izmantojot Z39.50, un pilnu bibliogrāfisko aprakstu.
- Ienākošo un izejošo informācijas resursu statistikas datu uzskaiti Komplektēšanas nodaļas darbinieki veic elektroniskā summārā uzskaites grāmatā MS Excel programmā, saskaņā ar MK noteikumiem „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”. Datu atlasei tiek izmantota LUB Atskaišu sistēma ALEPH programmai. Pamatojoties uz tās datiem, tiek veidota summārās uzskaites grāmata;
- Lai atvieglotu norakstīšanas procesu, LUB IBS ALEPH sistēmā tika izveidoti un izmantoti eksemplāru norakstīšanas procesa statusi, kas atbilst MK noteikumos „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi” norādītajiem norakstīšanas kritērijiem;
- Pamatojoties uz MK noteikumiem „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi” katru gadu tiek veikts Bibliotēkas krājuma inventarizācijas process. Vasaras periodā katras nozaru bibliotēkas speciālisti skenē izvēlētās krājuma kolekcijas informācijas resursu svītrkodus, pēc tam datni iekonvertē IBS ALEPH, kurā tiek veikts inventarizācijas process. Rezultātā iegūst kopsavilkuma failu (atrasto/neatrasto eksemplāru skaits, neatrasto eksemplāru saraksts) un kļūdu sarakstu.

Katalogizācijas nodaļa

Katalogizācijas nodaļas prioritārais uzdevums ir vienmērīgas jauno informācijas resursu apstrādes (apraksts, klasifikācija, priekšmetošana un tehniskā apstrāde) plūsmas nodrošināšana sadarbībā ar Komplektēšanas nodaļu, kā arī veikt Valsts nozīmes bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā neiekļautās LU Bibliotēkas krājuma daļas retrospektīvo konversiju sadarbībā ar krājuma glabātājiem.

Veicot retrospektīvās konversijas procesu, tiek izmantotas dažādas metodes:

- rekatalogizācijas *de visu*;
- eksemplāra pievienošana elektroniskajā katalogā esošam citai bibliotēkas izveidotam ierakstam;
- kopējot bibliogrāfiskos aprakstus no attālinātām datu bāzēm, izmantojot protokola Z39.50 iespējas;
- bibliogrāfisko aprakstu kopēšana no LNB Monogrāfiju un turpinājumi izdevumu datu bāzes.

Katalogizācijas nodaļas darbību reglamentē šādi dokumenti:

1. Latvijas Universitātes Bibliotēka. Katalogizācijas nodaļa. Darbības vispārīgie principi.
2. LU Bibliotēkas Retrospektīvās konversijas koncepcija.
3. Projekts „Elektroniskajā katalogā neiekļautās LU Bibliotēkas krājuma daļas piekļuves nodrošināšana”.
4. Dokumenta ceļš Bibliotēkā. Komplektēšanas un Katalogizācijas process (shēma).
5. IBS ALEPH dokumentācija - Katalogizācijas modulis, Darbs ar eksemplāriem.

Veidojot bibliogrāfiskos aprakstus, darbinieki vadās pēc:

1. Anglo-American cataloguing rules. Latviešu valodā. AACR : angļu un amerikāņu katalogizācijas noteikumi / Rīga : Valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”, 2005.
2. **Fritz, Deborah A.** MARC21 for everyone : a practical guide / Deborah A. Fritz, Richard J. Fritz. Chicago : American Library Association, 2003. xvi, 188, [1] lpp. : il., tab. ; 28 cm. ISBN 083890842X.

3. MARC code list for languages / prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress. 2000 ed. Washington : Library of Congress, 2000. 160 p. ISBN 0844410128.
4. MARC 21 concise formats / prepared by Network Development and MARC Standards Office, Library of Congress. 2006 ed. Washington, D.C. : Library of Congress Cataloging Distribution Service, 2006. 1 sēj. ; 28 cm. ISBN 9780844411651.
5. **Olson, Nancy B.** Cataloging of audiovisual materials and other special materials : a manual based on AACR2 and MARC 21 / Nancy B. Olson ; with the assistance of Robert L. Bothmann and Jessica J. Schomberg. 5th ed. Westport, Connecticut ; London : Libraries Unlimited, 2008. xii, 311 lpp. : il. ; 28 cm. ISBN 9781591586357

Lai nodrošinātu informācijas resursu meklēšanu kopkatalogā pēc zinātņu nozares, tiek pielietota Universālajā decimālajā klasifikācija.

Veicot klasifikāciju, izmanto IBS Aleph integrēto UDK datubāzi (https://lira.lanet.lv/F/?func=find-b-0&local_base=inc11) un šādus informācijas resursus:

1. **Sleikša, Brunhilde.** Autorzīmju tabula [elektroniskais resurss] / Brunhilde Sleikša ; [darba grupa: Gundega Blīgzne, Antra Indriksone, Skaidrīte Lazdiņa]. – 2. izdevums. – Rīga : Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2006. – vi, [211] lp. – Pieejas veids: http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/standarti/publikacijas/Autorzimju_tabula_2izd.pdf. – ISBN 9789984607795.
2. *UDC* : universal decimal classification : 2.vol. – [3rd ed., fully updated], standard ed. – London : British Standards Institution Business Information, 2005-2006. – Saturs: v. 1. Systematic tables ; v. 2. Alphabetical index. – ISBN 058045469X (1). – ISBN 0580454703 (2)
3. **Хавкина, Любовь Борисовна.** *Трехзначные авторские таблицы*, согласованные и соединенные с двухзначными с приложением двухзначных таблиц для иностранных языков / Любовь Борисовна Хавкина ; под редакцией Ю. В. Григорьева. – 6-е исправленное издание. – Москва : Книга, 1965. – 179, [1] с.

Lai atvieglotu informācijas meklēšanu elektroniskajā kopkatalogā, tiek veikta informācijas resursa saturs atklāšana, norādot priekšmetu (priekšmētošana). Šo procesu nodala uzsāka no 2010. gada.

Veicot priekšmētošanu, izmanto šādus informācijas resursus:

1. **Brīvi pievienojamās apakšiedaļas** [elektroniskais resurss] : alfabētiskais rādītājs / Kongresa bibliotēka. Katalogizācijas politikas un atbalsta birojs. – 3 izdevums. – Rīga: Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2011. – [227] lp. – Pieejas veids: http://academia.lndb.lv/xmlui/bitstream/handle/1/426/brivi_pievienojamas_apaksiedalas_alfabetiskais_raditajs_3izd_2011.pdf.
2. **Priekšmētošanas rokasgrāmata** [elektroniskais resurss] : priekšmetu saraksts: 1.sējums: A 40 – A 1055 = Subject Cataloging Manual : Subject Headings / Kongresa bibliotēka. – 5. izdevums. – Rīga: Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2007. – [280] lp. – Pieejas veids: <http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/standarti/publikacijas/PRPS-1-sejums.pdf>.
3. **Priekšmētošanas rokasgrāmata** [elektroniskais resurss] : priekšmetu saraksts: 2.sējums: A 1075 – A 1200 = Subject Cataloging Manual : Subject Headings / Kongresa bibliotēka. – 5. izdevums. – Rīga: Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2011. – [244] lp. – Pieejas veids:

<http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/standarti/publikacijas/prieksmetasanas-rokasgramata-prieksmetu-saraksts-2-sejums-2011.pdf>.

4. **Priekšmetošanas rokasgrāmata** [elektroniskais resurss] : priekšmetu saraksts: 3.sējums: A 1205 – A 1895 = Subject Cataloging Manual : Subject Headings / Kongresa bibliotēka. – 5. izdevums. – Rīga: Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2008. – [368] lp. – Pieejas veids:

<http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/standarti/publikacijas/PRPS-3-sejums.pdf>.

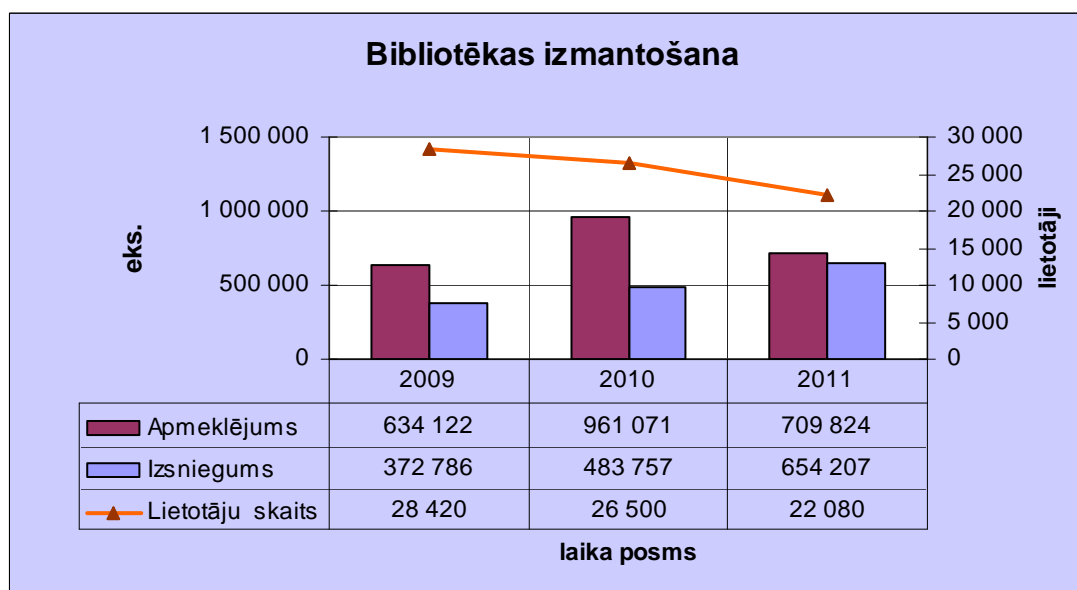
5. **Priekšmetošanas rokasgrāmata** [elektroniskais resurss] : priekšmetu saraksts: 4.sējums: A 1910 – A 2400 = Subject Cataloging Manual : Subject Headings / Kongresa bibliotēka. – 5. izdevums. – Rīga: Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2008. – [252] lp. – Pieejas veids:

<http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/standarti/publikacijas/PRPS-4-sejums.pdf>.

IV. Bibliotēkas pakalpojumi

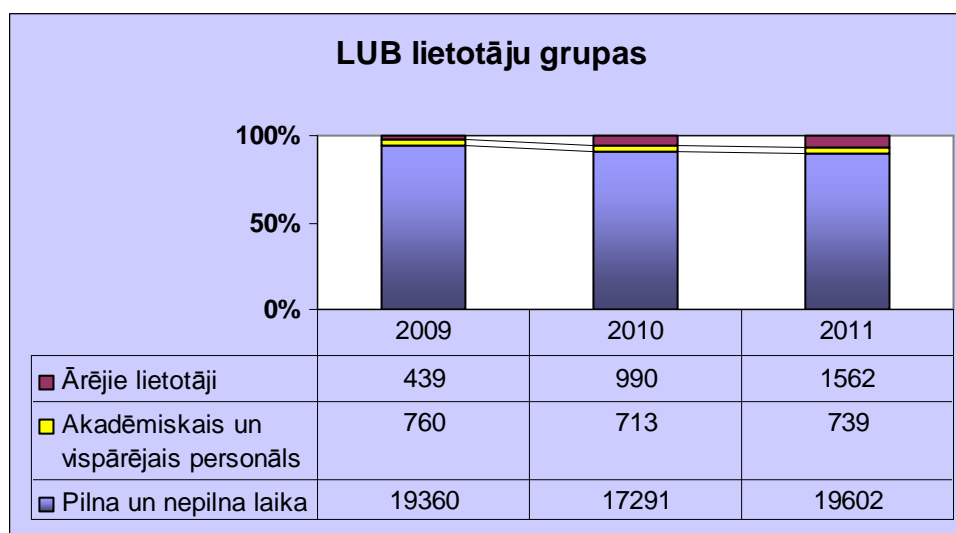
Bibliotēkas darbības pamatrādītāji

Bibliotēkas izmantošanas dinamika pēdējo 3 gadu laikā

LUB reģistrēto aktīvo lietotāju skaits samazinājies atbilstoši studējošo skaita samazinājumam universitātē. Lietotāju lielāko daļu sastāda LU pilna un nepilna laika studējošie, akadēmiskais un vispārējais personāls.

Pēdējos gados Bibliotēka ir pievērsusi lielu uzmanību ārējo lietotāju - citu augstskolu studentu, fizisku un juridisku personu piesaistīšanai. 2011.gadā ir noslēgta vienošanās par programmas „Iespējamā misija” personāla apkalpošanu. Bibliotēkā reģistrēto ārējo lietotāju skaits 2011.gadā, salīdzinot ar 2009.gadu, ir piecāršojies.

LUB lietotāji tiek apkalpoti saskaņā ar „LU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem”, kas apstiprināti 31.03.2009. ar LU rektora rīkojumu Nr. Nr.1/86.

Paplašinot pakalpojumu pieejamību un kvalitāti un radot klientiem draudzīgu Bibliotēkas vidi, un neskatoties uz e-pakalpojumu pieaugumu, Bibliotēkas apmeklētāju skaits ir pieaudzis. Lietotāji vairāk izmanto pakalpojumus bibliotēkas telpās, strādā lasītavās, labiekārtotās un tehniski nodrošinātās darba vietās. Vairāku nozares bibliotēku krājumu atvēršana brīvpieejai, veicinājusi apmeklējumu skaita pieaugumu un ir arī nelielu izsniegumu skaita pieaugumu.

Bibliotēkas krājuma un informācijas resursu attīstība

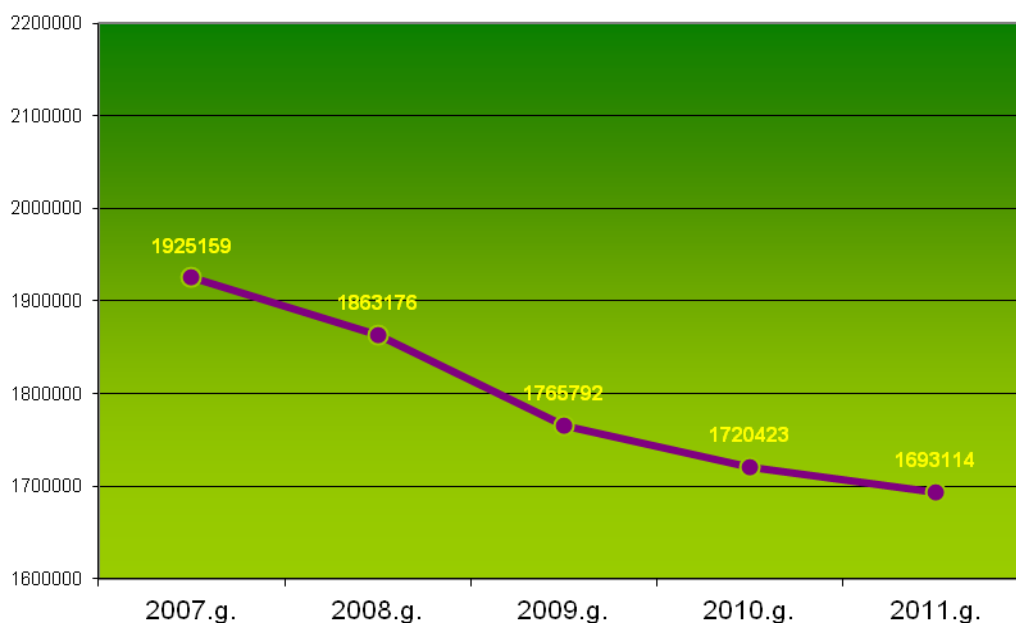
Krājuma attīstības dinamika pārskata periodā

Krājuma apjoms (eks.)	2009. gads			2010. gads			2011. gads		
	izslēgts	ienācis	kopā	izslēgts	ienācis	kopā	izslēgts	ienācis	kopā
Grāmatas	115 209	23 461	1 430 537	76 842	25 522	1 379 217	56 717	17 061	1 339 559
Seriāl-izdevumi	19 526	12 848	330 309	7 958	13 546	335 897	2974	14 416	347 340
Audiovizuālie dokumenti	128	13	530	11	38	557		76	633
Pārējie dokumenti	191	1 348	4 416	1	338	4753			
Kopā	135 054	37 670	1 765 792	84 812	39 444	1 720 424	59 697	32 388	1 693 114

Krājuma apjoms pārskata periodā ir samazinājies no 1 997 344 eks. (2004) līdz 1 693 114 eks. uz (2011). Sadarbībā ar akadēmisko personālu turpinās intensīva Bibliotēkas krājuma izvērtēšana - novecojušo, nolietoto un lieko dokumentu atlase un izslēgšana (bioloģijas, fizikas un matemātikas, humanitāro zinātņu un Centrālās bibliotēkas krājumi). 2009.-2010.gados īpaši aktīvi tika izvērtēts seriālizdevumu krājums, kā arī realizēts projekts izslēgšanai sagatavoto dokumentu uzkrājuma likvidēšanai, tāpēc izslēgto dokumentu skaits šajos gados ir tik liels.

Krājuma apjoma salīdzinājums laika periodam 2007.-2011.g.					
Gads	2007.g.	2008.g.	2009.g.	2010.g.	2011.g.
APJOMS	1 925 159	1 863 176	1 765 792	1 720 423	1 693 114

Krājuma apjoms 2007.-2011.g. (eksemplāri)

Pēdējos trīs gados izslēgto dokumentu kopskaits (279563 eks.) aptuveni 2,5 reizes pārsniedz ienākušo dokumentu kopskaitu (109502 eks.)

Jaunieguvumu skaits pārskata periodā ir pieaudzis nedaudz. Lielāko jaunieguvumu daļu veido dokumenti, kuri pārņemti no citām LU struktūrvienībām (Eiropas fakultāte, Teoloģijas biedrības, Astronomijas institūts, Botāniskais dārzs). Nedaudz pieaudzis ir pirktu dokumentu skaits, kurus Bibliotēka varēja iegādāties par papildfinansējumu - LU struktūrvienību un projektu līdzekļiem. Analizējot iepirkto dokumentu apjomu, jāņem vērā, ka Bibliotēkā tiek veicināta kvalitatīvu e-resursu plašāka pieejamība un to iegādei tiek novirzīts ~50% no piešķirtā finansējuma. Krājumā iekļauto dāvinājumu skaits ir samazinājies, jo Bibliotēkā ir ieviesti stingrāki informācijas resursu atlases kritēriji.

Krājuma raksturojums, komplektēšanas un organizācijas politika

Krājuma raksturojums

LU Bibliotēkas krājums ir sasniedzis 1 693 114 vienības (uz 01.01.2012.), kas vēsturiski veidojies no Rīgas Politehnikuma, Rīgas Politehniskā institūta un Latvijas Augstskolas Bibliotēkas vēsturiski pārmantotiem krājumiem.

Krājums izvietots atbilstoši LU studiju infrastruktūrai:

- centrālajā bibliotēkā Kalpaka bulv. 4;
- 11 nozaru bibliotēkās;
- repositārijā Lielvārdes ielā 24.

Centrālā bibliotēkā glabājas universāls daudznozaru informācijas resursu krājums: LU zinātnisko rakstu un metodisko izstrādņu, izstrādāto disertāciju, turpinājumi izdevumu, periodikas, daiļliteratūras un Latvijā izdoto izdevumu klāsts, kas tiek saņemts kā obligātais eksemplārs. Centrālās bibliotēkas krājuma lepnums: reto izdevumu un rokrakstu kolekcija; LU pirmā rektora

E.Felsberga privātkolekcija; Rīgas pirmā mēra, centrālās bibliotēkas ēkas Kalpaka bulv. 4 savrupnoma bijušā īpašnieka L.V. Kerkoviusa dzimtas grāmatu dāvinājums.

Nozaru bibliotēkās izvietots krājums atbilstoši katras fakultātes studiju programmu virzieniem. Vienīgais izņēmums ir Daudznozaru bibliotēka: datorika, juridiskās zinātnes, teoloģija, kuras krājumā atrodas apvienotais 3 fakultāšu krājums. Visās nozaru bibliotēkās glabājas tikai aktīvais un pieprasītais studiju procesam nepieciešamais krājums.

Repozitārijā (Lielvārdes ielā 24) glabājas mazāk pieprasītais, LU pētniecībai nepieciešamais un ilglaicīgai glabāšanai paredzētais krājums. Līdz 2011.gada rudenim šī LU Bibliotēkas krājuma daļa bija izvietota Salaspils krātuvē. 2010. gada 29. novembrī LU vadības sēdē tika pieņemts lēmums atteikties no LU Bibliotēkas Salaspils krātuves un krājumu pārvietot uz LU Akadēmiskās bibliotēkas krātuves telpām Lielvārdes ielā 24.

Kopumā apskatāmo laika periodu no 2006.-2011. gadam raksturo noteikti, mērķtiecīgi darba virzieni, kas izpaudās konkrētās aktivitātēs. Pirmkārt, ir nopietni strādāts ar esošo un potenciālo krājumu, to izvērtējot pēc atbilstības LU studiju un pētniecības virzieniem, aktualizējot un attīstot vēsturiskos LU Bibliotēkas krājumus, nodrošinot dokumentu aizsardzību un veicinot to ilgāku izmantošanu. Būtiskākie sasniegumi:

1. izveidotas 2 jaunas nozaru bibliotēkas: Vēstures un filozofijas zinātņu bibliotēka, Medicīnas bibliotēka, kurās nodrošināts krājums atbilstoši fakultāšu studiju programmu virzieniem;
2. mainīta krājuma izvietojuma filosofija - gandrīz visās nozaru bibliotēkās krājums ir izvietots brīvpieejā;
3. nozaru bibliotēku krājums ir pilnībā izvērtēts, noteikta izdevumu atbilstība nozares krājuma profilam;
4. nozaru bibliotēku aktīvais krājums ir atspoguļots elektroniskā kopkatalogā;
5. nodrošināta krājuma aizsardzība, vienota dokumentu tehniskā un vizuālā noformēšana utt.;
6. nodrošināta krājumā esošo dokumentu sākotnējai/ilglaicīgai saglabātībai nepieciešamo prasību ievērošana atbilstoši standartiem un krājuma glabāšanas higiēnas prasībām.

Krājuma komplektēšana

LU Bibliotēka veido krājumu atbilstoši Universitātes studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, lai nodrošinātu ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas.

LU Bibliotēka informācijas resursus savam krājumam iegūst pirkumu, obligātā eksemplāra, dāvinājumu, lietotāju nozaudēto dokumentu vietā un apmaiņas ceļā (skat. tabulu 32.lpp.).

LU Bibliotēka komplektēšanas procesā ievēro sekojošos normatīvos dokumentus:

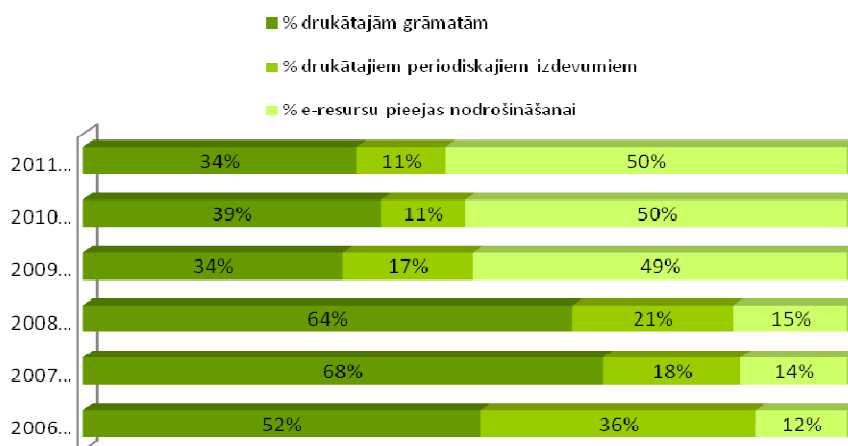
1. „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”, MK noteikumi Nr.415 25.09.2001.;
2. Obligātā eksemplāra likums, 06.06.2006;
3. Latvijas Universitātes stratēģiskais plāns 2010.-2020.gadam;
4. LU Bibliotēkas stratēģiskā darbība Latvijas Universitātes stratēģiskā plāna 2010.-2020.g. realizācijai;
5. „Par informācijas resursu iegādi”, LU rīkojums, kurš tiek izdots katru gadu no jauna.

Jaunieguvumu sadalījums pēc saņemšanas avota 2007.-2011.g.										
GADS: AVOTS:	2007		2008		2009		2010		2011	
	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.	Nos.	Eks.
<i>Iepirkums no centralizēti piešķirtā finansējuma</i>	3899	12680	4585	15541	1800	6055	2027	6270	1816	4536
<i>Iepirkums no LU realizēto projektu finansējuma</i>	603	1769	702	2127	60	69	245	635	84	514
<i>Iepirkums no citiem LU budžeta līdzekļiem</i>					147	350	134	658	297	741
<i>Saņemts no Obligātā eksemplāra</i>	2513	3943	2463	3936	2776	4463	2393	3953	2488	3976
<i>Iegūts apmaiņas ceļā</i>	215	559	174	289	100	224	153	246	82	183
<i>Saņemtie lietotāju nozaudēto izdevumu vietā</i>	98	126	93	100	107	124	90	94	62	63
<i>Saņemtie kavējuma naudas vietā</i>	15	15	0	0	44	44	104	121	72	82
<i>No citiem avotiem iegūtie izdevumi</i>	6234	11212	12348	20287						
<i>Dāvinājumi</i>					3735	8925	2513	4475	3984	6029
<i>Pārņemts no citām LU struktūrvienībām</i>					10916	17416	11807	22141	5064	15400
<i>Saņemts bez atlīdzības</i>							128	850	163	864
KOPĀ:	13577	30304	20365	42280	19685	37670	19594	39443	14112	32388

Dokumentu iepirkums

Krājuma jaunieguvumu komplektēšana tiek veikta saskaņā ar LU centralizēti piešķirto finansējumu, kuru katru gadu apstiprina ar LU rīkojumu, tajā noteikts informācijas resursu iepirkuma sadalījums pa fakultātēm, atbildība par dokumentu iepirkšanas procesu izpildi un kontroli fakultātēs.

Finansu resursu izlietojums informācijas resursu iepirkumam laika periodā no 2006.g. līdz 2011.g.

Laika periodā no 2006.-2011. gadam ir notikušas būtiskas izmaiņas LU centralizētā finansējuma piešķirumā un tā izlietojumā.

Pamatdarba virzieni skaitliskajos rādītājos 2008.-2011.g.				
	2008. g.	2009. g.	2010.g.	2011.g.
Centralizētie finansu līdzekļi grāmatu iegādei	267.928Ls	126.024Ls	107.380Ls	98.287 Ls.
Centralizētie finansu līdzekļi datubāzu abonēšanai	50.675Ls	62.607Ls	69.774Ls	78.082 Ls.

1. Samazinājies kopējais centralizēti piešķirtais finansējums informācijas resursu iepirkumam. Šis samazinājums primāri skāra drukātos informācijas dokumentus;
2. Vairākas fakultātes ir pieņēmušas lēmumu daļu drukātajiem dokumentiem piešķirtās finanses novirzīt nozares e-resursu iegādei;
3. Komplektējot krājumu, ir mainīta krājuma veidošanas politika. LU Bibliotēka, sadarbojoties ar nozares speciālistiem cenšas iegādāties vairāk viena nosaukuma dokumentus, samazinot viena nosaukuma dokumentu eksemplāru iepirkuma skaitu. Tā tiek nodrošināta krājuma satura daudzveidība, nevis krājuma kvantitāte;
4. Bibliotēkas speciālisti vienmēr pārbauda periodisko izdevumu pasūtījumus. Gadījumā, ja tiek konstatēts, ka periodiskais izdevums ir pieejams datubāzē, izdevums drukātā veidā netiek pasūtīts;
5. Tiek veicināta un atbalstīta kvalitatīvu un pieprasītu e-resursu plašāka pieejamība piešķirtā finansējuma ietvaros, to nesamazinot. Līdz ar to, sākot no 2009. gada ir sasniegts līmenis, kad ~50% piešķirtā finansējuma tiek novirzīts tieši e-resursu iegādei. 2011.gadā LU Bibliotēka ir iepirkusi 87 e-grāmatas. Raksturojot datubāzu iegādes dinamiku, tad 2011. gadā par centralizēti piešķirto finansējumu Bibliotēkas klientiem tiek nodrošināta iespēja izmantot 45 abonētās datubāzes, bet 2006. gadā Bibliotēka abonēja tikai 21 datubāzi.

Domājot par kvalitatīvu informācijas resursu iegādes un nodrošinājuma procesu, veikta virkne uzlabojumu:

- 2008. gadā pēc LU Bibliotēkas priekšlikuma tika izdots LU rektora rīkojums „Par informācijas resursu pasūtīšanu LUIS”, kas nosaka, ka pasūtījumus LU Bibliotēkas krājuma papildināšanai iesniedz, izmantojot LUIS. Šobrīd visas LU fakultātes pasūtījumus iepirkumam iesniedz, izmantojot šo iespēju. Tas ļauj fakultātes vadībai un pasūtītājam sekot līdz iepirkuma procesam un saņemt Bibliotēkas darbinieku komentārus;
- LU mājas lapā Bibliotēkas sadaļā ievietota detalizēta informācija par pasūtīšanas iespējām un avotiem;
- Lai nodrošinātu regulāru un vienmērīgu finansu līdzekļu apguvi, no 2008. gada Bibliotēkai panākta vienošanās ar fakultāšu ekspertiem par nosacījumu – līdz katra gada 30. jūnijam ir jāizlieto 70% no piešķirtā finansējuma;
- Lai nodrošinātu krājuma saturisko atbilstību studiju procesam, no 2010.gada LU Bibliotēkas darbinieki piedalās LU licencēšanai un akreditācijai sagatavoto studiju programmu informacionālā nodrošinājuma izpētē. Tas nodrošina krājuma padziļinātu izpēti, izpētot reālo atbilstību, tiek veikta iztrūkstošo izdevumu kārtējā komplektēšana;
- 2009. gadā Komplektēšanas nodaļā uzsākts jauns darba virziens – nozaru bibliotēku kuratori – ar mērķi veicināt ciešāku sadarbību starp nodaļas darbiniekiem un nozaru

bibliotēku kolēģiem krājuma mērķtiecīgākai un kvalitatīvākai komplektēšanai un fakultātes personāla pilnīgākas informētības veicināšanai;

- LU Bibliotēkas speciālisti nodrošina LU centralizēti piešķirtā finansējuma rūpīgu un ekonomisku izlietojumu. Komplektēšanas procesā tiek domāts par racionālu finansējuma izlietojumu, tāpēc 2010. gadā tika veikta virkne pasākumu:
 - veikta periodisko izdevumu cenu aptauja, salīdzinot cenu piedāvājumu un citus faktoros. Ekonomējot finanses, ārvalstīs izdotie zinātniskie žurnāli pamatā tika abonēti no divām starptautiskām firmām – EBSCO information services un Vildingo prekyba UAB, pa tiešo no izdevēja – American Institute of Physics un izmantojot iespējas, ko piedāvā starptautiskais projekts New School for Social Research (Journal Donotation Project, 12 nosaukumi 2011.gadam);
 - tika organizēta piegādātāju aptauja ārvalstīs izdoto grāmatu piegādei. Aptaujas rezultātā LU Bibliotēka turpina sadarboties pamatā ar 3 ārvalstīs izdoto grāmatu piegādātājiem: DawsonBooks, SIA „Autodati” un SIA „Jānis Roze”. Krievijā izdotās grāmatas tiek iepirktas, izmantojot vairākus interneta veikalus vai SIA „Intelektuālā Grāmata”. Latvijā izdotās grāmatas pamatā tiek pirktas no pašiem izdevējiem, jo starpnieku pievienotais uzcelojums var sasniegt pat 50%;
- 2011.gadā uzsākts e-grāmatu iepirkšanas process. Iepirktas 87 e-grāmatas.

Obligātais eksemplārs

LU Bibliotēka likumā noteiktā kārtībā saņem obligāto eksemplāru. 2006. gadā LU Bibliotēka ierosināja likumā mainīt punktu, kurš tika iestrādāts sekojošā redakcijā: „7.pants. No piegādātāja saņemtos obligātos eksemplārus Latvijas Nacionālā bibliotēka sadala šādi: 3) Latvijas Universitātes bibliotēkai — viens eksemplārs no katra iespieddarba veida un katra elektroniskā izdevuma sabiedriskajās un sociālajās zinātnēs, humanitārajās zinātnēs, matemātikā un dabaszinātnēs, informācijas tehnoloģijās un medicīnas zinātnē”. Tas bija nepieciešams, lai atteiktos no dokumentiem, kuri neatbilda Universitātes profilam, piemēram, lauksaimniecības nozares informācijas resursiem.

Dāvinājumi

LU Bibliotēka saņem dažādu privātpersonu, juridisko iestāžu dāvinājumus u.tml, kas uzskatāms par nopietnu komplektēšanas avotu. Bibliotēkas speciālisti veic šo dokumentu apstrādi un uzskaiti, kā arī nodrošina konkrētu dāvinājumu izvērtēšanu, precīzē dāvinājuma atbilstību LU studiju un pētniecības virzieniem, lai nodrošinātu krājuma attīstības kvalitāti.

- 2009.-2010. gadā tika izstrādāta dāvinājumu pieņemšanas kārtība un pateicības izteikšanas sistēma dāvinātājiem.
- Sākot no 2009. gada ikvienam dokumentam tiek ielīmēta dāvinājuma uzlīme, dāvinātājs saņem oficiālu pateicības vēstuli.

Apjomīgākie LU Bibliotēkas krājumā iekļautie dāvinājumi 2006.-2011.g.		
<i>Dāvinātāji</i>	<i>Nosaukumu skaits</i>	<i>Eksemplāru skaits</i>
Balode Laimute	170	202
The British Council	323	489
Deutschen Forschungsgemeinschaft	126	164
Dreifelds Juris	458	584
Dreimanis Aleksis	100	108

Gemuts Līga	278	315
Gētes institūts Rīgā	82	104
Īrijas vēstniecība	190	192
Jāzeps Rudzītis	116	129
Kerkovius dzimta	918	1020
Krievijas Federācijas vēstniecības	77	89
Latvijas Ārpolitikas Institūts	1305	1475
Schweizer Kulturstiftung (Pro Helvetia)	159	161
Segliņš Valdis	83	97
Skultans Vieda	810	835
Šmite Elfrīda	144	146
Šūpola Laima	85	97
Taivāns Leons	90	252
Varslavāns Alberts	167	178
Vinters Helmutš	2169	2413
Wilhelm Wollner, Wissenschaftliche Buchhandlung	133	192
Turcijas vēstniecība Latvijā	425	604
Vikmanis Uldis, LU profesors	26	280
Josta Maija	143	227
Vīksna Arnis	140	226
Jansons Jānis	172	197
Grīnberga Baiba	108	189
Zamerovska Vita	100	174
SEAHEC	50	171
Ozoliņa Olga	113	125
Ludmilas Ulickas fonds	100	100
Lasmanis Aivars	82	97
Eglīte Pārsla	85	91

Krājuma pārņemšana

Laika periodā no 2006. līdz 2010. gadam LU Bibliotēka ir pārņēmusi vairākus citu LU struktūrvienību krājumus. Ļoti izteikti šis process sākās 2008. gadā. Tika pārņemti fakultāšu katedru, institūciju vēsturiski veidoti krājumi, kā arī institūciju krājumi, kuri pārtrauca savu juridisko darbību LU kā atsevišķa struktūrvienība. Veicot pārņemšanas procesu, visi dokumenti tiek izvērtēti sadarbībā ar nozares ekspertiem un tikai tad tiek veikta dokumenta atspoguļošana elektroniskajā kopkatalogā un izdevums tiek ņemts uzskaitē. Nozīmīgākie krājumi pārņemti no LU Eiropas fakultātes, LU Teoloģijas fakultātes, LU Vēstures un filozofijas fakultātes, LU Botāniskā dārza, LU Astronomijas Institūta, Ziemeļamerikas studiju centra, LU Humanitāro zinātņu fakultātes un Ekonomikas un vadības fakultātes. Tas ir veicinājis gan Universitātes darbinieku un studentu, gan citu pētnieku plašāku informētību par resursiem, kas ilgstošā laika periodā ir mērķtiecīgi komplektēti dažādās LU struktūrvienībās.

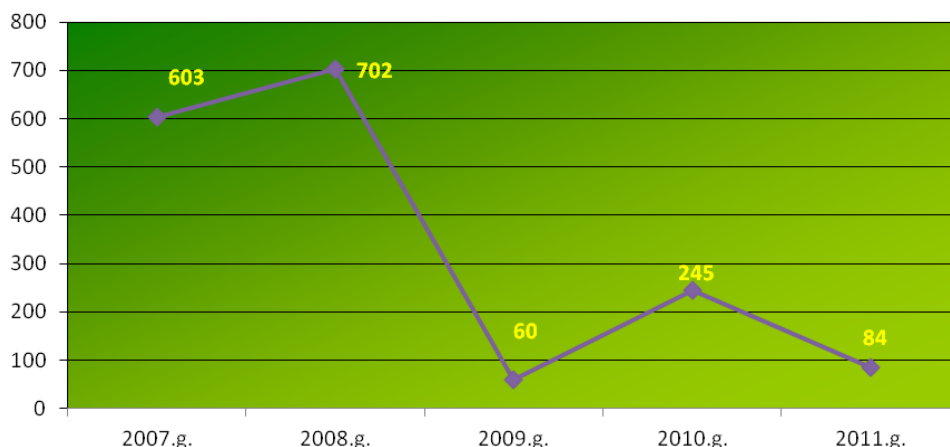
Pamatdarba virzieni skaitliskajos rādītājos 2008.-2011.g.				
Gads	2008. g.	2009. g.	2010.g.	2011.g.
No LU struktūrvienībām pārņemtie informācijas resursi	5.885 nos. 6.693 eks.	10.916 nos. 17.416 eks.	11.807 nos. 22.141 eks.	4546 nos. 13889 eks.
Projektu rezultātā saņemtie informācijas resursi	702 nos. 2.127 eks. 62.432Ls	60 nos. 69 eks. 1.569Ls	255 nos. 635 eks. 12.206Ls	83 nos. 513 eks. 5.574Ls

Dokumentu iepirkums no projektu līdzekļiem, fakultāšu budžeta

LU struktūrvienības ES finansiāli atbalstīto un realizēto projektu ietvaros ļoti bieži iegādājas arī dažāda veida informācijas resursus. Tāpat LU tiek praktizēts, ka dokumenti atsevišķos gadījumos tiek iegādāti par fakultāšu budžeta līdzekļiem. Šī tendence ļoti izteikta bija 2008. gadā, kad Bibliotēka apstrādāja iegādājās 702 nosaukumus (2127 eksemplārus). Pēdējos gados šī tendence nav tik aktuāla un projektu ietvaros tiek iepirkts diezgan maz dokumentu, piemēram, 2011.gadā tika iegādāti tikai 84 nosaukumu dokumenti.

Iepirkums no LU realizēto projektu finansējuma

nosaukumi

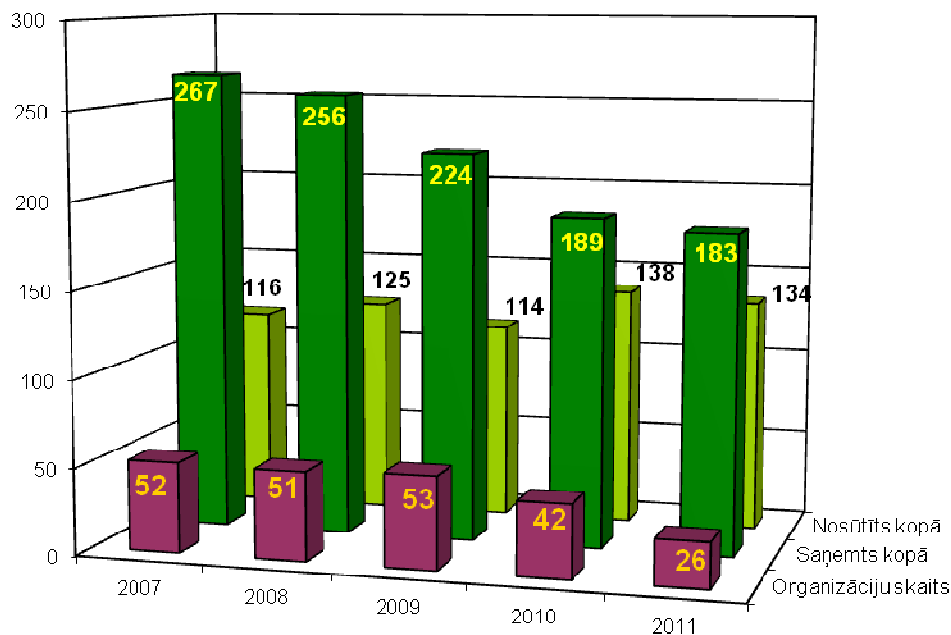

Grāmatu apmaiņa

LU Bibliotēka vēsturiski ir veikusi grāmatu apmaiņas procesu ar vairāku valstu bibliotēkām un institūcijām. Apmaiņas rezultātā – krājuma papildināšanas procesā ieguvējas ir abas iesaistītās institūcijas: gan LU Bibliotēka, gan sadarbības partneris.

Apmaiņas dinamikas raksturojums						
Nosaukums	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Organizāciju skaits	60	52	51	53	42	26
Saņemts kopā	318	267	256	244	189	110
Nosūtīts kopā	79	116	125	114	138	134

Apmaiņas salīdzinājums 2007. - 2011.g. (eksemplāri)

Lielākie apmaiņas sadarbības partneri: Kongresa bibliotēka (ASV), Zinātnisko publikāciju apmaiņas centrs (Somija), Tartu universitātes bibliotēka un Viļņas universitātes bibliotēka.

Krājuma organizācijas politika

LU Bibliotēka īstenojot krājuma organizāciju ievēro sekojošus normatīvos dokumentus:

- MK noteikumus „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi” Nr.354 07.08.2010.;
- LU Bibliotēkas dokumentu apstrādes un ievades IS procesu izmaksu kalkulācija” 03.07.2009. LU rīkojums Nr.1/182;
- „Par pastāvīgās informācijas resursu inventarizācijas komisijas izveidi un krājuma uzskaiti LU Bibliotēkā”, LU rīkojums 21.09.2009.g.

Laika periodā no 2006. gada veiktie pasākumi, kas garantē kvalitatīvu krājuma attīstību un pieejamību. Nodrošināta:

1. vienota pieeja krājuma izvērtēšanas organizēšanā;
2. vienota ikgadējā krājuma inventarizācija un pārbaude;
3. vienota krājuma izvietošanas politika;
4. visu nozaru bibliotēku krājuma aizsardzības sistēma;
5. vienota dokumentu saglabātības prasību ievērošana;
6. pārdomāta krājuma pieejamības politika, veicot paātrinātu retrospektīvās konversijas procesu;
7. krājuma izvietošana brīvpieejā, 3 nozaru bibliotēkās iegādāts grāmatu izsniegšanas/nodošanas pašapkalpošanās aparāts.

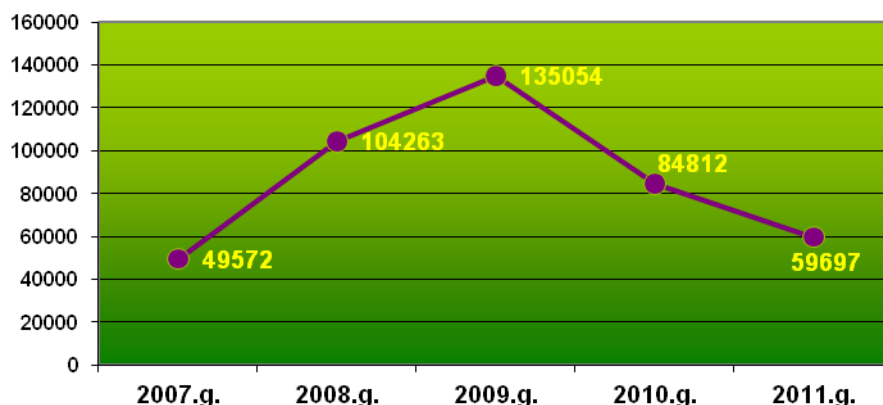
Krājuma izvērtēšana, inventarizācija

LU Bibliotēkā krājuma izvērtēšana no 2008. gada notiek sadarbībā ar konkrētās nozares ekspertiem, atsevišķi jautājumi tika risināti Bibliotēkas Krājuma komisijā. Krājuma vērtēšana notika visas LU Bibliotēkas kontekstā, saglabājot pēdējo eksemplāru bibliotēkas krājumā, kas atbilst LU studiju un pētniecības virzienu profilam. LU Bibliotēkas darbinieki, organizējot krājuma izvērtēšanu, informēja ekspertus par vērtēšanas principiem un aktīvi iesaistās vērtēšanas procesā.

Lai nodrošinātu vienotu krājuma izvērtēšanas procesu, LU Bibliotēka sagatavoja priekšlikumu un ir izdots 21.09.2009.g. LU rīkojums „Par pastāvīgās informācijas resursu inventarizācijas komisijas izveidi un krājuma uzskaiti LU Bibliotēkā”. Katru gadu krājuma glabātāji veic brīvprīejas krājumā esošo kolekciju pārbaudi.

Izslēgšanas iemesls	Izslēgto informācijas resursu sadalījums pēc izslēgšanas iemesla 2007.-2011.g. (eksemplāri)				
	2007.g.	2008.g.	2009.g.	2010.g.	2011.g.
<i>Novecojuši pēc satura</i>	33894	81431	102294	32419	26648
<i>Liekie dubleti</i>	11613	19049	28375	40276	18095
<i>Bojāti</i>	629	799	12	15	2
<i>Nav atgūstami</i>	1652	829	1429	3138	412
<i>Nozaudēti</i>	551	1663	2564	5038	4009
<i>Neatbilstoši krājuma profilam</i>	1223	492		112	328
<i>Nolietoti</i>			380	2855	10203
<i>Nodoti citām bibliotēkām</i>	10			959	-
KOPĀ	49572	104263	135054	84812	59697

Izslēgto informācijas resursu salīdzinājums 2007.-2011.g.
(eksemplāri)

Krājuma pieejamība

LU Bibliotēkas darbinieki laika periodā no 2006.-2010. gadam veica nopietnu krājuma izvērtēšanu. Minētais process intensīvi tika uzsākts 2008. gadā, kad atsevišķu nozaru bibliotēku krājumi tika gatavoti brīvpieejas izvietojumam. Rezultātā visu 11 nozaru bibliotēku studiju procesā aktīvi izmantotais krājums ir atspoguļots elektroniskā kopkatalogā. Tas tika panākts, realizējot virkni optimizācijas pasākumu:

- Tiek realizēts projekts „Elektroniskajā katalogā neiekļautās LU Bibliotēkas krājuma daļas piekļuves nodrošināšana”, kurā piedalījās Kataloģizācijas nodaļas un nozares bibliotēku darbinieki. 2009. gadā šajā projektā iesaistījās Komplektēšanas nodaļa, pamatā rekataloģizējot Humanitāro zinātņu bibliotēkas vēsturisko krājumu un turpinot darbu pie LU neinventarizētajiem krājumiem;
- Optimizēts Komplektēšanas un Kataloģizācijas nodaļu darbs – 2009. gadā darbiniekiem nodrošināta darba vide vienotā telpā, kā rezultātā ievērojami ir samazināts laiks viena dokumenta apstrādes procesam: izrēķināts viena dokumenta vidējais apstrādes ilgums minūtēs, definēta tehnoloģiskā shēma „Dokumenta ceļš LU Bibliotēkā”. Rezultātā dokuments no apstrādes nodaļām ātrāk tiek nogādāts nozares bibliotēkā;
- Noteiktas LU Bibliotēkas krājumā esošās speciālās kolekcijas un nozīmīgākie vēsturiskie dāvinājumi. 2008.g. pastiprināta nozīme pievērsta LU intelektuālajam īpašumam - notika LU Bibliotēkas krājumā esošo disertāciju un LU izdevniecības izdevumu retrospektīvās konversijas process;
- Sākot no 2009. gada uzsākta speciālo kolekciju un vēsturisko krājumu korekta, identificējama atspoguļošana elektroniskā kopkatalogā;
- Visās nozares bibliotēkās nodrošināts pareizs krājuma izvietojums: krājums izvietots atbilstoši UDK klasifikācijai, iegādāti un noformēti gaumīgi plauktu daļēni, pārdomāts dokumentu un krājuma izvietojuma vizuālais noformējums utt.;
- 2010. gadā uzsākta grāmatu izsniegšanas/ nodošanas pašapkalpošanās aparātu iegāde. 3 nozaru bibliotēkās tika veikta krājuma laicīga sagatavošana, dokumentu svītrkodu pārliēmēšana u.c. organizatoriskie darbi ar krājumu, lai klienti varētu izmantot minētā aparāta priekšrocības.

Krājuma aizsardzība, saglabātība, noformēšana

LU Bibliotēkā, domājot par dokumentu sākotnējo un ilgtermiņa saglabātību, atbilstoši krājuma saglabātības higiēnas un standartu prasībām, uzsākta virkne pasākumu:

- 2006. gadā uzsākts un turpinās Bibliotēkas krājumā esošo reto izdevumu, gravīru un pergamentu restaurācijas un konservācijas process;
- 2006. gadā uzsākts visa bibliotēkas krājuma vienots un centralizēts tehniskā noformējuma process: izstrādāts plaukta novietošanas šifru šablons. Tas nodrošina gaumīgu un vienotu vizuālu brīvpieejā izvietotā krājuma noformējumu;
- 2007. gadā uzsākts sistemātisks darbs pie Bibliotēkas krājuma aizsardzības nodrošināšanas. Visiem jauniegūtajiem un rekataloģizētajiem izdevumiem tiek iestrādāta magnētiskā lentā, lai nodrošinātu dokumentu nesankcionētu iznešanu no Bibliotēkas. Procesa nodrošināšanai iegādāts atbilstošs tehniskais aprīkojums: aparāts drošības lentu ielīmēšanai, visās nozares bibliotēkās uzstādīti drošības vārti, kā arī aparāti drošības lentu atmagnetizēšanas procesam;
- 2007. gadā uzsākta mērķtiecīga iepirkto izdevumu sākotnējā saglabāšana, veicot izdevumu mīksto vāku iesējumā aplīmēšanu ar līmplēvi. Minētais process tiek veikts, lai pagarinātu grāmatas izmantošanas termiņu. Atsevišķos gadījumos ar līmplēvi tiek apstrādāti izdevumi, kuri izdoti cietajos vākos;

- 2009.gadā uzsākta plānveidīga fiziski bojātu un nolietotu grāmatu iesiešana cietajos vākos, izmantojot ārpakalpojuma servisu;
- 2009. gadā intensīvi veikta LU vēsturiskā krājuma izdevumu un klasisko retumu ievietošana speciālās bezskābes kartona kastītēs, tādējādi nodrošinot to aizsardzību no ārējās vides ietekmes. Tiek izmantotas gan iepirkta standartizētas sagataves, gan individuāli piegrieztas kastītes;
- 2010. gadā ir iepirkta Colibri grāmatu apvākošanas aparāts, kas ļauj apvākot plastikāta vāciņos gan jaunās grāmatas, gan Bibliotēkas krājumā jau ilgāku laiku esošās grāmatas, pasargājot no tālākas nolietošanās un ārējās vides ietekmes.

Pēc krājuma raksturojuma un komplektēšanas politikas analīzes, redzams, ka LU Bibliotēka, lai nodrošinātu kvalitatīvas un aktuālas informācijas pieejamību, LU akadēmiskajam personālam un studentiem abonē datubāzes, drukātos periodiskos izdevumus, iepērk grāmatas un citus informācijas resursus. Lai arī turpmāk Latvijas Universitātes pētniekiem un studentiem šī informācija būtu pieejama, augtu elektronisko informācijas resursu īpatsvars krājumā, noteikti būtu jāpanāk un jāpiesaista daudz lielāks finansējums informācijas resursu iegādei.

SBA pakalpojumi

Neskatoties uz elektronisko dokumentu piegādes attīstību, arī tradicionālais starpbibliotēku abonementa pakalpojums (SBA) joprojām turpina pastāvēt un informācijas resursu apmaiņas process bibliotēku starpā ir ieņēmis ļoti nozīmīgu vietu. Informācijas resursus, kas nav LU Bibliotēkas krājumā, lietotāji var pasūtīt no citām Latvijas bibliotēkām. Saņemtie informācijas resursi lietotājiem tiek izsniegti bez maksas un to izmantošanas termiņu nosaka bibliotēka- piegādātāja.

Informācijas resursus, kuru nav Latvijas bibliotēkās, LU Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no bibliotēkām un dokumentu krātuvēm visā pasaulē, izmantojot Starptautisko starpbibliotēku abonementa (SSBA) pakalpojumu, kā arī saņemt zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukas veidā un pa e-pastu.

Atskaites perioda statistika liecina, ka 2007. gadā bija vērojama tendence, kas iepriekš netika konstatēta – gada laikā dubultojās ne tikai klientu skaits kopumā, kuri izmanto SSBA pakalpojumu, bet arī pieprasījumu skaits. Iespējams, ka tas bija saistīts ar publicitātes darbu, aktīvi informējot lietotājus par minētā pakalpojuma priekšrocībām un iespējām. Izmantot SSBA pakalpojumu LU Bibliotēkā bija finansiāli izdevīgi, jo par katru pasūtīto informācijas resursu no Eiropas LU studentiem bija jāmaksā tikai Ls 1, bet no citām pasaules valstīm – Ls 2. Savukārt, LU akadēmiskajam personālam šī pakalpojuma cena attiecīgi bija Ls 4 un Ls 5, kas bija iespējams pateicoties LU piešķirtajai finanšu dotācijai, lai veicinātu informācijas resursu pieejamību no ārvalstu bibliotēkām.

Kopš 2008. gada dokumentu pasūtīšana no ārvalstu bibliotēkām ir par pašizmaksu, pasūtītājs piegādes izdevumus apmaksā pilnā apmērā, jo no 2008. gada tika atceltas LU dotācijas LU Bibliotēkai SSBA pasūtījumu apmaksai mācībspēkiem un studentiem. Bieži tieši apmaksas summa ir tas iemesls, kāpēc lietotājs pasūtījumu anulē, jo pirms pasūtīšanas darbinieki veic pasūtītā informācijas resursa izmaksu aprēķinu. Vienmēr tiek meklēts un lietotājam kā pēdējais tiek piedāvāts visizdevīgākās un lētākās izmaksas variants. Lai atvieglotu un palētinātu pasūtījuma apmaksu klientam un LU Bibliotēkai, kopš 2000. gada LU Bibliotēka turpina izmantot IFLA vaučeru norēķinu sistēmu.

Konkurēt ar citiem SSBA pakalpojuma sniedzējiem LU Bibliotēka var tikai ar pakalpojuma kvalitāti: ar piegādes ātrumu, lietotājam saprotamām cenām, pēc lietotāja vēlmēm informācijas resursu piegādi uz jebkuru LU Bibliotēkas nozares bibliotēku, iespēju LU personālam apmaksāt pakalpojumu no granta vai no fakultātes līdzekļiem. Domājot par lietotāju

ērtībām, pieprasījumu no lietotāja pieņem pa e-pastu, pa tālruni, personīgi vai aizpildot LU portāla sadaļā *Bibliotēka* SSBA pasūtījuma formu grāmatai vai seriālizdevumam.

Dokumenta piegādes laiks ir atkarīgs no bibliotēkas, kura piegādā dokumentu. Grāmatas piegādes laiks no Igaunijas, Lietuvas: 3- 7 dienas, no Ziemeļvalstīm: 2- 3 nedēļas, no Centrālās Eiropas valstīm un Kanādas: 1- 3 mēneši, no Krievijas: 2- 4 mēneši. Raksta kopijas piegādes laiks no SUBITO un TIBORDER piegādes dienestiem: 72 stundas. Visbiežāk SUBITO piegādes dienests raksta kopijas piegādā jau divu stundu laikā. NOSP piegādes dienests u.c. bibliotēkas-piegādātājas: 3- 10 dienu laikā.

Kopējais piegādātāju skaits 2011. gadā ir 194 bibliotēkas (2005. gadā - 115 bibliotēkas) un SUBITO (kurā apvienotas 34 bibliotēkas). Ir palielinājies bibliotēku skaits, kurās LU Bibliotēka ir reģistrēta kā lietotājs ar tiesībām pasūtīt informācijas resursus *online*, kas būtiski paātrina pasūtījuma izpildi. Laika posmā līdz 2005. gadam LU Bibliotēka bija reģistrēta ar tiesībām pasūtīt sekojošās bibliotēkās: no 2000. gada National Repository Library (Somija), no 2001. gada National Library of Karelia (Krievija), no 2004. gada SUBITO un TIBORDER (Vācija), no 2005. gada National Library of Russia (Pēterburga, Krievija).

2006.gada 15. novembrī tika uzsākta sadarbība ar Austrālijas Nacionālo bibliotēku (National Library of Australia), 2007. gadā LU Bibliotēkas sadarbības partneru sarakstu papildināja Kanādas Nacionālā Bibliotēka un arhīvi (Library and Archives of Canada (LAC)), 2007. gada 27. februārī tika uzsākta sadarbība ar Umea Universitātes bibliotēku (Umea University Library), 2007. gada 9. martā tika uzsākta sadarbība ar dokumentu piegādes centru NOSP (Norvēģija).

Jaunākais sadarbības partneris, ar kuru LUB uzsāka sadarbību 2008. gadā ir OCUL (21 Kanādas universitāšu konsorcijs). Veiksmīgai reģistrācijai un pasūtīšanai iepriekš minētie piegādātāji LU Bibliotēkai ir piešķirušī identifikācijas kodus un paroles, kas ievērojami paātrina un atvieglo pasūtījuma saņemšanu.

Laika posmā no 2006. gada LU Bibliotēkas darbinieki ir snieguši konsultācijas un metodisko palīdzību Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkas, Liepājas universitātes bibliotēkas, Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēkas, Latvijas Nacionālās Bibliotēkas SSBA darbiniekiem par SUBITO izmantošanu, vaučeru iegādi, informācijas meklēšanas iespējām un par citu SSBA jautājumu risināšanu.

LU Bibliotēkas SSBA pakalpojuma izmantošanas statistika (2006. – 2011.g.)

	2006. g.	2007. g.	2008. g.	2009. g.	2010. g.	2011. g.
SSBA klienti	166	330	305	156	133	112
No ārvalstu bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	420	1095	977	223	215	184
Uz ārvalstu bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	72	53	45	3	4	8

LU Bibliotēkas veidotās datubāzes

LU Bibliotēka veic LU intelektuālā īpašuma apkopošanu un popularizēšanu, veidojot 3 bibliogrāfiskās datubāzes – LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzi, LU izstrādāto/aizstāvēto disertāciju datubāzi un LU Noslēguma darbu datubāzi.

1. LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze

<http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/publikaciju-db/>

LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze nodrošina LU intelektuālo sasniegumu - akadēmiskā personāla un zinātnieku publikāciju apkopošanu, pieejamību un popularizēšanu. Datubāze tiek veidota no 1996. gada un ietver informāciju no 1889. gada līdz mūsdienām.

Datubāze ir sadalīta divās daļās: LU personāla publikācijas un Publikācijas par LU vēsturi. Datubāzē apkopoti LU mācībspēku un zinātnieku publikāciju – monogrāfiju, rakstu Latvijas un ārzemju zinātniskajos izdevumos, konferenču tēžu un elektronisko publikāciju bibliogrāfiskie ieraksti, informācija par publikācijām LU Rakstos, dažādos populārzinātniskajos, periodiskajos un citos izdevumos. Bibliogrāfiskajam aprakstam ir pievienots UDK indekss un zinātņu nozare, bet no 2009. gada tiek pievienotas saites uz LU Kopkataloga sadaļu. Iespēju robežās aprakstiem pievienotas saites uz pilnu tekstu elektroniskajām versijām, piemēram, LU rakstiem, LU pasniedzēju tīmekļa vietnēm u.c. tiešsaistes resursiem.

Informācijas meklēšana ir iespējama pēc 18 kritērijiem – publikācijas autora, nosaukuma, institūcijas, sērijas, avota autora u.c. kritērijiem. Datubāzē LU mācībspēkiem un pētniekiem iespējams izgūt informāciju par publikācijām kopumā, konkrētu gadu, konkrētu struktūrvienību, piemēram, fakultāti.

Informācija no datubāzes tiek izmantota bibliogrāfisko rādītāju sagatavošanai, LU atskaišu sagatavošanai un ikgadējā LU publiskā pārskata sagatavošanai, ikgadējas virtuālās izstādes izveidei par LU intelektuālajiem sasniegumiem, tāpēc datubāzei tiek pievienoti papildus lauki, kuru informāciju izmanto šiem mērķiem.

LU Bibliotēka regulāri ir veikusi arī uzlabojumus datubāzes izveidē un datu izguvē. 2006. gadā ir izstrādāta datubāzes ierakstu bibliogrāfisko norāžu izvadforma atbilstoši starptautiskajiem LVS ISO standartiem, 2007. gadā sagatavots specifikāciju šablons LU izstrādāto un aizstāvēto disertāciju rādītāja veidošanai. Sadarbībā ar LU Akadēmisko departamentu ir veikta datubāzes ierakstu veidošanas un atlases kritēriju pielāgošana LU personāla publikāciju uzskaites vajadzībām un publikāciju sarakstu veidošanai zinātniskās darbības atskaitēm.

Lai nodrošinātu pilnīgu un operatīvu LU akadēmiskā personāla publikāciju uzskaiti un datubāzes papildināšanu, 2009. gadā ir izstrādāta publikāciju bibliogrāfisko aprakstu ievietošanas kārtība un apstiprināta ar LU rektora M. Auziņa rīkojumu Nr.1/73, 13.03.2009 „Publikāciju bibliogrāfisko aprakstu ievietošanas kārtība Latvijas Universitātes zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzē”. Atbilstoši rektora rīkojumam LU Bibliotēka nodrošina LU intelektuālā īpašuma uzskaiti, sniedzot datus LU Kvalitātes un audita departamentam LU publiskā pārskata veidošanai un Akadēmiskajam departamentam datu iesniegšanai Izglītības un zinātnes ministrijai. Datubāzes veidošanā tiek ievērotas LU departamentu prasības LU personāla publikāciju uzskaitē, veikta rediģēšana 2008.-2010. gada ierakstiem, lai nodrošinātu LU personāla publikāciju atlasī, grupēšanu un izguvi no datubāzes atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas un LU publiskā pārskata veidošanas prasībām. Regulāri notiek sadarbība ar LU administratīvajiem departamentiem datubāzes veidošanas uzlabošanā.

Tā kā LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze tiek veidota kopš 1995. gada, tad, lai ietvertu datubāzē senāk publicētus darbus, kopš 2007. gada pakāpeniski uzsākts darbs pie LU

zinātnieku publikāciju kartotēkas aprakstu ievadīšanas datubāzē. 2011. gada beigās datubāzē kopumā ir aptuveni 90 000 ierakstu.

Datubāze ir pieejama ikvienam interneta lietotājam no LU portāla vai Kopkataloga saskarnes. Lai LU personālam palīdzētu apgūt datubāzes izmantošanu, LU Bibliotēka ir sagatavojusi videolekciju „LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze. Publikāciju saraksta izguve.” (<http://www.lu.lv/par/mediji/video/lekcijas/2010/publikacijas/>)

2. LU izstrādāto un aizstāvēto disertāciju datubāze

<http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/disertaciju-db/>

Datubāze tiek veidota no 2006. gada un ietver bibliogrāfisko informāciju par LU izstrādātajiem vai aizstāvētajiem promocijas darbiem, disertācijām, zinātnisko darbu kopām un monogrāfijām, kā arī informāciju par darbu kopsavilkumiem un autoreferātiem no pagājušā gadsimta 20. gadiem līdz mūsdienām. Bibliogrāfiskajam aprakstam ir pievienots UDK indekss, priekšmets, informācija par darba aizstāvēšanu un apstiprināšanu. Kopš 2008. gada datubāzes ierakstiem ir pievienota promocijas darba anotācija latviešu un angļu valodā un saite uz noslēguma darba elektronisko pilnteksta versiju, kopš 2009. gada tiek pievienotas saites uz LU Kopkataloga sadaļu. LU Bibliotēkā noris disertāciju digitalizācija un daļai disertāciju vai to kopsavilkumu, kas aizstāvēti pirms 2008. gada, atbilstoši noslēgtajiem autortiesību līgumiem, ir pievienota saite uz darba elektronisko pilnteksta versiju.

Informācijas meklēšana ir iespējama pēc 20 kritērijiem – autora, nosaukuma, darba vadītāja, recenzenta, zinātņu nozares, institūcijas u.c. kritērijiem.

2011. gada beigās datubāzē kopumā ir aptuveni 3000 ierakstu.

Datubāze ir pieejama ikvienam interneta lietotājam no LU portāla vai Kopkataloga saskarnes.

3. LU noslēguma darbu datubāze

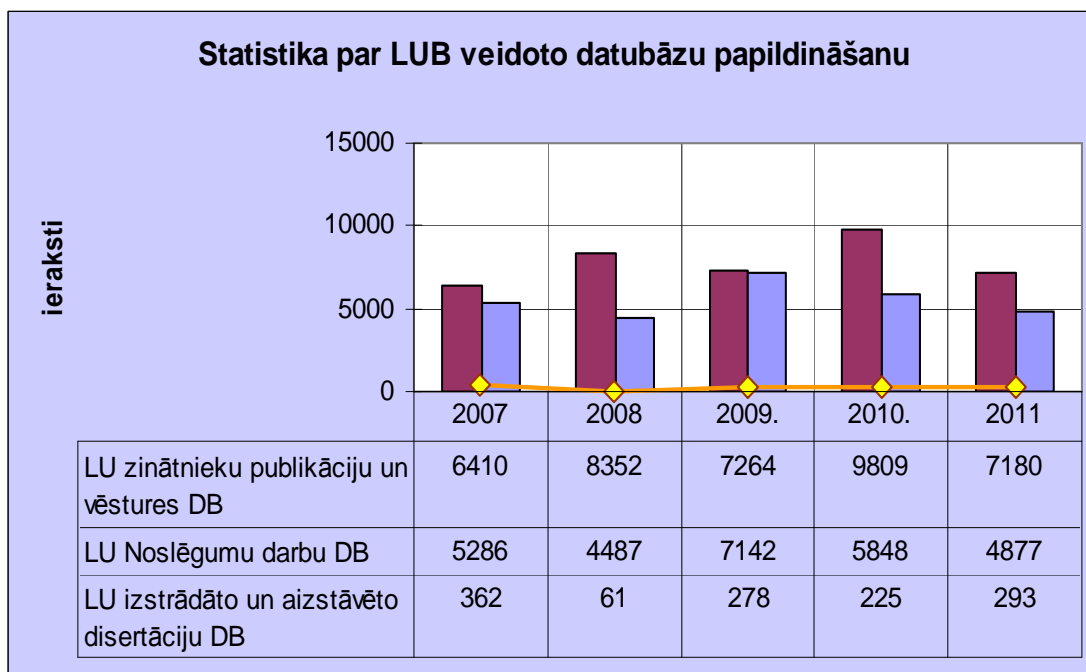
<http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/nosleguma-darbu-db/>

Datubāze apkopo studentu noslēguma darbu (maģistra, bakalaura, diploma un kvalifikācijas darbu) bibliogrāfiskos aprakstus sākot ar 2005. gadu. Bibliogrāfiskajam aprakstam ir pievienots UDK indekss, priekšmets, atslēgvārdi, deponēšanas vieta un saite uz noslēguma darba elektronisko pilnteksta versiju, ja darba autors piekritis sava darba publicēšanai.

Informācijas meklēšana ir iespējama pēc 13 kritērijiem – autora, nosaukuma, darba vadītāja, recenzenta u.c. kritērijiem.

2011. gada beigās datubāzē kopumā ir aptuveni 30 000 ierakstu.

Datubāze ir pieejama ikvienam interneta lietotājam no LU portāla, vai Kopkataloga saskarnes, bet darbu elektroniskās versijas, saskaņā ar LU rektora rīkojumu, ir pieejamas tikai autorizētiem lietotājiem.

E-resursi

Viens no svarīgākajiem LU Bibliotēkas darba virzieniem ir piekļuves nodrošināšana elektroniskajiem informācijas resursiem. LU Bibliotēka atbilstoši LU stratēģiskajam plānam 2010.-2020. gadam palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu pieejamības iespējas, t.sk. attālinātas piekļuves iespējas.

Abonētie e-resursi

LU Bibliotēka nodrošina piekļuvi dažāda veida nozaru un daudznazaru e-resursiem – e-žurnāliem, e-grāmatām, uzzīņu jeb enciklopēdiskajām datubāzēm, ziņu datubāzēm, juridiskajiem aktiem, statistikai, disertācijām, bibliogrāfiskajai informācijai u.c. Laikā no 2006. līdz 2011. gadam abonētie e-resursi tika iegādāti, piedaloties v/a „Kultūras informācijas sistēmas” projektā „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām”, sadarbībā ar LR Izglītības un zinātnes ministriju, kā arī e-resursu piegādātājiem – datubāzu pārstāvjiem un izdevējiem. LU Bibliotēka regulāri veikusi abonēto e-resursu izvēli, iegādi, izmantošanas analīzi un abonēšanas termiņu pagarināšanu.

2011. gadā LU Bibliotēka līdzās tradicionālajiem informācijas resursiem nodrošina pieeju 45 abonētajām datubāzēm dažādās zinātņu nozarēs. Tās ir uzzīņu, e-žurnālu un e-grāmatu pilnu tekstu datubāzes no tādām izdevniecībām kā Cambridge University Press, Emerald, Elsevier, Sage, Springer un citām. Pieejamas arī datubāzes, kurās apkopoti e-žurnāli un e-grāmatas no dažādiem izdevējiem, piemēram, EBSCO un Ebrary, pieejamas arī Latvijas datubāzes - Leta, Letonika.lv un citas. Kopumā pieejamas saites uz vairāk kā 100 000 e-resursiem, kuru pārlūkošanu atvieglos E-resursu saraksts no A līdz Z.

Lai izvērtētu un analizētu abonēto e-resursu izmantošanu, tiek veikti regulāri pētījumi un lietotāju aptaujas. No 2006. – 2011. gadam apkopota un analizēta informācija par LU abonēto datubāzu izmantošanas statistiku. Datubāzu statistikas pārskatos veikta izmantošanas

salīdzināšana pa gadiem un aprēķinātas datubāzu izmantošanas izmaksas 2008. un 2009. gadā bibliotēkas darbinieki veica pētījumus - aptaujas par LU nepieciešamajām datubāzēm.

Vienas no visbiežāk izmantotākajām datubāzēm LU ir e-grāmatu datubāze Ebrary, e-žurnālu datubāzes EBSCO un ScienceDirect. Datubāzē Ebrary 2010. gadā LU veikti 31 099 pieslēgumi un 91 120 meklējumi EBSCO datubāzēm kopā veikti 25 295 pieslēgumi, 437 007 meklējumi un aplūkoti 47 864 pilnie teksti. Savukārt izdevēja Elsevier datubāzē ScienceDirect 2010. gadā LU veikti 19 226 pieslēgumi un 26 858 meklējumi.

LU Bibliotēka regulāri veic e-resursu piedāvājuma izpēti, apzin un apkopo informāciju par LU akadēmiskajam un zinātniskajam personālam nepieciešamajiem e-resursiem, kā arī izmanto citu bibliotēku pieredzi.

Izmēģinājuma pieejas e-resursi

Lai iepazīstinātu LU personālu un studentus ar jauniem e-resursiem, regulāri tiek piedāvāta piekļuve izmēģinājuma pieejas datubāzēm dažādās zinātņu nozarēs. Izmēģinājuma pieejas datubāzes parasti ir pieejamas no 1 līdz 3 mēnešiem, datubāzu izmēģinājuma termiņa beigās tiek analizēta to izmantošanas statistika, lai izvērtētu to nepieciešamību LU personālam un citiem LU Bibliotēkas lietotājiem. Informācija par izmēģinājuma pieejas datubāzēm tiek ievietota LU portālā un elektroniski izsūtīta LU darbiniekiem.

Brīvpieejas e-resursi

LU Bibliotēka regulāri veic brīvpieejas elektronisko resursu apzināšanu un paplašina LU portālā Bibliotēkas sadaļā ietverto un anotēto brīvpieejas resursu klāstu, iesakot LU Bibliotēkas lietotājiem nozīmīgākās brīvpieejas datubāzes, e-žurnālus un e-grāmatas.

Sadaļā Brīvpieejas e-resursi apkopota informācija par dažādiem brīvpieejas (*Open Access*) elektroniskajiem resursiem – e-žurnālu un e-grāmatu datubāzēm, institucionālajiem repozitārijiem, kā arī zinātniskajiem informācijas meklētājiem un citiem resursiem. Kopumā 2011. gadā pieejamas vairāk kā 120 e-resursu saites ar īsu anotāciju.

E-resursu menedžments

Tiek pētītas iespējas e-resursu menedžmenta uzlabošanai. Kopš 2007. gada LU Bibliotēka veic vairāku e-pakalpojumu administrēšanu – izmantojot Google Scholar SFX un EBSCO A-to-Z. Pakalpojums, e-resursu saraksts „E-resursi no A līdz Z” nodrošina iespēju vienoti meklēt un pārlūkot LU Bibliotēkas abonētajās datubāzēs, kā arī vairākās brīvpieejas datubāzēs pieejamos e-resursus pēc nosaukuma, tēmas u.c. kritērijiem. Google Scholar SFX e-pakalpojums nodrošina meklēšanas sasaisti Google Scholar ar LU Bibliotēkā abonētajām datubāzēm, līdz ar to veicot meklēšanu LU tīklā esošajos datoros, lietotājs var piekļūt meklēšanas rezultātu sarakstā uzrādītajiem, LU abonētajiem e-resursiem. Lai atvieglotu lietotāju izvēli resursu izmantošanā, LU Bibliotēka LU portālā izveidojusi „LU abonēto datubāzu sarakstu pa zinātņu nozarēm” un „LU Bibliotēkas abonēto datubāzu sarakstu pa veidiem”. Izmantojot EBSCO A-Z rīku veikta esošo un potenciālo e-resursu kolekciju sarakstu veidošana, to pārklājuma analīze, kā arī EBSCO Search Box izveide un iekļaušana portālā.

LU Bibliotēkas abonēto datubāzu izmantošanai izstrādāti arī lietotāju ceļveži, kas tiek regulāri rediģēti, pilnveidoti un pieejami LU portālā.

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU IT departamentu veikusi darbu piekļuves uzlabošanai abonētajām datubāzēm. Lai nodrošinātu pieeju LU abonētajām datubāzēm ārpus LU telpām,

2007. gadā ieviests LANET VPN pakalpojums, bet no 2010. gada datubāzēm iespējams pieslēgties arī izmantojot Zproxy datubāzu serveri.

Arvien vairāk notiek sadarbība ar datubāzu piegādātājiem un pārstāvjiem. Tā, piemēram, 2010. gadā notika sarunas ar datubāzu – EBSCO, GALE, Dawsonera, Web of Science, Cambridge Journals Online un citiem pārstāvjiem. LU Bibliotēka pārstāv LU intereses LR Izglītības un zinātnes ministrijas administrētajā Akadēmiskā tīkla projektā. Projektam sagatavota informācija par LU nepieciešamajām e-resursu datubāzēm, kā arī bibliotēkas darbinieki piedalījušies projekta darba grupas sanāksmēs.

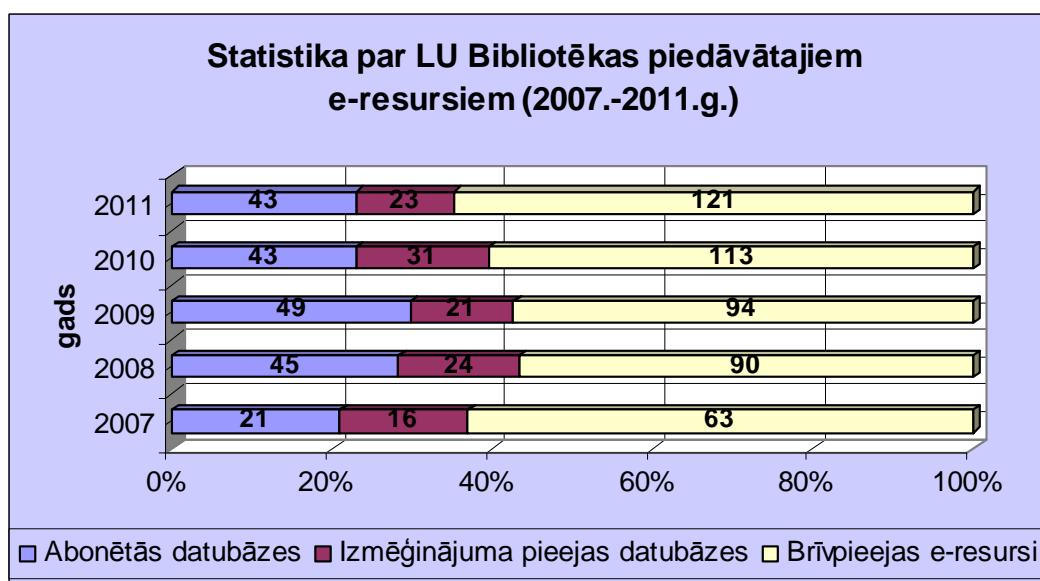
E-resursu popularizēšana

LU Bibliotēka regulāri veic e-resursu - abonēto, izmēģinājuma pieejas un brīvpieejas datubāzu – anotēšanu un popularizēšanu, t.i. informācijas sagatavošanu ievietošanai LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē, informācijas izsūtīšanu LU struktūrvienībām (LU vadībai, administratīvajiem departamentiem, fakultātēm, institūtiem u.c.), kā arī nodarbojas ar bukletu, ceļvežu u.c. materiālu veidošanu.

2008. gadā veikta datubāzu prezentācija LU Bibliotēkas, Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Latvijas Akadēmiskās bibliotēkas kopējā darbseminārā, bibliotēkas pārstāvji piedalījās arī LU Bibliotēkas datubāzu prezentācijā LU senāta sēžu zālē Latvijas Augstskolu profesoru asociācijas sēdē.

2009. gadā izstrādāts LU Bibliotēkas informatīvā bukleta pielikums ar svarīgāko informāciju par LU e-resursiem, sagatavotas prezentācijas LU Zinātnes padomes sēdei, prezentējot zinātniskās datubāzes. Arvien plašāk darbs tiek veikts brīvpieejas e-resursu popularizēšanā, organizējot Open Access jautājumiem veltītus seminārus un veicinot Open Access ideju realizēšanu Latvijā.

2010. un 2011. gadā Bibliotēku nedēļas ietvaros LU Bibliotēka organizēja vairākus e-resursu popularizēšanas pasākumus, tai skaitā konkursu „Ko Tu zinu par e-resursiem?”, kā arī sagatavojot un izplatot datubāzu piegādātos informacionālos un izdales materiālus un organizējot pasākumu publicitāti.

Informācija par LU abonētajām, izmēģinājuma pieejas un brīvpieejas datubāzēm pieejama LU portālā - <http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/datubazes/>.

Bibliotēku informācijas sistēma

Pārskata periodā ir mainītas vairākas Integrētās bibliotēku sistēmas (IBS) **Aleph 500** versijas. Kopš 2011.gada aprīļa bibliotēka izmanto 20.versiju, kurā ir pieejami Komplektēšanas, Kataloģizēšanas, Abonementa un Administrēšanas moduļi. Bibliotēkārā darba un pakalpojumu nodrošināšanai tiek veidots Bibliotēkas elektroniskais katalogs, kas ir Valsts nozīmes bibliotēku kopkataloga daļa, Vienotā lietotāju datubāze (VLDB), LU vēstures un publikāciju datubāze, LU noslēguma darbu datubāze, LU izstrādāto/aizstāvēto disertāciju datubāze.

Kopš 2006.gada LU Bibliotēka, kā pirmā no lielajām valsts bibliotēkām, kuras izmanto IBS ALEPH, piedāvā lietotājiem attālinātu visa krājuma dokumentu e-rezervēšanu. Process aptver arī automatizētu rezervēšanas pieprasījumu izdruku un informācijas par rezervējuma izpildi nosūtīšanu uz lietotāja e-pastu. Bibliotēka regulāri nosūta atgādinājumus par grāmatu nodošanas termiņu, kā arī vēstules par savlaicīgi nenodotām grāmatām un nenokārtotu maksājumu. Informācija par parādsaistībām bibliotēkā tiek ievadīta arī LUIS sistēmā.

Mainoties sistēmas versijām un funkcionalitātei, veikts sistēmas izpētes darbs, lai nodrošinātu Bibliotēkas darbam nepieciešamo IBS ALEPH 500 konfigurēšanu. Ir testēti un ieviesti vairāki procesi: bibliogrāfisko ierakstu ielāde ar Z39.50 (lieko lauku noteikšana funkcionalitātes nodrošināšanai), autonomais abonements, paziņojuma par jaunieguvuma saņemšanu nosūtīšana, reklamācijas nosūtīšana, iepriekšrezervēšana, krājuma inventarizācija IBS ALEPH 500. Atsevišķi procesi (kurša katalogs, ātrā kataloģizācija, SBA ienākošie-izejošie pasūtījumi, zinātnisko publikāciju publicēšana Google) pēc testēšanas netika ieviesti, jo neatbilda bibliotēkas vajadzībām.

Bibliotēkas e-katalogā un pārējās lokālajās datubāzēs ir izveidotas jaunas loģiskās datubāzes, pievienoti jauni meklēšanas, pārlikošanas un ierobežošanas kritēriji, veiktas izmaiņas rezultāta saraksta, skata un izdruku formās u.c. jauninājumi.

2010.gadā LUB, kā viena no pirmajām akadēmiskajām bibliotēkām Latvijā, ieviesa grāmatu nodošanas-izņemšanas pašapkalpošanas (*self-check*) procesu. Pašapkalpošanās iekārtas ir uzstādītas Humanitāro zinātņu bibliotēkā, Daudznozaru bibliotēkā un Ekonomikas zinātņu bibliotēkā.

Sadarbībā ar LU Informācijas tehnoloģiju departamentu un v/a Kultūras Informācijas sistēmas IBS Aleph500 sistēmas administratoru, 2010.gadā sākts darbs pie Latvijas Universitātes Informācijas sistēmas (LUIS) un IBS Aleph 500 sistēmu integritātes nodrošināšanas: ieviesta Kopkataloga lietotāju-LU personāla autentifikācija ar Lanet lietotājvārdu un paroli, nodrošināta noslēguma darbu datu importa iespēja no LUIS uz LU noslēguma darbu datubāzi. Darbu pie abu sistēmu integrācijas ir plānots turpināt.

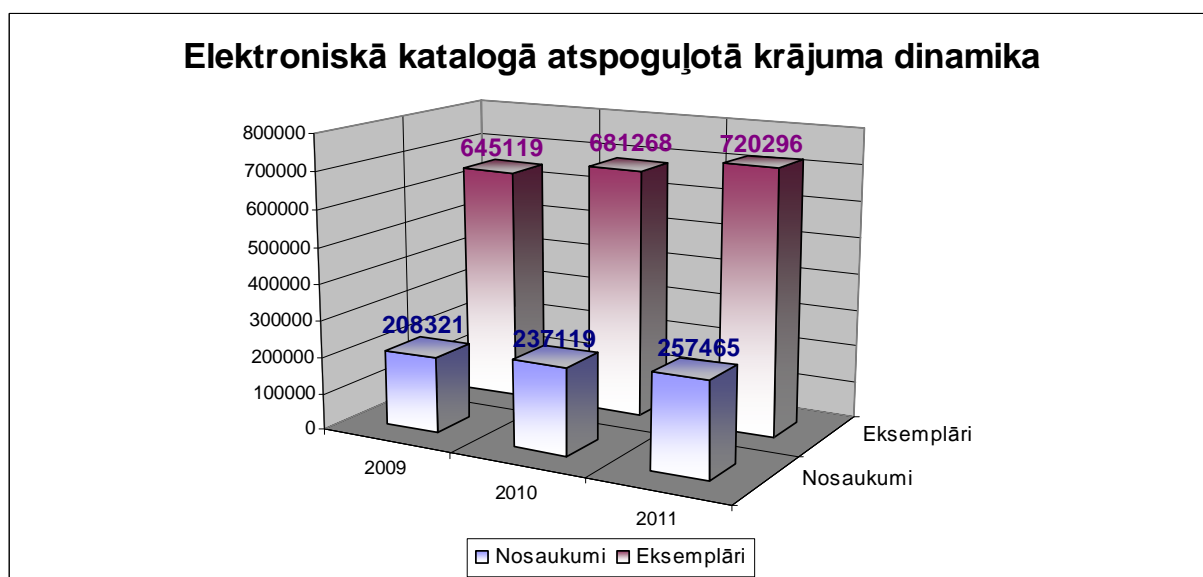
Atskaišu un bibliogrāfisko rādītāju veidošanai Bibliotēka izmanto „LUB atskaišu sistēmu ALEPH programmai”, kuras funkcionalitāte periodiski tiek papildināta atbilstoši bibliotēkas vajadzībām un programmas iespējām.

Lai nodrošinātu LU personālam publikāciju saraksta izguvi, LU vēstures un publikāciju datubāzē izveidoti speciāli meklēšanas un ierobežošanas kritēriji un papildināta LUB Atskaišu sistēma ar *Publikācijas saraksta* izveides funkcionalitāti.

LU Bibliotēkas sistēmbibliotekāre ir IBS ALEPH 500 sistēmbibliotekāru un Kopkataloga darba grupu sastāvā un sniedz konsultācijas citu bibliotēku kolēģiem sistēmas funkcionalitātes izmantošanā un konfigurēšanā. Vairākus tika gadus sniegta metodiskā palīdzība Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēkai IBS ALEPH 500 konfigurēšanā un jauno versiju ieviešanā.

Elektroniskais katalogs (ierakstu skaits, % no krājuma apjoma, piekļuve, e-rezervēšanas iespējas)

Bibliotēkas elektroniskais katalogs (EK) ir daļa no korporatīvā Valsts nozīmes bibliotēku elektroniskā kopkataloga (<https://www.kopkatalogs.lv>), kurā atspoguļoti ~ 257 500 ierakstu, kuriem piesaistīti ~ 720 300 eksemplāru. EK atspoguļoti 42,5% no kopējā LU Bibliotēkas krājuma. E-katalogā atspoguļotā krājuma daļa pēdējo gadu laikā pieaugusi vidēji par 24 500 nosaukumiem un 37500 eksemplāriem gadā.

LU Bibliotēka papildina EK gadā vidēji ar 20 000 ierakstiem. Bibliotēkas darbinieki regulāri veic Kopkataloga dublešu likvidēšanu, aprakstu rediģēšanu, reklasifikāciju un priekšmetošanu no Integritātes informācijas sistēmas ALISE konvertētā e-kataloga ierakstos.

Kopkatalogs ir pieejams internetā, izmantojot tīmekļa pārlūkprogrammas. E-rezervēšana pieejama ikvienam Bibliotēkā reģistrētam lietotājam. Lietotāju autentifikācija notiek, izmantojot VLDB un kopš 2010.gada arī Lanet personas autentifikācijas datus.

2006.gadā tika digitalizēts LU zooloģijas profesora *Embrika Stranda* (1876-1947) *bibliotēkas alfabētiskais katalogs*. Skenētais kartīšu katalogs - vairāk kā 9000 kartītes PDF formātā, kas sakārtotas alfabēta secībā, pieejams LU portālā (<http://www.lu.lv/biblioteka/resursi/krajums/specialas-kolekcijas/strands/mantojums/>).

Informācija par Bibliotēku tīmekļa vietnē

Mūsdienās viens svarīgākajiem informācijas ieguves avotiem ir organizāciju un institūciju tīmekļa vietnes. LU Bibliotēkas tīmekļa vietne ir pieejama LU portāla ietvaros (<http://www.lu.lv/biblioteka/>), līdz ar to vizuāli un strukturāli atbilst LU portāla uzbūvei.

LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem ir nodrošināta informācija par LU Bibliotēku, tās darba aktualitātēm, resursiem un pakalpojumiem, pasākumiem, tradicionālajām, virtuālajām un jaunieguvumu izstādēm, e-resursiem – abonētajām, izmēģinājuma pieejas un brīvpieejas datu bāzēm, e-žurnāliem un e-grāmatām. Regulāri tiek veikta informācijas izvērtēšana, rediģēšana un pilnveidošana, nodrošinot aktuālākās informācijas pieejamību.

LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē tiek sniegta informācija par:

- 1) par LU Bibliotēku (aktivitātēm, darba laikiem un kontaktiem, bibliotēkas nolikumu, noteikumiem, vēsturi, struktūru, statistiku un iespēju līdzdarboties LU Bibliotēkas attīstībā);
- 2) LU Bibliotēkas elektronisko katalogu;
- 3) pakalpojumiem (pamatpakalpojumiem, maksas pakalpojumiem);
- 4) informācijas resursiem (LU Bibliotēkas krājumu un informācijas resursu iegādi LU Bibliotēkas krājumam, speciālajām kolekcijām un dāvinājumiem, e-resursiem, LU Bibliotēkas veidotajām datubāzēm, digitālo kolekciju "LU rektori", katalogiem, kartotēkām, Latvijas Universitātes e-resursu repositāriju);
- 5) izstādēm un pasākumiem (tradicionālajām un virtuālajām izstādēm, izstāžu un grāmatu atklāšanas u.c. pasākumiem);
- 7) LU Bibliotēkas organizētajiem semināriem, konferencēm, realizētajiem projektiem u.c. aktivitātēm;
- 8) LU Bibliotēkas piedāvātajām apmācībām.

LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē pieejams arī LU Bibliotēkas lietotāja ceļvedis, informācija par Open Access jeb brīvpieejas informācijas pieejamību.

Tā kā viens no LU akadēmiskās attīstības mērķiem ir ārzemju studentu piesaiste, tad pamatinformācija par LU Bibliotēku ir pieejama arī angļu valodā.

Viens no LU Stratēģiskā plāna 2010. – 2020. gadam uzdevumiem ir palielināt LU Bibliotēkas tiešsaistes pakalpojumu klāstu. Jau šobrīd LU portāla Bibliotēkas sadaļā ir dota iespēja pietiekties pakalpojumiem tiešsaistē, jo ir izveidotas vairākas pietiekšanās formas:

- 1) tematiskā informācijas resursu saraksta pieprasījuma veidlapa;
- 2) starpbibliotēku abonements (SBA);
- 3) starptautiskais starpbibliotēku abonements (SSBA);
- 4) informācijas resursu un to kopiju piegāde LU akadēmiskajam personālam un doktorantiem uz jebkuru LU Bibliotēkas struktūrvienību.

Tāpat, ikvienam lietotājam tiek nodrošināta iespēja sazināties ar LU Bibliotēkas darbiniekiem, izmantojot tiešsaistes formas „Jautā bibliotēkaram” un „Izsaki savu viedokli”. Formā „Izsaki savu viedokli” lietotāji var norādīt, kas viņus apmierina, neapmierina vai arī uzrakstīt savus ieteikumus. LU Bibliotēka regulāri atbild uz lietotāju jautājumiem LU forumā.

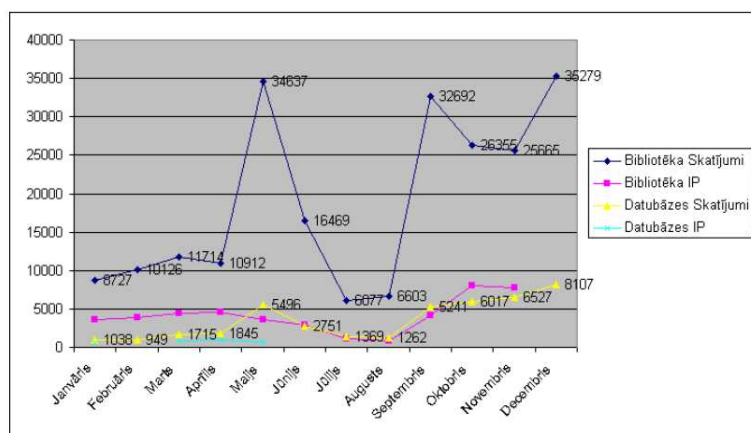
LU portāla Bibliotēkas sadaļa arvien tiek strukturēta un papildināta ar jaunām vietnēm. Piemēram, 2007. gadā izveidota jauna sadaļa „Biežāk uzdotie jautājumi”, 2008. gadā - jauna sadaļa „Kolekcijas”, kur bija apskatāma E. Stranda kolekcija, sadaļa „Sadarbība”, kur aprakstīti LU Bibliotēkas sadarbības partneri ārvalstīs. 2010. gadā tika papildināta sadaļa „Darba laiki un kontakti”, atzīmējot LU Bibliotēkas struktūrvienības un iekļaujot kontaktinformāciju Google Maps un ievietojot LU portālā, 2011. gadā tika no sadaļas „Darba laiki un kontakti” tika aktivizēts tiešsaistes pieslēgums Skype, izveidota jauna sadaļa „LU Bibliotēkas speciālās kolekcijas un dāvinājumi”, veikti uzlabojumi sadaļā „Datubāzes – e-resursi”- uzlabots abonēto datubāzu saraksts pa zinātņu nozarēm, uzlabota sadaļa E-resursi no A līdz Z, izveidotas sadaļas „LU abonēto datubāzu saraksta pa veidiem”, „LU Bibliotēkas abonēto drukāto žurnālu elektroniskās versijas”. Jauno sadaļu izveide uzlabo e-resursu izmantošanu un nodrošina LU Bibliotēkas lietotājiem iespējas attālināti izmantot LU Bibliotēkas tiešsaistes informācijas resursus. Tā kā LU Bibliotēka aktīvi atbalsta brīvpieejas zinātniskās informācijas (Open Access) iniciatīvu izplatību Latvijā, tad LU portālā izveidota sadaļa „Open Access”, kas sniedz informāciju par Open Access nostādņēm.

Viens no svarīgākajiem LU Bibliotēkas sadaļas uzdevumiem LU portālā ir sniegt informāciju par e-resursiem – regulāri tiek veikta abonēto, izmēģinājuma pieejas un brīvpieejas datubāzu anotēšana, anotāciju rediģēšana un informācijas sagatavošana ievietošanai LU portālā.

2009. gadā līdz ar LU portāla jaunās versijas ieviešanu pārveidota LU portāla sadaļa Bibliotēka un sagatavota saturiskā informācija jaunajai portāla versijai, veikta sadaļas informācijas izkārtojuma izvērtēšana un izstrādāti ieteikumi informācijas pārstrukturizēšanai - veiktas iestrādes Bibliotēkas sadaļas lielo sadaļu struktūras izveidei un iesniegtas LU portāla redaktoram, izstrādāti struktūras labojumi, veidots saturs, veikti regulāri labojumi, sadarbībā ar LU portāla redaktoru izmainīta LU portāla papildināšanas kārtība.

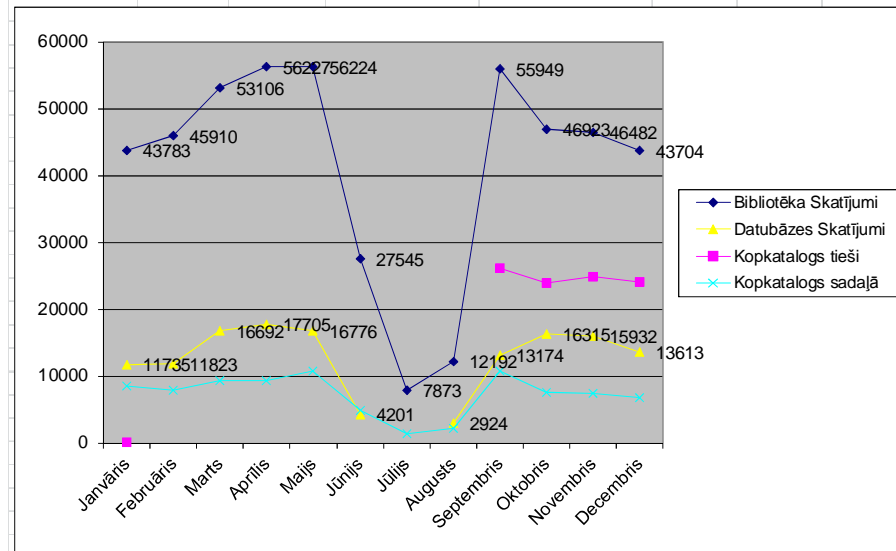
Kopš 2010. gada IBN var patstāvīgi veidot un papildināt Bibliotēkas sadaļu, izmantojot Typo programmatūru, šajā laikā uzlabotas vairākas sadaļas, ievietotas virtuālās izstādes un informācija par LU Bibliotēkas kolekcijām, izstrādāts un ievietots interaktīvais ceļvedis LU Bibliotēkas lietotājiem vizuālu prezentāciju formā par bibliotēkas pakalpojumiem, reģistrēšanos, kopkataloga, bibliotēkas veidoto, abonēto un citu datubāzu izmantošanu. LU Bibliotēkas sadaļu aktīvi izmanto LU Bibliotēkas lietotāji (sk. 1.att.)

2010. gads	Bibliotēka		Datubāzes		Salīdzinājumam www.lu.lv 1. lapa Skatījumi
	Skatījumi	IP	Skatījumi	IP	
Janvāris	8727	3612	1038	552	
Februāris	10126	3891	949		
Marts	11714	4445	1715	897	
Aprīlis	10912	4527	1845	962	
Majis	34637	3562	5496	647	301437
Jūnijs	16469	2876	2751		244857
Jūlijs	6077	1156	1369		224458
Augusts	6603	856	1262		217319
Septembris	32692	4161	5241		346060
Oktobris	26355	7986	6017		303765
Novembris	25665	7809	6527		287226
Decembris	35279		8107		416831
Summa/gadā	225256	x	42317	x	x
Vidējais/mēn.	18771	4080	3526	765	292744

1.att. LU portāla LU Bibliotēkas sadaļas sākumlapas un sadaļas „Datubāzes – e-resursi” apmeklējuma statistika (2010. gads) salīdzinājumā ar LU portāla sākumlapas apmeklējuma uzskaiti.

2011. gads	Bibliotēka Skatījumi	Datubāzes Skatījumi	Kopkatalogs tieši Skatījumi	Kopkatalogs sadaļā Skatījumi
Janvāris	43783	11735	110	8478
Februāris	45910	11823		7874
Marts	53106	16692		9238
Aprīlis	56227	17705		9280
Maijs	56224	16776		10662
Jūnijs	27545	4201		4863
Jūlijs	7873			1270
Augusts	12192	2924		2088
Septembris	55949	13174	26086	10722
Oktobris	46923	16315	23871	7463
Novembris	46482	15932	24916	7447
Decembris	43704	13613	23971	6772
Summa/gadā	495918	140890	98954	86157
Vidējais/mēn.	41327	12808	19791	7180

2.att. LU portāla LU Bibliotēkas sadaļas sākumlapas, sadaļas „Datubāzes – e-resursi” un Kopkataloga sadaļu apmeklējuma statistika, 2011.gads.

LU Bibliotēkas tīmekļa vietni plānots arī turpmāk regulāri rediģēt un uzlabot LU Bibliotēkas sadaļas struktūru. Struktūras uzlabošanai tiek plānots izveidot jaunu tīmekļa vietni LU portāla Bibliotēkas sadaļai LU portāla ietvaros. Jaunā tīmekļa vietne piedāvās jaunas, efektīvākas informācijas strukturēšanas iespējas un navigācijas paneļa izveidi, kas lietotājiem atvieglos nepieciešamās informācijas atrašanu. Jaunajā tīmekļa vietnē varēs tikt veidota lietotāju regulāra aptaujāšana, kurā būtu iespējams noskaidrot studentu un pasniedzēju domas par dažādiem ar LU Bibliotēku saistītiem jautājumiem. Ir plānota nozaru informācijas bloku izveide un uzturēšana LU portāla Bibliotēkas sadaļā. Šie bloki apkopos informāciju par nozaru bibliotēkas pieejamo resursu veidiem (tradicionālie un elektroniskie, abonētie, izmēģinājuma pieejas, brīvpieejas resursi u.c. mācību materiāli). Tiks izveidota pieteikuma forma apmācībām LU Bibliotēkā, lai interesenti varētu ērtāk un pārskatāmāk pieteikties sev nepieciešamajām apmācībām. Tāpat ir plānots izstrādāt priekšlikumus LU Bibliotēkas sagatavotās informācijas izvietošanai citās LU portāla sadaļās.

- **Tradicionālo pakalpojumu piedāvājums un bibliotēkas lietošanas nosacījumi (bezmaksas un maksas pakalpojumi)**

LU Bibliotēka nodrošina LU studentus un mācībspēkus ar studijām un pētniecībai nepieciešamajiem informācijas resursiem, savus pakalpojumus sniedz un lietotāju apkalpošanu nodrošina Centrālajā bibliotēkā un 11 nozaru bibliotēkās.

Pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar LU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem, kas apstiprināti ar 2009. gada 31. martā ar LU rektora rīkojumu Nr.1/86. Pakalpojumus, atbilstoši lietošanas noteikumiem, var izmantot LU studenti, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas un organizācijas, citu augstskolu studenti, kā arī ikviens iedzīvotājs.

LU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Bezmaksas pamatpakalpojumi

1. Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām.

Kopš 2000. gada LU Bibliotēka veic darbu IBS ALEPH 500, reģistrētajiem lietotājiem piedāvājot iespēju nepieciešamos informācijas resursus pasūtīt, rezervēt un pagarināt izmantošanas termiņu elektroniski valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā no jebkuras vietas, kur pieejams internets.

2. Informācijas resursu pasūtīšana izmantojot kartīšu katalogus, informācijas resursu izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām.

Kartīšu katalogos (alfabētiskais katalogs, periodisko un turpinājumizdevumu alfabētiskais katalogs, sistemātiskais katalogs) ir iekļauta informācija par LU Bibliotēkas informācijas resursiem, kas ir saņemti līdz 1990. gadam un vēl nav atspoguļoti valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā.

3. Brīvpieejas lasītavu, datoru un Interneta izmantošana.

Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros datorus, portatīvos (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos) datorus, Interneta pieslēgumu.

LU Bibliotēkas portatīvos datorus izmantot uz vietas bibliotēkā bez maksas iespējams kopš 2010. gada septembra, pirms tam pakalpojums bija par maksu- Ls 0.50/h. Izņemot Centrālo bibliotēku, nozaru bibliotēkās pakalpojums nebija īpaši populārs, tāpēc tika nolemts pakalpojumu piedāvāt kā bezmaksas. To noteica gan datortehnoloģiju attīstība, gan iespēja LU Bibliotēkai iegādāties papildus portatīvos datorus.

Lasītavas studentiem ir ne tikai studiju, bet arī tikšanās un brīvā laika pavadīšanas vieta. Pēdējo gadu laikā vairākās nozaru bibliotēkās (Ekonomikas zinātņu bibliotēkā, Zemes un vides zinātņu bibliotēkā, Ķīmijas zinātņu bibliotēkā) tika veikts telpu kosmētiskais remonts, iegādātas speciālas mēbeles un uzstādīta jauna datortehnika, tika atvērta Medicīnas bibliotēka un Vēstures un filozofijas zinātņu bibliotēka. Minētie pasākumi veicinājuši studentus arvien ilgāk uzkavēties darbam un atpūtai piemērotās lasītavu telpās.

4. Pašapkalpošanās skenera izmantošana.

Pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums (ja lietotājs skenē pats) Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās tika ieviests 2010. gada septembrī. Iepriekšējā atskaites periodā skenēšanas pakalpojums bija maksas un bija pieejams tikai Centrālajā bibliotēkā.

5. Izstādes:

Jaunieguvumu izstādes

Jaunieguvumu izstādes lietotājiem sniedz iespēju operatīvi un vienkopus iepazīties ar jaunākajiem informācijas resursiem. Jaunieguvumu izstādes pēc jauno grāmatu saņemšanas tiek veidotas Centrālajā bibliotēkā un katrā nozares bibliotēkā.

Tradicionālās izstādes

Tradicionālās izstādes LU Bibliotēkas Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās tiek veltītas dažādiem aktuāliem notikumiem, ievērojamām personībām, svarīgiem grāmatu dāvinājumiem.

Informācijas un bibliogrāfijas nodaļa veic sistemātisku un regulāru LU Bibliotēkas krājuma popularizēšanu, veidojot izstādes, regulāri sagatavo un/vai rediģē savas nodaļas un LU Bibliotēkas nozaru bibliotēku veidoto izstāžu anotācijas.

Atskaites periodā Informācijas un bibliogrāfijas nodaļa veidojusi sekojošas izstādes:

2006. gadā:

1. „20. Olimpiāde”.
2. „Izdevniecībai „Jumava” – 15”.
3. „Pasaules hokeja čempionāts Rīgā”.
4. „Cēsīm-800”.
5. „Studijas sākot”.
6. „Anšlavam Eglītim – 100”.
7. „NATO samits”.

2007. gadā:

1. „Īrija – iespēju zeme!?”.
2. „Mūsu kaimiņi – Lietuva un Igaunija”.
3. „Vācija – ES prezidējošā valsts”.
4. „ES vēsture: izstāde veltīta Romas līguma parakstīšanas 50. gadadienai”.
5. „Iepazīsti Franciju!”.
6. „Eiropas Savienība – cilvēki, zemes un valstis”.
7. „Portugāle – tālā un nezināmā”.
8. „Siguldai – 800!”.
9. „Studijas sākot”.
10. „Eduardam Veidenbaumam – 140”.
11. „LU mecenāts, tekstilrūpnieks Roberts Hiršs (1895-1972)”.
12. „„Humanitas” ārzemju akadēmisko grāmatu izstāde”.
13. „LU Bibliotēka laikmetu griežos”.
14. „Vaira Vīķe-Freiberga”.
15. „Ziemassvētku noskaņai”.

2008. gadā:

1. „Iepazīsties – Slovēnija!”.
2. „LU Vēstures un filozofijas fakultātes un Medicīnas fakultātes mācībspēku zinātniskās publikācijas” (LU 66. konferences ietvaros).
3. „Gunāram Priedem – 80”.
4. „Šengenas līgums – ceļo droši!”.
5. „Dziesmu un deju svētku noskaņās”.
6. „Francija – kultūras zeme!”.
7. „Olimpisko spēļu laikā”.
8. „Iepazīsties – ALMA MATER!”.
9. „Albertam Belam – 70”.
10. „Latvijas valsts dibināšanas 90. gadskārta”.
11. „Andrim Kolbergam – 70”.
12. „ASV vēstniecības dāvinājuma izstāde”.

2009. gadā:

1. LU 67. konferencei veltīta publikāciju izstāde „Latvijas Universitātes 2008. gada intelektuālie sasniegumi publikācijās”.
2. „LU rektors Ernests Felsbergs”.
3. „LU rektors Jānis Ruberts”.
4. „LU rektori Mārtiņš Bīmanis un Jūlijs Auškāps”.
5. „LU rektori Jānis Paškēvics un Jānis Jurgens”.
6. „LU rektori Juris Zaķis un Ivars Lācis”.
7. „Bibliotēkas dāvana Universitātei”.
8. „LU jubilejas izdevumi”.
9. „Oriģinālgravīru "Description de l’Egypte" kolekcijas gravīru izstāde Zemes un vides zinātņu bibliotēkā”.
10. „Latvijas Universitātes mecenāts Roberts Hiršs”.
11. „Profesora Embrika Stranda atstātais mantojums Latvijas Universitātei” (izstādes nogāde un pārkārtošana Bioloģijas zinātņu bibliotēkā).

2009. gads bija LU jubilejas gads, kad visās LU Bibliotēkas nozaru bibliotēkās varēja iepazīties ar jaunāko LU Bibliotēkas izdevumu izstādi „Bibliotēkas dāvana Universitātei”, tika organizēts izstāžu cikls, veltīts LU rektoru dzīvesgājuma un zinātniskās darbības atspoguļošanai.

2010. gadā:

1. „2009. gadā izdotās LU mācībspēku monogrāfijas”.
2. „4. maijs Latvijas vēsturē”.
3. „LU vecākās korporācijas: Lettonica, Selonia, Letgallia”.

4. „Iepazīsti mūsdienu Japānu: Nippona Fonda dāvinājums”.
5. „Izstāde veltīta vēsturniecei A. Rolovai”.
6. „Maratonas uzvarai – 2500”.
7. „LU izdotie un materiāli no 1919. – 1929. gadam”.
8. „LU izdotie un materiāli no 1929. – 1939. gadam”.
9. „Izdevuma „Description de l'Égypte” gravīru ceļojošās izstādes”.
10. „LU mecenāti: Dimanta mecenāts K. Morbergs”.
11. „LU mecenāti: platīna mecenāti: R. Hiršs, M. Petkeviča, K. Karps, J. Dāvis”.

2011. gadā:

1. „Maratonas uzvarai – 2500” (Humanitāro zinātņu bibliotēkā).
2. „L.V. Kerkoviusa dzimtas dāvinājums” (4 izstādes – Daiļliteratūra un literatūrzinātne; Filozofija; Reliģija; Valodniecība; Mākslas zinātne un vēsture).
3. „Antīkās literatūras pasaulē” (Humanitāro zinātņu bibliotēkā).
4. „Skolu vēsture Latvijā”.
5. „Senākās LU studenšu korporācijas: Daugaviete, Gundega, Dzintra”.
6. „Baltkrievijas izdevniecību grāmatu izstāde”.

Virtuālās izstādes LU portālā

Virtuālo izstāžu veidošana un ievietošana LU portālā tika uzsākta 2007. gadā.

Informācijas un bibliogrāfijas nodaļas veidotās izstādes 2007. gadā:

1. „Interesanti par ES dalībvalstīm”.
2. „Informācijas un bibliotēku studiju nodaļai – 60”.
3. „Ja Japānas nebūtu, tā būtu steidzīgi jāizdomā!”.
4. „LU Bibliotēka laikmetu griežos”.
5. „Leonīds Arbuzovs (jaunākais)”.

2008. gadā:

1. „LU akadēmiskā personāla zinātniskās publikācijas” (LU 66. konferences ietvaros, veidota sadarbībā ar nozaru bibliotēkām).
2. „Arvedam Švābem – 120”.
3. „Valdim Artavam – 80”.
4. „Kārlim Zālem – 120”.
5. „Latvijas Tautas fronteī – 20”.
6. „Grāmatizdevējam Jānim Rozem – 130”.

2009. gadā:

1. LU 67.konferencēi veltīta publikāciju izstāde „Latvijas Universitātes 2008. gada intelektuālie sasniegumi publikācijās”.
2. „LU Vēstures un filozofijas fakultāte no pirmsākumiem līdz mūsdienām”.
3. „Latvijas Universitātei – 90”.
4. „LU Medicīnas fakultāte no pirmsākumiem līdz mūsdienām”.
5. „LU Bibliotēkas 90 fotomirkļi”.
6. „Ēģiptes valdzinājums 19. gadsimta gravīru atspoguļojumā”.

2010. gadā:

1. „Latvijas Universitātes 2009. gada intelektuālie sasniegumi publikācijās”.
2. „Latvijas ķīmijas vēstures muzejam – 35”.
3. „LU rektori: M. Zīle”.
4. „LU rektori: M. Bīmanis”.
5. „LU rektori: J. Auškāps”.
6. Virtuālās izstādes „Vulkāni” apstrāde un ievietošana LU portālā
7. „Itālistikas pagātne, tagadne un nākotne Baltijas valstīs un Krievijā: godinot profesori Aleksandru Rolovu 90. jubilejā”.

2011. gadā:

„Latvijas Universitātes 2011. gada intelektuālie sasniegumi publikācijās”.

6. Informācijas resursu un to kopiju piegāde (kopiju sagatavošana atbilstoši maksas pakalpojumu cenrādim) LU akadēmiskajam personālam un doktorantiem uz citām LU Bibliotēkas struktūrvienībām

Pakalpojums tika ieviests 2007. gadā un ir paredzēts LU akadēmiskajam personālam un doktorantiem, lai taupītu viņu laiku un dotu iespēju saņemt nepieciešamos informācijas resursus viņiem izdevīgākajā nozares bibliotēkā.

7. „Nakts abonements”

2011. gadā tika strādāts pie jauna pakalpojuma ieviešanas, kura mērķis ir nodrošināt lietotājiem-LU studentiem, mācībspēkiem un darbiniekiem papildiespēju atsevišķus uz vietas izmantojamus LU Bibliotēkas informācijas resursus izmantot ārpus LU Bibliotēkas darba laika. Pakalpojuma būtība ir ļoti pieprasītu informācijas resursu patapināšana no bibliotēkas slēgšanas brīža vakarā līdz bibliotēkas atvēršanas brīdim. Informācijas resurss ir jānodod bibliotēkas nākamās darba dienas darba laika pirmajās 15 minūtēs. Pakalpojums ir bezmaksas, bet, ja informācijas resurss netiek nodots laikā, par kavēšanu, saskaņā ar maksas pakalpojumu cenrādi, ir noteikta nokavējuma nauda. Pakalpojums ieviests 2011. gada decembrī.

LU Bibliotēkai ir svarīgi sniegt pakalpojumus lietotājiem ērtākā un pieejamākā veidā, tāpēc, lai atvieglotu studentu dzīvi, Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās iespējams nodot jebkuras nozares bibliotēkas grāmatas.

Maksas pakalpojumi

Maksas pakalpojumu saraksts un cenas ir noteiktas ar 2009. gada 5. februāra LU rektora rīkojumu Nr. 1/33.

<i>N. p. k.</i>	<i>Pakalpojums</i>	<i>Cena (Ls)</i>	<i>Pakalpojums pieejams</i>
1.	Melnbaltā kopēšana – par 1 lappusi (A4 formāts, viļņpusēji)	0,06	Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās
2.	Krāsainā kopēšana - par 1 lappusi (A4 formāts, viļņpusēji)	0,70	Centrālajā bibliotēkā, Daudznozaru bibliotēkā: datorika, juridiskās zinātnes, teoloģija, Ekonomikas zinātņu bibliotēkā, Fizikas un matemātikas bibliotēkā, Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā
3.	Melnbaltā izdruka - par 1 lappusi (A4 formāts, viļņpusēji)	0,08	Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās
4.	Krāsainā izdruka - par 1 lappusi (A4 formāts)	0,84	Centrālajā bibliotēkā, Daudznozaru bibliotēkā: datorika, juridiskās zinātnes, teoloģija, Ekonomikas zinātņu bibliotēkā, Fizikas un matemātikas bibliotēkā, Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā.
5.	Iesiešana matētos vākos Iesiešana ādas imitācijas vākos: bez uzraksta noslēguma darba variants ar uzrakstu	 1,60 5,50 6,00	Centrālajā bibliotēkā
6.	Skenēšana (BMP, JPG, TIFF, PDF) par 1 lappusi	0,15	Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās
7.	Skenēšana ar teksta atpazīšanu (MS Word dokuments) par 1 lappusi	0,25	Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās
8.	Informācijas resursu pasūtīšana no citām Latvijas bibliotēkām (SBA)	Pasta pakalpojumi	Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās

9.	Informācijas resursu pasūtīšana no ārvalstu bibliotēkām (SSBA)	Pasta pakalpojumi	Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās
10.	Valsts nozīmes bibliotēku Vienotās lasītāju kartes (VLK) izgatavošanas pasūtīšana	3,00	Centrālajā bibliotēkā
11.	Informācijas resursu sarakstu sastādīšana (1 pieprasījums / 2 stundu izmaksas)	6,00	Centrālajā bibliotēkā un visās nozaru bibliotēkās

Maksas pakalpojumu analīze

Lai nodrošinātu informācijas pieejamību, atskaites periodā ir uzlaboti tradicionālie maksas pakalpojumi un ieviesti vairāki jauni pakalpojumi.

Kopš iepriekšējā atskaites perioda ir mainījušies melnbaltās kopēšanas pakalpojuma nosacījumi un cena. Iepriekšējā atskaites periodā kopēšana no iespieddabiem maksāja Ls 0,04 par 1 lappusi (A4), bet kopēšana no lapām maksāja Ls 0,03, mainoties nosacījumiem, pakalpojuma cena no 1 lappuses (A4) ir Ls 0,06. Krāsainā kopēšana iepriekšējā atskaites periodā netika piedāvāta.

Krāsainās izdrukas pakalpojums iepriekšējā atskaites periodā netika piedāvāts, bet melnbaltās izdrukas cena par 1 lappusi (A4) bija Ls 0,05, šobrīd melnbaltās izdrukas cena ir Ls 0,08. Krāsainās izdrukas pakalpojums tika ieviests 2006. gadā Centrālajā bibliotēkā. Ir uzlabots iesiešanas pakalpojums- bakalaura un maģistra darbus tiek piedāvāts iesiet dažādu materiālu vākos ar un bez uzraksta.

Vislielākās izmaiņas ir skārušas skenēšanas pakalpojumu. Ja iepriekšējā atskaites periodā skenēšana par 1 lappusi (A4) maksāja Ls 0,40 un bija pieejama tikai Centrālajā bibliotēkā, tad šobrīd pakalpojums ir pieejams arī visās nozaru bibliotēkās un ir vairāk nekā uz pusi lētāks. Par skenēšanu ir jāmaksā tikai tad, ja to veic bibliotekārs, bet, ja skenē pats lietotājs, tad pakalpojums ir bezmaksas.

Arī pakalpojumam Informācijas resursu pasūtīšanu no ārvalstu bibliotēkām (SSBA) ir mainījušās cenas, jo no 2008. gada tika atceltas LU dotācijas SSBA pasūtījumu apmaksai LU mācībspēkiem un studentiem. Dokumentu pasūtīšana no ārvalstu bibliotēkām ir par pašizmaksu.

Atskaites periodā ir ieviesti arī jauni maksas pakalpojumi: Valsts nozīmes bibliotēku Vienotās lasītāju kartes (VLK) izgatavošanas pasūtīšana, 2007. gadā tika ieviests pakalpojums [Informācijas resursu saraksta sastādīšana atbilstoši lietotāja izvēlētajam tematam.](#)

- **Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība**

- Darba laiku atbilstība lietotāju interesēm

Pieprasījumu pēc bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem nosaka tās atrašanās vieta, pieejamība un darba laiks. 2009. gada pavasara semestra laikā LU Bibliotēka veica aptauju, uz jautājumu: „Vai jūs apmierina bibliotēkas darba laiks?” apstiprinoši atbildēja tikai 44,3%, tātad, mazāk nekā puse, bet noteiktu atbildi „nē” sniedza 28,8%. 2009. gada februārī, sakarā ar ekonomisko krīzi valstī, lai taupītu resursus, tika saīsināts LU Bibliotēkas darba laiks, kas varētu būt par iemeslu lietotāju neapmierinātībai. LU Bibliotēkas pieejamības nodrošināšanai tika izskatīta iespēja pagarināt LU Bibliotēkas Centrālās bibliotēkas un lielāko nozaru bibliotēku darba laiku 2011. gada ziemas sesijas laikā. Pirms tam, 2010. gada nogalē veiktajā mārketinga pilotanketēšanā, lietotājiem tika uzdots jautājums „Vai Jūs sesijas laikā apmeklētu LU Bibliotēkas Centrālo bibliotēku, ja tā sesijas laikā būtu atvērta no plkst. 9.00 – 21.00?”. Uz jautājumu atbildēja 209 respondenti, no kuriem 136 respondenti sniedza atbildi, ka noteikti vai,

iespējams, ka noteikti šādu iespēju izmantos. Tā rezultātā LU Bibliotēkas Centrālā bibliotēka, Humanitāro zinātņu bibliotēka, Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka, Daudznozaru bibliotēka: datorika, juridiskās zinātnes, teoloģija, Ekonomikas zinātņu bibliotēka sesijas laikā lietotājiem darba dienās bija atvērtas plkst. 9.00 – 21.00.

No 2011. gada 26. aprīļa minētajām bibliotēkām tika pagarināts publiskais darba laiks: LU Bibliotēkas Centrālā bibliotēka lietotājiem ir atvērta 76 stundas nedēļā (iepriekšējā atskaites periodā- 62 stundas), Daudznozaru bibliotēka: datorika, juridiskās zinātnes, teoloģija, Ekonomikas zinātņu bibliotēka, Humanitāro zinātņu bibliotēka, Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka- 68 stundas (iepriekšējā atskaites periodā- 50 stundas, Humanitāro zinātņu lasītava- 56 stundas), Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēka- 49 stundas (iepriekšējā atskaites periodā- 58 stundas). Pārējās nozaru bibliotēkas lietotājiem ir atvērtas 40 stundas nedēļā.

LU Bibliotēka iespēju robežās ir apmierinājusi lietotāju nepieciešamību pēc ilgāka publiskā darba laika, to pagarinot.

o Bibliotēkas pieejamība personām ar kustību traucējumiem

Situācija ar piekļuvi LU Bibliotēkai personām ar kustību traucējumiem kopš iepriekšējā akreditācijā konstatētā, nav mainījies. LU Bibliotēkas nozaru bibliotēkas atrodas LU fakultāšu ēkās, kuras, izņemot trīs fakultāšu ēkas, nav aprīkotas ar uzbrauktuvēm, lai iekļūtu ēkā un nav ierīkoti pacelēji vai lifti, lai ēkā pārvietotos no stāva uz stāvu.

Personas ar kustību traucējumiem brīvi var iekļūt Humanitāro zinātņu fakultātes, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes un Sociālo zinātņu fakultātes ēkās.

Humanitāro zinātņu bibliotēka un Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkas atrodas ēku pirmajā stāvā, līdz ar to ir nodrošināta piekļuve arī bibliotēkai. Lai nokļūtu Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā, ir jāpārvar kāpņu posms vestibilā, kas ir pielāgots personām ar kustību traucējumiem, jo ir izveidota uzbraucamā daļa.

2010. gadā divās fakultāšu ēkās tika atvērtas jaunas nozaru bibliotēkas- Vēstures un filozofijas zinātņu bibliotēka un Medicīnas bibliotēka. Šajās ēkās nav ierīkota uzbrauktuve iekļūšanai telpās un nav ierīkots pacelējs vai lifts, lai varētu pārvietoties no stāva uz stāvu.

LU Bibliotēkas Centrālā bibliotēka un nozaru bibliotēku pieejamība personām ar kustību traucējumiem:

LU Bibliotēkas nozaru bibliotēkas, kuras ir pieejamas personām ar kustību traucējumiem		
<i>Nosaukums</i>	<i>Adrese</i>	
Humanitāro zinātņu bibliotēka	Visvalža iela 4a	Bibliotēka atrodas Humanitāro zinātņu fakultātes ēkas pirmajā stāvā, ir nodrošināta iekļūšana ēkā, līdz ar to ir nodrošināta arī piekļuve bibliotēkai. Arī plauktu un darba vietu izvietojums ļauj personām ar kustību traucējumiem viegli pārvietoties bibliotēkas telpās, pieslēgt portatīvo datoru, lietot stacionāros datorus.
Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēka	Jūrmalas gatve 74/76	Bibliotēka atrodas Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes ēkas 1. stāvā, kas atvieglo personu nokļūšanu bibliotēkas telpās. Fakultātes ēkas ieejas kāpņu daļa ir pielāgota

		<p>personām ar kustību traucējumiem, ir izveidota uzbraucamā daļa fakultātes vestibilā, lai personas var pārvietoties 1. stāva līmenī.</p> <p>Bibliotēkas abonementā lietotāju apkalpošanas lete ir pielāgota, lai bibliotēkas darbinieks un apmeklētājs varētu atrasties vienā līmenī, lasītavā pieejamas datorvietas.</p>
Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēka	Lomonosova iela 1a	Bibliotēkā var nokļūt ar ratiņkrēslu, jo pie Sociālo zinātņu fakultātes ēkas ieejas ierīkots speciāls pacelājs, lai iekļūtu ēkā, bibliotēka atrodas pirmajā stāvā.
LU Bibliotēkas nozaru bibliotēkas, kuras nav pieejamas personām ar kustību traucējumiem		
<i>Nosaukums</i>	<i>Adrese</i>	
Centrālā bibliotēka	Kalpaka bulvāris 4	Ēkas ieeja nav aprīkota ar uzbrauktuvi iekļūšanai ēkā, kāpnes ēkā nav aprīkotas ar liftu vai pacelāju.
Bioloģijas zinātņu bibliotēka	Kronvalda bulv. 4	Bioloģijas zinātņu bibliotēka atrodas Bioloģijas fakultātes ēkas trešajā stāvā, kurā var nokļūt tikai izmantojot kāpnes, fakultātes ēkas galvenā ieeja nav pielāgota personām, kuras izmanto ratiņkrēslu- līdz ieejai ved kāpnes, nav lifta vai pacelāja starp stāviem.
Daudznozaru bibliotēka: datorika, juridiskās zinātnes, teoloģija	Raiņa bulv. 19	Ēkā Raiņa bulvārī 19 personām ar kustību traucējumiem iespējams nokļūt ar liftu no pagalma līdz Lielajai aulai. Lai nokļūtu vienu kāpņu posmu augstāk- Daudznozaru bibliotēkas telpās, nepieciešama palīdzība, jo kāpnes nav aprīkotas ar pacelāju vai liftu.
Ekonomikas zinātņu bibliotēka	Aspazijas bulv. 5	Bibliotēka atrodas Ekonomikas un vadības fakultātes ēkas otrajā un trešajā stāvā, kur var nokļūt tikai pa kāpnēm. Bibliotēka nav pieejama personām ar kustību traucējumiem, jo nav uzbrauktuves, lai iekļūtu ēkā un nav lifta, lai pārvietotos no stāva uz stāvu.
Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēka	Zelļu iela 8	Bibliotēka atrodas Fizikas un matemātikas fakultātes piektajā stāvā, ēkā nav lifta un uzbrauktuves, tāpēc lietotāji ar kustības traucējumiem iekļūt bibliotēkā nevar.
Ķīmijas zinātņu	Kr.Valdemāra iela 48	Bibliotēka atrodas Ķīmijas fakultātes ēkas otrajā stāvā. Bibliotēkas pieejamība personām ar

bibliotēka		kustību traucējumiem nav iespējama, jo nav uzbrauktuves, lai iekļūtu ēkā un nav lifta, lai pārvietotos no stāva uz stāvu.
Medicīnas bibliotēka	Šarlotes iela 1a	Bibliotēka atrodas Medicīnas fakultātes ēkas otrajā stāvā, uzbrauktuves, lai iekļūtu ēkā, nav, lifta, lai pārvietotos no stāva uz stāvu, ēkā nav.
Vēstures un filozofijas zinātņu bibliotēka	Mārstaļu iela 28/30	Bibliotēka Vēstures un filozofijas fakultātes ēkas atrodas otrajā stāvā, tāpēc personām ar kustības traucējumiem ir grūti vai pat neiespējami nokļūt pa šaurām kāpnēm uz otro stāvu.
Zemes un vides zinātņu bibliotēka	Alberta iela 10	Bibliotēka atrodas Ģeogrāfijas un Zemes zinātņu fakultātes ēkas pirmajā stāvā, personas ar kustību traucējumiem bez citu personu palīdzības iekļūt ēkā nevar, jo nav uzbrauktuves, ir smagas ārdurvis.

Lietotāju apkalpošana un informācijas darbs

Uzziņas un konsultācijas

Viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām ir lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzziņu sniegšana un lietotāju apmācības.

LU Bibliotēkas konsultanta darba vieta atrodas LU Bibliotēkas Centrālajā bibliotēkā, taču LU Bibliotēkas konsultants nodrošina vienotu informacionālās apkalpošanas servisu visās LU Bibliotēkas apkalpošanas struktūrvienībās sadarbībā ar Lietotāju servisa nodaļu un LU Bibliotēkas nozaru bibliotēkām.

LU Bibliotēkas lietotājiem ir iespējams saņemt LU Bibliotēkas konsultanta sniegtās individuālās konsultācijas un uzziņas uz vietas bibliotēkā, pa e-pastu : info-bibl@lu.lv, pa telefonu: 67034432, kopš 2010. gada - izmantojot skype – adrese: LU Bibliotēkas konsultants. LU Bibliotēkas konsultants sniedz arī atbildes uz LU Forumā uzdotajiem jautājumiem par LU Bibliotēkas resursiem un pakalpojumiem.

LU Bibliotēkas lietotājiem konsultācijas ir pieejamas arī LU Bibliotēkas nozaru bibliotēkās uz vietas, kā arī izmantojot tālruni, e-pastu, skype.

Informācija par LU Bibliotēkas resursiem un pakalpojumiem ir pieejama LU portālā, neskaidrību gadījumos LU Bibliotēkas lietotāji var izmantot arī LU portāla Bibliotēkas sadaļā pieejamas sadaļas „Jautā bibliotēkaram”, „Biežāk uzdotie jautājumi”, „Izsaki savu viedokli”.

LU Bibliotēkas konsultants, LU Bibliotēkas Centrālās un nozaru bibliotēku personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas akadēmiskajam un administratīvajam LU personālam, LU studentiem, kā arī jebkuram LU Bibliotēkas apmeklētājam par

- LU Bibliotēkas struktūru, noteikumiem u.c.;
- LU Bibliotēkas informācijas resursu (Kopkataloga, LU Bibliotēkas kartīšu kataloga un kartotēku, LU Bibliotēkas veidoto, abonēto un brīvpieejas e-resursu) izmantošanu;

- LU Bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem (LU Bibliotēkas rīkotajiem pasākumiem un izstādēm, lietotāju apmācībām, SBA un SSBA pakalpojumiem, informācijas resursu saraksta sastādīšanu atbilstoši tematiskajam pieprasījumam, skenēšanu, printēšanu, kopēšanu u.c. bezmaksas un maksas pakalpojumiem).

Lietotāju apmācības LU Bibliotēkas izmantošanā

Lietotāju konsultēšana LU Bibliotēkas informācijas resursu meklēšanā un izmantošanā tiek veikta ikdienā, apkalpojot lietotājus. Taču, lai sekmētu LU Bibliotēkas lietotāju informācijpratības attīstību, LU Bibliotēka veic LU personāla – studentu un darbinieku izglītošanu, organizējot vairāku līmeņu apmācības.

Apmācības, ievadlekcijas, ekskursijas un praktiskās nodarbības tiek organizētas:

- 1. kursu studentiem uzsākot studijas 1. semestra laikā;
- LU akadēmiskajam un administratīvajam personālam;
- pēc LU akadēmiskā personāla pieprasījuma bakalaura, maģistra un doktora studiju programmu studentu grupām;
- citu izglītības iestāžu studentiem – RPIVA, Praktiskās psiholoģijas augstskolas, Latvijas Kultūras koledžas u.c. interesentiem.

Apmācību prezentācijas un praktiskās nodarbības tiek organizētas LU Bibliotēkas Centrālajā bibliotēkā, nozaru bibliotēkās, LU fakultātes u.c. struktūrvienībās. No 2006. – 2008. gadam apmācības tika arī piedāvātas regulāri katru nedēļu LU Bibliotēkas Mācību klasē, Raiņa bulv. 19. Apmācībās LU Bibliotēkas lietotāji iegūst iemaņas informācijas resursu meklēšanā, Kopkataloga un e-resursu izmantošanā, saņem informāciju par LU Bibliotēkas resursiem un pakalpojumiem. Nozaru bibliotēkās, organizējot apmācības, uzmanība tiek pievērsta nozaru informācijas resursiem – tradicionālajiem un elektroniskajiem.

Apmācības tiek organizētas arī sadarbojoties ar LU fakultāšu mācībspēkiem – Bibliotēkas darbinieku tikšanās ar studentiem auditorijās vai datorsklasēs organizētās nodarbības tiek organizētas ciešā sadarbībā ar mācībspēkiem. Laika gaitā vērojama tendence, ka, ja aktīvas apmācības uzsākšanā Bibliotēkai pirms pāris gadiem nācās būt kā iniciatoram, tad tagad jau arī mācībspēki pirmie izrāda vēlmi, lai Bibliotēkas speciālisti apmeklētu lekciju ar prezentāciju u.c. informāciju. Tomēr diemžēl jāteic, ka mācībspēku atsauce ir dažāda.

LU Bibliotēka organizē lekcijas un praktiskās nodarbības arī LU Bibliotēkas organizēto pasākumu ietvaros – piemēram, 2010. gadā Bibliotēku nedēļas ietvaros LU Bibliotēkas Ekonomikas zinātņu bibliotēkā tika organizētas prezentācijas par datubāzi Passport GMID un citiem e-resursiem ekonomikas zinātnēs.

LU Bibliotēka piedalās arī LU fakultāšu rīkotajos pasākumos, lai izmantotu izdevību pastāstīt par LU Bibliotēkas resursiem un pakalpojumiem, piemēram, LU Bibliotēkas Ekonomikas zinātņu bibliotēka regulāri iesaistās LU Ekonomikas un vadības fakultātes studentu organizētajā pasākumā „Rallijs pa fakultāti” 1. kursa studentiem.

2010. gadā LU Bibliotēkā tika izstrādāta vienota apmācību sistēma, kas piedāvā lietotājiem pieteikties uz jebkuru no piedāvātajām apmācībām un izvēlēties atbilstošāko apmācību tematu un vietu LU Bibliotēkas Centrālajā bibliotēkā un nozaru bibliotēkās. Lietotāji var izvēlēties tādas apmācību tematus, kā „LU Bibliotēka un tās piedāvātie pakalpojumi”, „Dokumentu pasūtīšana no Latvijas bibliotēkām (SBA- Starpbibliotēku abonements) un citu valstu bibliotēkām (SSBA- Starptautiskais starpbibliotēku abonements)”, „Valsts nozīmes bibliotēku elektroniskā kopkataloga izmantošanas pamatiespējas”, informācijas meklēšana nozares datubāzēs un interneta resursos, apmācības LU Bibliotēkas veidoto un citu Latvijas lielāko bibliotēku veidoto

datubāzu izmantošanā, literatūras saraksta un norāžu veidošana, Web 2.0 sociālās saziņas rīku lietošana, tīmekļa pakalpojumi zinības atbalstam u.c.

2009. gadā tika uzsākts darbs pie LU Bibliotēkas lietotāju apmācību e-kursa izveides. Tika veiktas iestrādes un apkopotas idejas Bibliotēkas e-kursa koncepcijas izstrādei un izveidota darba grupa e-kursa izveidei. 2011. gadā pirmajā pusgadā tika izveidots e-kursa „Ievads LU Bibliotēkas izmantošanā” izveidē, kura uzdevums ir sniegt informatīvu palīdzību LU Bibliotēkas resursu un pakalpojumu izmantošanā – e-kursā sniegta vispārēja informācija par LU Bibliotēku, tās sniegtajiem pakalpojumiem, elektroniskā kopkataloga, LU Bibliotēkas veidoto datubāzu, abonēto un brīvpieejas resursu izmantošanu.

Lai patstāvīgi varētu apgūt iemaņas LU Bibliotēkas izmantošanā, ir izveidots LU Bibliotēkas lietotāja ceļvedis, kas bibliotēkas lietotājiem piedāvā informāciju vienkāršā, vizuālu prezentāciju formā par bibliotēkas pakalpojumiem, reģistrēšanos, kopkataloga, bibliotēkas veidoto, abonēto un citu datubāzu izmantošanu. Lai palīdzētu LU Bibliotēkas lietotājiem patstāvīgi apgūt iemaņas bibliotēkas un tās resursu izmantošanā, LU Bibliotēkā ir izstrādāti un regulāri tiek atjaunoti bukleti un informatīvie izdales materiāli – buklets ar pamatinformāciju par LU Bibliotēku, izdales materiāls par e-resursu izmantošanu, par SBA un SSBA pakalpojumu izmantošanas iespējām u.c.

• **Lietotāju līdzdalība bibliotēkas pakalpojumu attīstībā**

Pieprasījumu un atteikumu analīze

Lai noskaidrotu lietotāju vajadzības, LU Bibliotēka atskaites periodā ir veikusi lietotāju aptaujas.

2008. gada janvārī aptaujā LU Bibliotēkas Centrālajā bibliotēkā, nozaru bibliotēkās un elektroniski LU portālā piedalījās un anketas aizpildīja 276 respondenti.

Lielākā respondentu daļa atzina, ka kopumā viņus apmierina LU Bibliotēkas piedāvātais pakalpojumu klāsts, jo „ir pieejams viss studijām nepieciešamais”, „var atrast vajadzīgo informāciju”, „pakalpojumu klāsts ir pat par daudz un vairāk nekā nepieciešams”. Atzinīgi tika novērtēta elektroniskā informācijas resursu pasūtīšana, rezervēšana un izmantošanas termiņa pagarināšana. Kā nepilnības tika minētas, ka „nav daudzu nepieciešamo informācijas resursu vai tie jau ir izsniegti citiem lietotājiem”, „pārāk īss ir grāmatu lietošanas termiņš”, „daudzas grāmatas var izmantot tikai lasītavā, bet ne līdzņemšanai”.

Veicot analīzi, tika secināts, ka atteikumiem ir dažādi iemesli, bet visbiežākais iemesls, kas lietotājus dara visneapmierinātākos- mācību grāmatu nepietiek visiem lietotājiem. Lai arī katras grāmatas viens eksemplārs ir pieejams lasītavā, studenti ne vienmēr vēlas izmantot piedāvāto iespēju, jo uzskata, ka LU Bibliotēkas pienākums ir nodrošināt katru studentu ar savu grāmatu līdzī nēšanai uz māju. Otrs atteikumu iemesls ir arī tas, ka mācībspēki mācību informācijas resursus nav pasūtījuši, tāpēc LU Bibliotēkas krājumā to nav.

2010. gada nogalē LU Bibliotēka veica apjomīgu mārketinga aptauju, kurā piedalījās 678 respondenti. Uz jautājumu „Kādus, Jūsaprāt, informācijas resursus būtu nepieciešams iegādāties LU Bibliotēkai?” neatbildēja 58% no respondentiem, bet 12% no respondentiem nodarīja, ka viņiem nav viedokļa šajā jautājumā. Tātad kopā 70% no respondentiem būtībā uz šo jautājumu neatbildēja, bet 14% sniedza vispārīgas atbildes, tādas kā: „vairāk grāmatu”, „jaunas datubāzes”, „vairāk mūsdienīgas zinātniskās literatūras”, „avīzes, žurnālus”, „jaunākās mācību grāmatas visās nozarēs”, „papildus iegādāties izplatītākās grāmatas, jo bieži pietrūkst un nekur nevar dabūt”.

Saņemtajās atbildēs tika norādīts, ka LU Bibliotēkai ir jāiegādājas papildus eksemplāri, lai pietiktu visiem izmantošanai mājās, LU Bibliotēkā trūkst grāmatu, kuras norādītas literatūras sarakstos. Bet 12% no respondentiem procenti apstiprināja, ka LU Bibliotēkas piedāvājums

apmierina, un 8% no respondentiem ieteica konkrētus informācijas avotus vai vismaz norādīja tematu vai nozari.

Kopš 2010. gada septembra lietotāji var līdzdarboties un iesaistīties grāmatu un citu informācijas resursu iegādes procesā LU Bibliotēkas krājumam. LU portālā sadaļā Bibliotēka ikkatrs lietotājs tiek laipni aicināts ierosināt LU Bibliotēkai iegādāties nepieciešamu informācijas resursu. Katrs ieteiktais resurss tiek izvērtēts atbilstoši noteiktajiem kritērijiem un iespēju robežās piekomplektēts krājumam.

Kopš 2011. gada LU portālā sadaļā Bibliotēka interesenti var iegūt informāciju par iespēju arī dāvināt LU Bibliotēkai studiju procesam nepieciešamās grāmatas.

Sadarbība ar mācībspēkiem

LU Bibliotēka veido un uztur ciešu sadarbību ar LU fakultāšu mācībspēkiem.

Sadarbības galvenais mērķis ir sekmēt studiju programmām un zinātniskās darbības virzieniem atbilstošu informacionālo resursu nodrošinājumu.

Nozaru bibliotēkas sadarbojas ar mācībspēkiem tādu būtisku jautājumu risināšanā, kā krājuma kvalitātes pilnveide: informācijas resursu (datubāzu, e-grāmatu, iespiesto informācijas resursu, u.c. informācijas nesēju) komplektēšana gan piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros, gan sadarbība krājuma papildināšanā dāvinājumu rezultātā. Piemēram, 2008. gadā Ekonomikas un vadības fakultātes Grāmatvedības institūts Ekonomikas zinātņu bibliotēkai dāvināja mācību grāmatas nozarē- 15 nosaukumus 1730 eksemplāros. Tradicionāli mācībspēki savai nozares bibliotēkai dāvina savas jaunās grāmatas eksemplāru, kā arī organizē privātus dāvinājumus, piemēram, 2011. gadā Medicīnas fakultātes mācībspēki veica privātus dāvinājumus Medicīnas bibliotēkai. Lai krājumam iegūtu nepieciešamos informācijas resursus, sadarbojoties Medicīnas fakultātei un LU Bibliotēkai, tika sagatavots kopīgs projekta pieteikums LU Akadēmiskās Attīstības projektam „Medicīnas nozares informacionālās apkalpošanas materiāltehniskais nodrošinājums”.

Nozaru bibliotēku darbinieki kopā ar attiecīgās nozares ekspertiem- mācībspēkiem veic krājuma izvērtēšanu ar mērķi noteikt, kuri izdevumi jāatstāj nozares aktīvajā krājumā un, kuri ir maz pieprasīti un nosūtāmi glabāšanai uz LU Bibliotēkas Repozitāriju.

Pirms studiju programmu akreditācijas LU Bibliotēkas darbinieki sagatavo pārskatu par attiecīgās studiju programmas nodrošinājumu ar informācijas resursiem un iesniedz to fakultāšu studiju programmu direktoriem. Uzmanība tiek vērsta uz studiju programmā uzrādītajiem, bet LU Bibliotēkā trūkstošajiem izdevumiem, kurus nepieciešams komplektēt, lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju procesu. Diemžēl ne vienmēr ir atgriezeniskā saite, jo trūkst mācībspēku iniciatīvas un intereses, kas, iespējams, ir laika trūkuma dēļ.

LU Bibliotēkas darbinieki individuāli informē mācībspēkus par viņu pasūtīto informācijas resursu saņemšanu LU Bibliotēkā, tiek nosūtīti arī jaunieguvumu saraksti. Atbildīgie LU Bibliotēkas nozaru bibliotēku darbinieki regulāri piedalās fakultāšu Domes sēdēs un informē par LU Bibliotēkas aktualitātēm.

Sadarbībā ar mācībspēkiem LU Bibliotēkas darbinieki popularizē mācībspēku intelektuālos sasniegumus, veidojot izstādes. Sadarbojoties ar LU Medicīnas fakultātes vadību un mācībspēkiem 2011. gadā tika organizēta izstāde: „Histoloģes Ainas Dālmanes zinātniskā darbība un intelektuālie sasniegumi”, Humanitāro zinātņu bibliotēka kopā ar mācībspēkiem organizē izstādes, grāmatu atvēršanas svētkus, bibliotēkā darbojas Literārais klubs.

LU Bibliotēkas darbinieki darbojas kā starpnieki mācībspēku publikāciju materiālu iesniegšanā LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzes papildināšanai.

Kopā ar mācībspēkiem tiek organizētas studentu apmācības par LU Bibliotēkā pieejamo informācijas resursu izmantošanu, pakalpojumiem un sniegtajām iespējām. Vēstures un filozofijas bibliotēkas darbinieki sadarbībā ar fakultātes mācībspēkiem katru gadu pirmo kursu studentiem organizē ekskursijas uz LU Bibliotēkas Centrālo bibliotēku.

Pēdējos gados kopā ar fakultātēm iespēju robežās tiek veikts darbs ar LU Bibliotēkas lietotājiem-kavētājiem. LU Bibliotēkas nozaru bibliotēku darbinieki divas reizes gadā iesniedz sarakstus ar fakultātes kavētājiem. Laba sadarbība izveidojusies Ekonomikas zinātņu bibliotēkai ar savas fakultātes studiju lietvežiem, kuri pieprasa no bibliotēkas ziņas par to, vai starp studiju beidzējiem ir kavētāji. Tomēr kopumā šajā jautājumā LU Bibliotēkai pietrūkst atbalsta.

Apmeklētāju sūdzību un ierosinājumu izskatīšanas procedūras

LU Bibliotēkas mārketinga aptaujā 2010. gada nogalē tika noskaidrots, vai respondenti zina, kur viņi var sniegt ieteikumus, ierosinājumus un sūdzības. Tika lūgts atbildēt uz jautājumu „Vai uzskatāt, ka Jums ir pietiekami daudz iespēju sniegt ierosinājumus, atsauksmes vai sūdzības par LU Bibliotēkas darbu?”.

55% no respondentiem atbildēja ar „jā” un 6% no respondentiem atbildēja, ka sūdzību nav un, ka nav bijusi doma sūdzēties. 19% no respondentiem uz jautājumu neatbildēja. 17% no respondentiem atbildēja, ka viņiem nav pietiekami daudz iespēju, tika saņemtas sekojošas atbildes: „nē, domāju, ka man nav pārāk daudz iespēju, bet uzskatu, ka nav arī iemesla sūdzēties, „nezinu, jo tādas nepieciešamības nebija”. Tomēr lielākais vairums no šiem 17% respondentu uz šo jautājumu atbildēja vienā vārdā- „nē”, neko sīkāk nepaskaidrojot. Tāpēc nepieciešams popularizēt iespēju lietotājiem izteikt savu viedokli.

LU Bibliotēkai ir svarīgs lietotāju viedoklis, tāpēc Bibliotēka ir radusi iespēju lietotājiem to izteikt LU portālā sadaļā Bibliotēka: *Izsaki savu viedokli!* un *Jautā bibliotēkaram!* Lietotājs anonīmi var uzrakstīt to, kas apmierina un to, kas neapmierina, gan izteikt savu ierosinājumu. Lai saņemtu LU Bibliotēkas atbildi, lietotājam jānorāda savs tālruna numurs vai e-pasta adrese.

Ikvienam lietotājam ir tiesības vērsties pie LU Bibliotēkas direktores pieņemšanas laikā un rakstiski vai mutvārdos izteikt iebildumus, neapmierinātību, jautājumus vai priekšlikumus. Noteiktā kārtībā lietotājs vienmēr saņem atbildi.

• Bibliotēkas pakalpojumu attīstības prognoze

LU Bibliotēka, kā lielākā Latvijas augstskolu bibliotēka, arī turpmāk turpinās pilnveidot savu pakalpojumu klāstu atbilstoši mūsdienu sabiedrības interesēm un savu iespēju robežām, turpinās pilnveidot pakalpojumu kvalitāti, veidos ciešāku sadarbību ar LU akadēmisko personālu, vēl aktīvāk veiks publicitātes darbu un sekos līdzī vadošo Eiropas augstskolu bibliotēku tendencēm.

Nākotnē LU Bibliotēka arvien vairāk orientēsies uz lietotāju patstāvīgu darbu, uz pašapkalpošanos, tāpēc LU Bibliotēkas uzdevums ir veikt lietotāju apmācības. Tikai labi sagatavots lietotājs var izmantot visas Bibliotēkas piedāvātas iespējas. Līdz ar to, Bibliotēkas pakalpojumu attīstība ir atkarīga no tiešā darba ar Bibliotēkas potenciālajiem un esošajiem lietotājiem, no viņu vajadzībām, kuras atspoguļojas aptaujas anketu atbildēs.

V Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums

LU Bibliotēkā profesionālo un tehnoloģisko jautājumi risināšanai izveidotas un darbojas sekojošas darba grupas:

1. Krājuma komisija (no 2004.g. marta;
2. Metodiskā padome (no 2005.g.augusta);
3. Digitalizācijas grupa (no 2009.g.septembris- 2010.g.marts)

Minētās darba grupas ir LU Bibliotēkas konsultatīvās darba grupas, kuru sastāvu ar Norādījumu nosaka LU Bibliotēkas direktore. Darba grupās tiek iekļauti dažādu Bibliotēkas nodaļu darbinieki, tāpēc komanda 5-8 darbinieku sastāvā spēj kompleksi risināt daudzpusīgus ar Bibliotēkas darbību saistītus jautājumus. Darba sanāksmes ir atklātas, tās sanāk vidēji reizi mēnesī un tiek iepriekš izziņotas visiem darbiniekiem, ikviens darbinieks var iesniegt savus priekšlikumus vai komentārus konkrētai darba grupai. Darba grupas izskata iesniegtos problēmjautājumus, apspriež speciālistu sagatavotos dokumentus: instrukcijas, metodiskās izstrādes vai koncepcijas utt. Uzskaitīto darba grupu sanāksmes tiek dokumentētas, atbilstoši lietvedības prasībām noformētas protokolu veidā. Visi darba grupu protokoli publiskoti un pieejami ik vienam darbiniekam Bibliotēkas e-arhīvā.

LU Bibliotēkas Krājuma komisija

Krājuma komisija izveidota, lai nodrošinātu Bibliotēkas krājuma attīstībai un pieejamībai nepieciešamo koordinētu lēmumu pieņemšanu. Laika periodā no 2006. gada janvāra līdz 2011. gada decembrim darba grupas sastāvs mainījies 5 reizes, notikusi 41 sēde, apspriesti sekojoši dokumenti:

Dokumenta nosaukums	Autors
Retrospektīvās konversijas optimizācijas priekšlikumi	A.Bakēvica
Akts „Par LU Bibliotēkas krājuma daļas izvērtēšanu”	S.Burķīte
Dokumentu glabāšanas prasības	M.Saviča
Krājuma speciālo kolekciju veidošanas vadlīnijas	M.Saviča

Krājuma komisija izskatīja dažāda rakstura jautājumus saistībā ar krājumu:

- 39 jautājumus par krājuma organizāciju;
- 12 jautājumus saistībā ar krājuma pieejamības nodrošināšanu, kā arī analizētas krājuma attīstības tendences.

Krājuma komisijas darba grupas risināmo jautājumu spektrs bija ļoti dažāds, atsevišķos gadījumos bija jāveic rūpīga problēmas izpēte un zinātniskās literatūras studijas, īpaši izstrādājot atsevišķus dokumentus. Daži komisijā izskatīto jautājumu piemēri, kas raksturo Krājuma komisijas darbību:

Jautājuma temats
Reto izdevumu nodaļas krājuma izvērtēšanas jautājumi
Miniatūrizdevumu kolekcija
Reto rokrakstu un grāmatu nodaļas krājuma Disertāciju kolekcija
Kerkoviusa dāvinājuma kolekcija- Centrālās bibliotēkas krājumā

Starptautiskā Valūtas fonda brošūras Ekonomikas zinātņu bibliotēkas krājumā
E. Stranda kolekcija: kartīšu kataloga skenēšanas jautājums
Mikrofišu dāvinājuma kolekcija
Par Reto un vērtīgo grāmatu apstrādi un izsniegšanas, kopēšanas kārtību
Gravīru un rokrakstu eksemplāru statuss IS ALEPH

Īpaša uzmanība sēdēs bija veltīta diviem lielākajiem krājuma glabātājiem:

- Salaspils grāmatu krātuves krājuma (1 milj. vienības) saglabāšanas jautājumiem;
- Humanitāro zinātņu bibliotēkas krājumam (500 000 eks.), kurš bija izvietots Valdemāra ielā 69.

Salaspils grāmatu krātuvē glabājās mazāk pieprasītais LU Bibliotēkas krājums, kā arī krājums, kurš paredzēts ilglaicīgai glabāšanai. Humanitāro zinātņu bibliotēkas krājumam tika pievērsta pastiprināta uzmanība, jo ēka Valdemāra ielā 69 bija avārijas stāvoklī, tāpēc 2009.g. tika pieņemts lēmums pēc iespējas ātrāk atbrīvot šo ēku no krājuma, to pārvietojot uz Salaspils krātuvi un Visvalža ielu 4.

Ņemot vērā, ka laika periodā no 2006. gada, bet īpaši pastiprināti no 2008. gada tika veikts paātrināts krājuma retrospektīvās konversijas process, tika izvērtēts visu nozaru bibliotēku aktīvais krājums, kā arī mainīta krājuma veidošanas politika - no slēgtajiem krājumiem krātuvēs uz brīvpieejas izvietojumu, gandrīz katrā Krājuma komisija sēdē tika izskatīti Bibliotēkas nozaru bibliotēku iesniegtie dokumentu par dokumentu izslēgšanu no krājuma, nodošanu citam krājuma glabātājam vai dokumentu nodošanu uz Salaspils krātuvi.

Krājuma komisija rūpīgi uzraudzīja, lai tiktu nodrošināta konkrētas kolekcijas saglabātība vienkopus, kolekcijas pēctecība un tās pilnīgums utt., tāpēc kopumā tika izvērtēti nozaru bibliotēku iesniegtie 1935 dokumentu nosaukumi, par kuriem bija jālemj kompleksi visa Bibliotēkas krājuma kontekstā. Atsevišķos gadījumos Krājuma komisija uz sēdēm pieaicināja nozaru bibliotēku vadītājus, sistēmbibliotekāru vai ekspertu kādā konkrētā jautājumā. Piemēram, LU SZF profesors V.Zanders un LU LAB dokumentālists V.Mazulis kā eksperti pieaicināti jautājumā par LU Bibliotēkas Reto grāmatu un rokrakstu kolekciju.

Turpmākajos Krājuma komisijas darbības gados, darba grupai būtu jāpāriet uz profesionālāku jautājumu risināšanu saistībā ar krājuma attīstības un pieejamības politiku, klientu informācionālo vajadzību nodrošinājumu, atbilstoši jaunākajām informācijas sabiedrības tendencēm un tehnoloģiju piedāvātajām iespējām.

LU Bibliotēkas Metodiskā padome

Metodiskā padome dibināta ar mērķi, lai veicinātu LU Bibliotēkas attīstībai nepieciešamo ar tehnoloģiskiem un metodiskiem procesiem saistītu jautājumu koordinētu lēmumu pieņemšanu. Atšķirībā no Krājuma komisijas, kura vairāk risināja praktiskus jautājumus, Metodiskās padomes darbības galvenā misija: izskatīt un apspriest speciālistu sagatavotās instrukcijas, metodiskās izstrādes vai koncepcijas, kā arī risināt atsevišķas problēmas, lai optimizētu konkrētus darba procesus visas Bibliotēkas darbības kopsakarībā. Visus Metodiskās padomes izskatītos un apspriestos dokumentus, Metodiskās padomes vadītājs iesniedz LU Bibliotēkas direktorei

apstiprināšanai. Laika periodā no 2006. gada janvāra līdz 2011. gada decembrim darba grupas sastāvs mainījies 5 reizes, notikušas 54 sēdes, sagatavoti un apstiprināti sekojoši dokumenti:

Dokumenta nosaukums	Autors
Sabiedrisko attiecību stratēģija	I.Vēliņa-Švilpe
Zinātniskā bibliogrāfiskā rādītāja sastādīšana: instrukcija	S.Ranka
Izstāžu veidošana Latvijas Universitātes bibliotēkā: instrukcija	A.Putniņa, M.Melderis
Informācijas resursu saraksta sastādīšana: instrukcija	R.Garklāva
Instrukcija darbam ar LU eksmatrikulētiem un studiju pārtraukumā esošiem studentiem	D.Gavare
Norādījumi darbam ar LU Bibliotēkas kavētājiem	Lietotāju servisa nodaļa
Reto grāmatu un citu dokumentu atlases un apstrādes process: tehnoloģiskā instrukcija	D.Šturme
Par iespieddarbu un citu dokumentu norakstīšanas kārtību Bibliotēkas informācijas sistēmā: instrukcija	E.Ozoliņa
Izstāžu veidošana un noformēšana: instrukcija	D.Paukšēna, M.Melderis
LU Bibliotēkas konsultanta darba pienākumi: instrukcija	Informācijas un bibliogrāfijas nodaļa
Izslēgšanas saraksta veidošana, izmantojot Aleph Atskaišu sistēmas izdrukas	I.Rampāne
Informācijas sistēmas Aleph500 lietošanas noteikumi	I.Rampāne
UDK pievienošana Kopkataloga ierakstam: Metodiska izstrādne nozaru bibliotēku speciālistiem projektam „Elektroniskajā katalogā neiekļautās LU Bibliotēkas krājuma daļas piekļuves nodrošināšana”	S.Giluča, I.Rampāne
LU Bibliotēkas darba (ģenerālais) alfabētiskais katalogs: metodiska izstrādne	I.Mantinece

Minētie dokumenti bija jāizstrādā metodiski korekti, ar rūpīgu un loģisku saturisku izklātu, tāpēc nevienmēr dokumentu izstrādes procesu varēja intensificēt un paātrināt. Izvērtējot apstiprinātos dokumentus, Bibliotēkas speciālistu sagatavoto dokumentu ieguldījums visas Bibliotēkas tehnoloģisko procesu sakārtošanā, struktūrvienību darbinieku profesionālā pilnveidē un attīstībā, ir ievērojams un nozīmīgs.

LU Bibliotēkas Digitalizācijas grupa

Digitalizācijas grupa tika izveidota 2009. gadā, lai veicinātu LU īpašumā esošo informācijas objektu saglabātību, kā arī nodrošinātu informācijas objektu un pakalpojumu pieejamību un uzsāktu reālu digitalizēšanas procesu. Darba grupa darbu uzsāka 2009. gada oktobrī, bet darbu pārtrauca 2010. gada marta mēnesī, tās sastāvā strādāja 6 bibliotēkas speciālisti, darba process dokumentēts 4 protokolos, sagatavoti un apstiprināti sekojoši dokumenti:

Dokumenta nosaukums	Autors
Latvijas Universitātes Bibliotēkas krājuma digitalizācijas vadlīnijas	M.Šaviča, S.Ranka, U.Šķēle, V.Mazulis
LU Bibliotēkas disertāciju krājuma digitalizācija (2010.-2011.g.)	V.Mazulis

Darba grupa savu darbību pārtrauca, jo tika sagatavoti un apstiprināti 2 dokumenti, kuros noteiktas digitalizēšanas prioritātes– Bibliotēka varēja uzsākt reālu skenēšanas procesu. Bibliotēkas īpašumā jau laicīgi tika iegādāts atbilstošs tehniskais aprīkojums: skeneri „Bookeye3”, „EpsonGT-20000”, apstrādes programma „Scan Tailor”, teksta atpazīšanas programma „Readiris Pro 11”; datu serveris un ārējais cietais disks „Lacia”. 2009. gada nogalē tika uzsākts reāls digitalizēšanas process.

LU Bibliotēkas speciālistu darba grupas

LU Bibliotēkas direktore, lai optimizētu vai aktualizētu kāda jautājuma risināšanu, atsevišķos gadījumos nozīmē projekta vai darba grupas. Šo projekta grupu darba ietvaros izstrādāti sekojoši dokumenti:

Dokumenta nosaukums	Autors
„E-bibliotēkas attīstības koncepcija, 2008-2012”.	Darba grupa
Bibliotēkas mārketinga koncepcija	Darba grupa
LU Bibliotēkas koncepcija „Elektroniskajā katalogā neiekļautās LU Bibliotēkas krājuma daļas piekļuves nodrošināšana”	I.Rampāne
Projekta „Elektroniskajā katalogā neiekļautās LUB krājuma daļas pieejas nodrošināšana” realizācijas plāns 2009.g.	I.Rampāne

2008. gadā Bibliotēkas speciālisti, lai veidotu, organizētu, piedāvātu piekļuvi digitālo resursu kolekcijām, lai interpretētu, izplatītu, saglabātu šo resursu integritāti un garantētu to ilgtspējīgu izmantošanu, izstrādāja Latvijas Universitātes „E-bibliotēkas attīstības koncepciju, 2008-2012”.

2009. gadā, lai optimizētu retrospektīvās konversijas procesu Bibliotēkā, darbu uzsāka projekta grupa ar mērķi apzināt visas retrospektīvās konversijas metodes, to priekšrocības un izstrādāt koncepciju. 2010.gadā darba grupa pētīja LU Bibliotēkas vidi un notika klientu aptauja, kas bija nepieciešama, lai izstrādātu un turpinātu darbu pie „Bibliotēkas mārketinga koncepcijas”.

Tas ir liels Bibliotēkas darbinieku metodiskais darbs un kvalitatīvs ieguldījums Bibliotēkas speciālistu pilnveidošanā, jo atsevišķos procesos, piemēram, lai realizētu koncepciju „Elektroniskajā katalogā neiekļautās LU Bibliotēkas krājuma daļas piekļuves nodrošināšana”, tika iesaistīti visu struktūrvienību darbinieki, tātad tika veikts liels metodiskais un konsultatīvais visu darbinieku izglītošanas process.

Domājot visas Bibliotēkas kopsakarībās, Bibliotēkas speciālisti ir izstrādājuši virkni tehnoloģisko instrukciju, lai atvieglotu atsevišķu bibliotekārā darba procesu izpratni un sekmētu darba kvalitāti, īpaši domājot par darbiniekiem, kuri nav ar bibliotekāro izglītību vai uzsāk darba gaitas Bibliotēkā.

Dokumenta nosaukums	Autors
Dokumenta ceļš LU Bibliotēkā	I.Rampāne
Darbs ar monogrāfijām ALEPH500 sistēmā	I.Rampāne
Darbs ar seriālizdevumiem ALEPH500 sistēmā	I.Rampāne
Lasītāja informācijas ievadīšana vienotā lasītāju DB	I.Rampāne
Pasūtīšanas procesa shēma	Komplektēšanas nodaļa
Pieprasījuma izpildes shēma	Komplektēšanas nodaļa
Nodošanas procesa shēma	Katalogizācijas nodaļa
Vienotās lasītāja kartes (VLK) pasūtīšanas kārtība LU Bibliotēkā	Lietotāju servisa nodaļa

Datubāzu abonēšanas līguma noslēgšanas kārtība LU Bibliotēkā	I.Gudakovska
Informācijas resursu identificēšana LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzes papildināšanai	J.Klebā, D.Tretjakova
LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzes papildināšanas instrukcija	Informācijas un bibliogrāfijas nodaļa
LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzes papildināšanas tehnoloģiskā karte	Informācijas un bibliogrāfijas nodaļa
Bibliogrāfiskā apraksta ievietošana LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzē	Informācijas un bibliogrāfijas nodaļa
Disertāciju krājuma digitalizācijas instrukcija darbam ar skeneri Bookey3	V.Mazulis
Lietojumdatņu izveide	G.Rozenberga
Dokumentu nodošana EK tieši no nozaru bibliotēkas uz Salaspils krātuvi	A.Bakēvica
Dokumentu nodošana ar rekataloģizāciju tieši no nozaru bibliotēkas uz Salaspils krātuvi	A.Bakēvica
Dokumentu rekataloģizācija vai nodošana citam glabātājam	A.Bakēvica, I.Vilciņa
Metodika šifru uzlīmju veidošanai un līmēšanai	Kataloģizācijas nodaļa
Kopkataloga 915 lauka aizpildīšanas kārtība LUB IS ALEPH lietotājiem	I.Rampāne
Darbs ar Z39.50 LUB nozaru bibliotēkās	I.Rampāne
Nerekataloģizētā dokumentu pievienošana Kopkatalogam	I.Rampāne
LUB grāmatu krātuves esošie dokumentu novietošanas šifri	T.Čerņišova
Bibliogrāfiskā apraksta izveide (pamatlīmenis)	A.Bakēvica, I.Vilciņa
Bibliogrāfiskā apraksta redakcija (veicot nodošanu EK)	A.Bakēvica, I.Vilciņa

LU Bibliotēkas speciālistu amata aprakstos ir minēts punkts - jāveic metodiskais darbs. Novērtējot izstrādāto metodisko dokumentu klāstu, jāsecina, ka minētā prasība sevi ir attaisnojusi un šajā procesā ir iesaistījušies dažādu nodaļu Bibliotēkas speciālisti.

Studentu prakšu vadīšana

LU Bibliotēkas speciāli, atbilstoši pieprasījumam, regulāri sniedz konsultācijas, veido tematiskas prezentācijas, kā arī vada studentu prakses. LU Bibliotēka nodrošina studiju programmu profesionālo prakšu norises bāzi, saskaņā ar sastādītām programmām, iepriekš slēdzot līgumu par prakses vadīšanu ar konkrētu mācību iestādi. Laika periodā no 2006. gada janvāra līdz 2011. gada decembrim, LU Bibliotēka ir noslēgusi 4 līgumus ar dažādām mācību iestādēm un nodrošinājusi prakses vietu 29 studentiem.

Iestādes nosaukums	2006	2007	2008	2009	2010
LU Sociālo zinātņu fakultāte, Informācijas un bibliotēku zinātnes nodaļa	11	2	3	5	3
Latvijas Kristīgā akadēmija					1
Latvijas kultūras koledža		1	1	1	
Ekonomikas un kultūras koledža		1			

Izvērtējot praktikanu sarakstu, tika pamanīta tendence - vairākos gadījumos praktikanti ir kļuvuši par LU Bibliotēkas darbiniekiem.

Konsultāciju sniegšana citām bibliotēkām, izglītības iestādēm

LU Bibliotēkas speciālisti regulāri sniedz profesionālas konsultācijas un metodisku atbalstu Latvijas un ārvalstu bibliotēku darbiniekiem, kā arī izglītības iestādēm. Sniegto konsultāciju, prezentāciju un sarunu tematika ir bijusi saistīta ar dažādiem bibliotēkārā darba organizatoriskiem, profesionāliem un administratīviem jautājumiem, kas uzskatāmi redzams izveidotajā tabulā.

Konsultētās iestādes nosaukums	Konsultācijas temats
Vidzemes augstskola	Augstskolas rektorei un mācību prorektorei sniegta metodiska konsultācija. Raksturota augstskolas bibliotēkas pārvaldība, funkciju raksturojums utt.
LU Akadēmiskā bibliotēka	3 mēnešus 6 LU LAB darbiniekiem tika sniegts metodiskais atbalsts, nodrošināta profesionāla apmācību bāze darbam ar IS ALEPH; Dokumenta apstrādes tehnoloģiskā procesa demonstrēšana
Latvijas Nacionālā bibliotēka	Krājuma vizuālais noformējums, tehnoloģiskā apstrāde brīvpieejas krājumam; Par SUBITO izmantošanu; Konsultācija par IBS ALEPH 18.versijas ieviešanu Par pašapkalpošanās iekārtas specifiskācijas parametriem, konfigurēšanu, drukas dēmoni utt.
Rīgas Tehniskās universitātes bibliotēka	Par informācijas resursu meklēšanas un pasūtīšanas iespējām SSBA, Par apmaiņas krājumu Par dokumentu izsniegšanas-nodošanas un e-rezervēšanas procesiem; Konsultācija par IBS ALEPH 18.versijas ieviešanu; Par pašapkalpošanās iekārtas specifiskācijas parametriem, konfigurēšanu, drukas dēmoni utt. Komplektēšanas nodaļas darbiniekiem par krājuma aizsardzību, sadarbība ar mācībspēkiem, finansējuma pārvaldība
RTU Rīga Business School bibliotēka	Par e-grāmatām, Dawsonera, par datubāzēm EBSCO un ScienceDirect
Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēka	SSBA, par SUBITO izmantošanu un vaučeru iegādi, par informācijas resursu meklēšanas un pasūtīšanas iespējām; Par dokumentu izsniegšanas-nodošanas un e-rezervēšanas procesiem; Konsultācija par IBS ALEPH 18.versijas ieviešanu Par pašapkalpošanās iekārtas specifiskācijas parametriem, konfigurēšanu, drukas dēmoni utt.
Latvijas Mūzikas akadēmijas bibliotēka	Par datu konversijas specifiskācijas izveidi datu migrācijai no LISS Bibliotēkas uz IBS ALEPH
Latvijas Kultūras akadēmijas bibliotēka	BIS Aleph konfigurēšana, sistēmas funkcionalitātes jautājumos, darbinieku apmācība

Liepājas universitātes bibliotēka	Par SUBITO izmantošanu; par vaučeru iegādi, par informācijas resursu meklēšanas un pasūtīšanas iespējām; Par ISI Web of Knowledge/Science u.c. datubāzēm
Latvijas Jūras akadēmijas bibliotēka	Par datubāzēm akreditācijai, datubāzu pieeju LU Bibliotēkā
Baltijas Starptautiskā akadēmijas bibliotēka	Bibliotēkas iekārtojums, lasītāju apkalpošana, krātuves mobilie plaukti, IS ALEPH lietošana lasītāju apkalpošanā; norakstīšanas jautājumi, sadarbība ar fakultātes pasniedzējiem, literatūras komplektēšana
Informācijas Sistēmu un Menedžmenta augstskola (ISMA)	Bibliotēkas iekārtojums, lasītāju apkalpošana, krātuves mobilie plaukti, IS ALEPH lietošana lasītāju apkalpošanā
Lutera Akadēmijas bibliotēka	Par informācijas resursu klasifikāciju (UDK)
Biznesa augstskola „Turība”	Mācību grāmatu spēņu valodas apguvei komplektēšana
Rīgas Ekonomikas augstskolas bibliotēka	Bibliotēkas iekārtojums, krājums, lietotāju apkalpošana, apmācība, BIS Aleph izmantošana bibliotēkā
Ventspils augstskolas bibliotēka	Par e-grāmatām; Dawsonera u.c. datubāzēm, par brīvpieejas skeneri
Kristīgās vadības koledžas bibliotēka	Par informācijas resursu klasifikāciju (UDK) Par brīvpieejas krājuma tehnisko noformējumu
P.Stradiņa Medicīnas muzeja bibliotēka	Novadīta apmācība „Medicīnas informācijas meklēšana datubāzēs un interneta resursos”
Jelgavas Ģ.Eliasa muzejs	Par dokumentu restaurāciju, novērtējumu, krājuma iepirkumu
Poznaņas Universitātes bibliotēka (Polija)	Bibliotēkas iekārtojums, lasītāju apkalpošana, reto grāmatu glabāšana
Urgench State University (Uzbekistāna)	Bibliotēkas iekārtojums, lasītāju apkalpošana, krātuves mobilie plaukti, IS ALEPH lietošana lasītāju apkalpošanā

Starptautisko un darbsemināru organizēšana

LU Bibliotēka laika periodā no 2006. gada ir organizējusi virkni starptautisku semināru sadarbībā ar v/a „Kultūras informācijas sistēmas”. Bibliotēka organizējot seminārus vienmēr domāja par temata aktualitāti, kā arī, lai semināram būtu praktisks skatījums un profesionāla domu apmaiņa konkrētu problēmjautājumu iztirzājumā.

Semināra nosaukums	Dalībnieku skaits
<i>Starptautiskie semināri</i>	
1. Datu konversija: problēmas, iespējas, risinājumi	90
2. Dokumenta ceļš: no pieprasījuma līdz iegādei	75
3. Augstskolu bibliotēku elektroniskie resursi un digitalizācija	87
4. Bibliotēku automatizācija: ceļš 15 gadu garumā	72

5. Elektroniskais katalogs: datu apstrādes problēmas un risinājumi	119
6. Krājuma saglabāšanas problēmas	47
7. Augstskolu bibliotēku pakalpojumu kvalitāte	31
Darbsemināru nosaukumi	
8. Latvijas Universitātes Bibliotēkas pakalpojumi-izvērtējums, attīstība un perspektīvas	34
9. Augstskolas bibliotēkas mārketinga- kam, kāpēc un kādā formā	25
Kopā:	580

Semināru referentu vidū bija LU Bibliotēkas, citu Latvijas augstskolu, kā arī valsts nozīmes bibliotēku darbinieki. Liela interese tika izrādīta ne tikai par Latvijas referentu referātiem, bet arī ārvalstu bibliotēku darbinieku pieteiktajiem tematiem. Pavisam šajos semināros uzstājās 21viesis no Baltijas valstu bibliotēkām, Ukrainas, Sanktpēterburgas, Jekaterinburgas, Somijas u.c. valstu vadošajām bibliotēkām.

Dažādu bibliotēku darbinieku semināru apmeklējuma raksturojums							
Semināra Nr.	LUB	RTU ZB	LU LAB	LNB	Augstskolu (LLU u.c.)	Speciālās	Publiskās/skolu
1.	19	5	9	11	22	13	4
2.	15	3	3	8	16	9	16
3.	32		2	17	15	13	1
4.	14	8	1	6	12	10	6
5.	17	9	4	26	27	19	11
6.	9	3	9	5	6	6	3
7.	8	6		3	6	3	
8.	21	4		1	4	3	
9.	25						
Kopā:	160	38	28	77	108	79	41

Izvērtējot notikušo 9 semināru tematisko daudzveidību, kā arī semināru apmeklētību, var apgalvot, ka tie ir bijuši nepieciešami un atzinīgi vērtēti visu Latvijas bibliotēku darbinieku vidū. Semināru klausītāju vidū atradās valsts nozīmes, speciālo un augstskolu bibliotēku darbinieki, tie interesanti un vajadzīgi likušie arī publisko un skolu bibliotēku darbiniekiem. LU Bibliotēkas organizētos seminārus var uzskatīt par metodisko bāzi Latvijas bibliotēku darbiniekiem.

Sadarbība ar Latvijas un starptautiskām asociācijām, organizācijām

LU Bibliotēkai ir ilgstoša sadarbība ar:

- LATABA – LU Bibliotēkas darbinieki aktīvi piedalījušies atsevišķu komisiju darbā un līdzdarbojās profesionālos pasākumos: konferencēs, lekcijās, vasaras skolās utt.; 2007.g. pildīts asociācijas prezidenta amats, 2009.g. dalība asociācijas valdes sastāvā. Darbinieki darbojās atsevišķās darba grupās, piemēram, Kopkataloga darba grupas sastāvā;
- Latvijas Bibliotekāru biedrību un Latvijas skolu bibliotekāru biedrību – atbalstīti kolēģu organizētie pasākumi ar referātiem, Bibliotēkas dažādu nodaļu darbinieki regulāri apmeklē ikgadējās biedrību organizētās konferences utt.;

- Valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas” (v/a KIS), jautājumos par datubāzu un IS ALEPH nodrošinājumu;
- ASEM Lifelong Learning e-Learning network (e-ASEM) - LU Bibliotēka dod savu ieguldījumu e-ASEM tīkla veicināšanā, regulāri sniedzot informāciju par tematam atbilstošām publikācijām no Latvijas;
- Electronic Information for Libraries (EIFL) - Elektroniskā Informācija Bibliotēkām - EIFL ir starptautiska bezpeļņas organizācija, LU Bibliotēka darbojas EIFL-OA (Open Access) programmā, kas veicina un atbalsta brīvpieejas piekļuvi informācijai tiešsaistē un EIFL Direct, kas atbalsta datubāzu abonēšanu;
- European network for Copyright in support of Education and Science (ENCES) ENCES jeb Eiropas Tīkls Autortiesībām Izglītības un Zinātnes atbalstam ir Eiropas Savienības organizāciju un privātpersonu tīkls zinātnē un izglītībā;
- International Reading Association (IRA) - Starptautiskā Lasīšanas asociācija - šīs organizācijas biedru darbības mērķis ir attīstīt augsta līmeņa lasītprasmi, uzlabojot lasīšanas instrukciju kvalitāti, izplatot pētījumus un informāciju par lasīšanu, veicinot ieradumu nodarboties ar lasīšanu visas dzīves laikā;
- Association of European Research Libraries - Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche (LIBER) - Eiropas Zinātnisko Bibliotēku asociācija (LIBER) ir galvenā vadošo Eiropas zinātnisko bibliotēku apvienība. Bibliotēkas darbinieki regulāri apmeklē organizācijas konferences un darbseminārus;
- South East Area Health Education Center (SEAHEC) - SEAHEC ir bezpeļņas organizācija, kas dibināta 1973. gadā. Centra mērķis ir veicināt izglītošanos, medicīnas kvalitātes paaugstināšanu un augstas klases profesionāļu piesaistīšanu, nodrošinot attīstības iespējas medicīnas sfērā. SEAHEC atbalsta arī LU Bibliotēku - pateicoties Centram LU ir saņēmusi vairākus dāvinājumus - grāmatas un žurnālus medicīnas jomā.
- The Networked Digital Library of Theses And Dissertations (NDLTD) NDLTD ir starptautiska organizācija, kuras mērķis ir nodrošināt disertāciju elektronisko versiju apzināšanu, veidošanu, izmantošanu, izplatīšanu un saglabāšanu.

Sadarbība ar LR Kultūras ministriju, Saeimu u.c. institūcijām

LU Bibliotēkas speciālisti iesaistījušies darba grupās, kā arī izteikuši savu viedokli un komentārus par sekojošiem normatīviem dokumentiem, kuri tika virzīti apstiprināšanai uz LR Ministru kabinetu:

- „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”;
- „Obligāto eksemplāru likums”;
- „Nacionālā kopkataloga veidošanas un izmantošanas noteikumi”.

LU Bibliotēkas darbinieki regulāri ir izskatījuši dažādu institūciju sūtītos dokumentus, vēstules, sniegtas atbildes anketām utt. LU Bibliotēkas intereses „Obligāto eksemplāru likuma” jautājumā tika aizstāvētas Saeimā (2006.g.), arī patlaban Bibliotēka ir paudusi vairākkārtīgi savu viedokli par iespējamajiem grozījumiem „Obligāto eksemplāru likumā”. Tāpat LU Bibliotēkas darbinieki piedalās darba grupās: Bibliotēku padomē, Izglītības un zinātnes ministrijā par Akadēmiskā tīkla projektu, notiek ilggadīga sadarbība ar v/a „Kultūras informācijas sistēmām” dažādu semināru organizēšanā.

Sadarbība ar Latvijas un citu valstu bibliotēkām

LU Bibliotēkas speciālisti ir atvērti sadarbības dialogam ar Latvijas un ārvalstu bibliotēku darbiniekiem dažādu bibliotekāro darba procesu risināšanā, izmantojot dažādas sadarbības formas un metodes, kā arī komunikācijas veidus. Latvijas mērogā sadarbība notiek gan bibliotēku administrācijas, gan vidējā un zemākā līmeņa menedžmenta līmenī: darba grupās, konferenču un semināru organizēšanā, profesionālo apmācību kursu organizēšanā, projektu realizēšanā, tiek risināti šauri profesionāli bibliotekārie jautājumi utt. LU Bibliotēkai ir konstruktīva sadarbība ar ārvalstu bibliotēku speciālistiem. Pozitīva pieredze sadarbībā ar ārvalstu bibliotēkām gūta:

- realizējot virkni ES finansiāli atbalstītus starptautiskus projektus: Leonardo da Vinci, Europe Direct, Erasmus, Nordplus, OpenAIRE utt. Šo projektu ietvaros notikusi savstarpēja pieredzes apmaiņa dažādu valstu bibliotēkās, kā arī LU Bibliotēka ir uzņēmusi šo projektu dalībniekus savā bibliotēkā;
- apmeklējot konferences, piemēram, LIBER, IFLA u.c., kuru ietvaros vienmēr notiek kādas bibliotēkas apmeklējums, tikšanās ar bibliotēkas kolēģiem utt

Zinātniskās pētniecības darba raksturojums

Pētījumi

2006. gadā veikts pētījums „LU Centrālās bibliotēkas vēsture (1945-1962)“, 2007. gadā - pētījums par LU Bibliotēkas abonēto datubāzu izmantošanu un lietotāju informācijpratību, 2009. gadā uzsākts pētījums „LU Bibliotēkā sagatavotie izdevumi: biobibliogrāfiskie un tematiskie rādītāji”. Lai pilnveidotu savu darbību un noskaidrotu LU Bibliotēkas lietotāju viedokli par bibliotēku, LU Bibliotēka 2010. gada novembrī un decembrī LU Bibliotēka organizēja plašu lietotāju anketēšanu, kurā piedalījās 731 respondents. Aptaujā tika noskaidrots klientu viedoklis par LU Bibliotēkas informācijas resursu klāstu, pakalpojumiem un publicitāti.

Zinātniskā bibliogrāfija

Viens no LU Bibliotēkas darba virzieniem ir bibliogrāfisko sarakstu un atsevišķu bibliogrāfisko izdevumu sagatavošana. 2006. – 2011. gados ir sagatavotas vairākas bibliogrāfijas pēc LU personāla pasūtījuma, kas ievietotas dažādos izdevumos, kā arī publicētas kā atsevišķi izdevumi. Ir sagatavoti arī izdevumi sērijā „LU rektori”, kas veltīti pirmo LU rektoru Jāņa Ruberta un Augusta Tentēļa dzīvesgājuma, zinātniskās un sabiedriskās darbības atspoguļošanai, pašlaik notiek darbs izdevumu manuskriptu sagatavošanā par LU rektoriem M. Zīli, M. Bīmani, J. Auškāpu un M. Prīmani.

Vairākos bibliogrāfiskajos rādītājos ir atspoguļoti LU zinātniskās pētniecības rezultāti – disertācijas un zinātniskie raksti.

2010. gadā veikta LU profesora L. Arbusova darbu bibliogrāfiskā saraksta pārbaude, rediģēšana un ievadīšana LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāzē, kā arī LU patentu apzināšana un ievadīšana datubāzē. 2006. gadā sagatavots bibliogrāfiskais rādītājs „Seriālizdevumi LU Bibliotēkā 2005. gadā”, 2007. gadā sagatavots izdevums „Seriālizdevumi LU Bibliotēkā 2006. gadā”, 2008. gadā sastādīts profesora Ābrama Kleckina darbu bibliogrāfiskais rādītājs, 2010. gadā sagatavota profesora Eduarda Zariņa bibliogrāfija, profesores Emīlijas Černovas darbu bibliogrāfiskais saraksts.

LU Bibliotēkas sagatavotie bibliogrāfiskie rādītāji un saraksti

Sastādītie bibliogrāfiskie rādītāji

2011

1. Emeritētā profesore Rasma Garleja : biobibliogrāfija / sast. Aīda Krūze ; bibliogrāfiskā rādītāja sast. Jana Klebā ; bibliogrāfiskā rādītāja red. Sandra Ranka ; Latvijas Universitāte. Bibliotēka. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2011. - 143, [1] lpp. : il., faks. - (Latvijas Universitātes zinātnieki). - Ietver bibliogr. (71.-126. lpp.) un personu un nosaukumu alfabētiskos rādītājus (127.-142. lpp.). - Teksts latviešu val., kopsavilkums angļu val.
2. Profesores Ainas Dālmanes bibliogrāfiskais rādītājs / [bibliogr. sast.: Aija Putniņa, Māris Melderis ; bibliogr. red. Jana Klebā ; vāka noformējumā izmantota Ināra Helmūta grafika]. - Rīga : SIA Medicīnas apgāds, 2011. - 52 lpp. : il.

2010

3. LZA korespondētājlocekle profesore Dr. philol. Ausma Cimdiņa : biobibliogrāfija / sastādītājas: Jana Klebā, Renāte Visocka, Dita Tretjakova ; izd. sagat. Dagnija Ivbulē ; Latvijas Universitātes Bibliotēka, Latvijas Universitātes Akadēmiskā bibliotēka. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2010. - 180, [2] lpp. : il., portr. - (Latvijas zinātnieki). - Ietver bibliogr. (27.-112. lpp.) un rādītājus (113.-131. lpp.).

2009

4. Augusts Tentelis : dzīve un darbs / sast. Mārīte Saviča ; Latvijas Universitātes Bibliotēka. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2009. - 247 lpp.
5. Profesors Kalvis Torgāns : biobibliogrāfija : nozīmīgākās publikācijas (1966-1998), bibliogrāfija (1999-2008) / Latvijas Universitāte. Bibliotēka ; [sast.: Diāna Paukšēna un Dita Tretjakova]. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2009. - 71, [1] lpp.

2008

6. Irēna Pļaviņa : biobibliogrāfiskais rādītājs / Latvijas Universitāte ; [sast.: Aija Tāle un Sandra Ranka]. - [Rīga] : LU Akadēmiskais apgāds, 2008. - 42 lpp.
7. Latvijas Universitātē izstrādātās vai aizstāvētās disertācijas (1996-2005) : bibliogrāfiskais rādītājs / [sast.: Diāna Paukšēna, Ilga Rampāne] ; Latvijas Universitātes Bibliotēka. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2008. - 195 lpp.

2007

8. Latvijas Universitātes Rakstu bibliogrāfiskais rādītājs (1921-1943) / Latvijas Universitāte ; [sast. Gita Treide ; zin. red. Māris Baltiņš]. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2007. - 210 lpp.
9. Profesors Andris Kangro : biobibliogrāfiskais rādītājs / [sast. Milvi Skribe; red. Rita Dzvinko] ; [biogrāfiju rakstījis Andris Grīnfelds]. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2007. - 94 lpp.
10. Profesors Dr. med. Jānis Ruberts : dzīve un darbs / Latvijas Universitātes Bibliotēka ; [sast. Sandra Ranka]. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2007. - 109 lpp.
11. Seriālizdevumi Latvijas Universitātes Bibliotēkā, 2006 : bibliogrāfiskais rādītājs / Latvijas Universitātes Bibliotēka ; [sast.: Rita Dzvinko, Gunta Dogžina]. - Rīga : LU, 2007. - 108 lpp.

LU Bibliotēkas darbinieku sagatavotās bibliogrāfijas izdevumiem

12. Ārija Karpova: iedvesmotāja / [sast.: Kristīne Mārtinsonē ; zin. red. Aīda Krūze ; bibliogr. sast. Dita Tretjakova ; bibliogr. red. Jana Klebā]. - Rīga : RaKa, 2011. - 185 lpp. : il. - Ietver bibliogr. (139.-183. lpp.).
13. Pedagoģijas vēsture : 15 jautājumi : zinātnisko rakstu krājums / [sastādītājas: Aīda Krūze, Iveta Ņestere; bibliogr. sast. Jana Klebā]. – [Rīga] : RaKa, [2010]. – 298 lpp.
14. Laikmets un personība : rakstu krājums / Latvijas Universitāte; [Aīdas Krūzes bibliogr. sast. Renāte Visocka]. - Rīga : RaKa, 2009. - 11.krāj. - 365 lpp.
15. Kļaviņa, Sarma. Latviešu valodas pētnieki : no klaušu laikiem līdz savai valstij : darbu izlase / Sarma Kļaviņa; Latvijas Universitāte. Latviešu valodas institūts, [bibliogrāfijas sast. Dita Tretjakova, Renāte Visocka; bibliogr. red.: Diāna Paukšēna; Latvijas Universitātes Bibliotēka]. – Rīga : RaKa, 2008. - 289 lpp.
16. Augusts Milts : patība un ētika : veltījums profesoram 80. dzimšanas dienā / Latvijas Universitāte ; [sast.: Skaidrīte Lasmane, Maija Kūle, Romāns Alhimionoks; bibliogrāfijas sast.: Diāna Paukšēna, Dita Tretjakova, Zane Alike]. - Rīga : RaKa, 2008. - 332 lpp.
17. Jansons, Jānis. Fizikas profesors Fricis Gulbis / Jānis Jansons; bibliogr. rād. sast. un red. Gita Treide. - [Rīga] : LU Akadēmiskais apg., 2006. - 127 lpp.

Zinātniskās konferences un semināri

LU Bibliotēka laika posmā no 2006.-2010. gadam ir veikusi pētniecisko darbu, kura rezultāti ir prezentēti uzstājoties semināros un konferencēs Latvijā un ārzemēs. No 2005. līdz 2007. gadam sadarbībā ar v/a „Kultūras informācijas sistēmas” tika organizētas vairākas starptautiskās zinātniskās konferences. LU Bibliotēkai aktīvi iesaistoties Open Access kustībā ir sarīkotas trīs starptautiskās konferences starptautiskās Open Access nedēļas ietvaros. Kopš 2009. gada LU Bibliotēka aktīvi piedalās LU gadskārtējā zinātniskajā konferencē, organizējot atsevišķu Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekciju, kurās LU Bibliotēkas darbinieki piedalās ar prezentācijām un stenda referātiem.

LU Bibliotēkas organizētās konferences un semināri un LU darbinieku piedalīšanās tajās, 2006-2011

N.p.k	Pasākuma nosaukums	Organizētāji	Norises datums
1.	3. starptautiskais seminārs „Datu konversija: problēmas, iespējas, risinājumi” Referāti - Retrospektīvā konversija Latvijas akadēmiskajās bibliotēkās, Elita Ozoliņa, LUB Krājuma izmantošanas un attīstības departamenta vadītāja Retrospektīvā konversija Latvijas Universitātes Bibliotēkā, Anita Bakevica, LUB Katalogizācijas nodaļas vadītāja	LU Bibliotēka, valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”	07.04.2006
2.	4. starptautiskais seminārs „Dokumenta ceļš: no pasūtīšanas līdz iegādei” Referāti - Dokumentu atlase un pasūtīšana LU Bibliotēkā Mārīte Upeniece, LU Bibliotēkas Komplektēšanas nodaļas vadītāja	LU Bibliotēka, valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”	19.05.2006

	LU Bibliotēkas pieredze darbā ar interneta grāmatu veikaliem Mārīte Upeniece, LU Bibliotēkas Komplektēšanas nodaļas vadītāja, Ilona Ļeģenčkaja, LU Bibliotēkas galvenā bibliotekāre		
4.	5. starptautiskais seminārs "Augstskolu bibliotēku elektroniskie resursi un digitalizācija" Referāti – Analītisko ierakstu izveides praktiskie un teorētiskie aspekti Latvijas augstskolu bibliotēkās, Sandra Ranka, LU Bibliotēkas galvenā bibliotekāre Latvijas Universitātes zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze, tās attīstība, Arnis Brīnums, LU Bibliotēkas bibliogrāfs	LU Bibliotēka, valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”	17.11.2006
5.	6. starptautiskais seminārs "Bibliotēku automatizācija: ceļš 15 gadu garumā" Referāti – LU Bibliotēkas darba procesu reorganizācija bibliotēkas automatizācijas pirmajā posmā, Ilga Rampāne, LU Bibliotēkas sitēmbibliotekāre	LU Bibliotēka, valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”	15.12.2006
6.	7. starptautiskais seminārs "Elektroniskais katalogs: datu apstrādes problēmas un risinājumi" Referāti – Seriālizdevumu un citu turpinājumresursu katalogizēšanas problēmas un iespējas to optimizēšanā, Ilze Berķe, LU Bibliotēkas galvenā bibliotekāre Bibliogrāfiskā apraksta elementu interpretācija, Ilga Mantiniece, LU Bibliotēkas galvenā bibliotekāre Zināšanu organizēšanas problēmas dokumentu indeksēšanas procesā, Skaidrīte Giluča, LU Bibliotēkas galvenā bibliotekāre Kopkataloga izmantošanas problēmas LU Bibliotēkas lietotāju skatījumā, Sandra Ranka, LU Bibliotēkas galvenā bibliotekāre	LU Bibliotēka, valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”	02.03.2007
7.	8. starptautiskais seminārs "Krājuma saglabāšanas problēmas" Referāti – Krājuma saglabāšana Eiropas bibliotēkās: pieredze, problēmas un risinājumi, Anna Vlasova, LU Bibliotēkas bibliotekāre LU Bibliotēkas krājuma saglabāšanas pieredze, Elīta Ozoliņa, LU Bibliotēkas Krājuma izmantošanas un attīstības departamenta vadītāja, Mārīte Saviča, LU Bibliotēkas direktora vietniece	LU Bibliotēka, valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”	11.05.2007
8.	9. starptautiskais seminārs "Augstskolu bibliotēku pakalpojumu kvalitāte"	LU Bibliotēka, valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”	10.12.2007
9.	Seminārs „Komandas darbs bibliotēkā”	LU Bibliotēka, valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”	21.11.2007
10.	LU Bibliotēkas darbseminārs „Latvijas Universitātes Bibliotēkas pakalpojumi – izvērtējums, attīstība un perspektīvas” LU 66. konferences ietvaros Referāti – Bibliotēkas pakalpojumi – piedāvājums un	LU Bibliotēka	08.02.2008

	<p>pieprasījums, Anete Zasa, LU Bibliotēkas Lietotāju apkalpošanas departamenta vadītāja</p> <p>Bibliotēkas lietotāju informācijas meklēšanas prasmes, Dace Bukovska, LU Bibliotēkas bibliotekāre</p> <p>Lietotāju apmācību sistēma, Rita Dzvinko, LU Bibliotēkas Informācijas un bibliogrāfijas nodaļas galvenā bibliogrāfe</p> <p>Lietotāju apkalpošanas aktualitātes LU Bibliotēkas nozaru bibliotēkās, Valija Liepkalne, LU Bibliotēkas Zemes un vides zinātņu bibliotēkas galvenā bibliotekāre, Vēsma Klūga, LU Bibliotēkas Ekonomikas zinātņu bibliotēkas vadītāja, Dace Šturme, LU Bibliotēkas Ekonomikas zinātņu bibliotēkas galvenā bibliotekāre, Gunta Kosīte, LU Bibliotēkas Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēkas galvenā bibliotekāre</p>		
11.	LU Bibliotēkas seminārs "Augstskolas bibliotēkas mārketings – kam, kāpēc un kādā formā?"	LU Bibliotēka	20.10.2008
12.	LU Bibliotēkas darbseminārs LU 67. konferences ietvaros ?		
13.	<p>Starptautisks seminārs „Open Access: pētījumu kvalitātes un ietekmes maksimāla palielināšana”</p> <p>Piedalīšanās diskusijā - Technical aspects of Open Access institutional repositories (Programmatūru izvēle brīvpieejas krājumu veidošanā)</p> <p>Ruta Garklāva, LU Bibliotēkas Informācijas un bibliogrāfijas nodaļas vadītāja</p> <p>Culture of trust (Uzticamība brīvpieejas publikācijai: uzticības kultūra),</p> <p>Aija Putniņa, LU Bibliotēkas Informācijas un bibliogrāfijas nodaļas bibliotekāre</p>	LU Bibliotēka, valsts aģentūra „Kultūras informācijas sistēmas”, eIFL (<i>Electronic Information for Libraries</i>)	22.10.2009
14.	<p>Konference „Description de l’Egypte” gravīras kā Ēģiptes vēstures un kultūras liecības”</p> <p>Referāti - “Description de l’Egypte” gravīru raksturojums</p> <p>Mārīte Saviča, Mg.sci.soc., LU Bibliotēkas direktora vietniece</p>	LU Bibliotēka	11.12.2009
15.	<p>LU 68. zinātniskā konference, Bibliotēkzinātnes sekcija</p> <p>Referāti - Daina Gavare, Augstskolas bibliotēkas pakalpojums: jēdziena izpratne mūsdienu bibliotēkzinātnes un prakses kontekstā</p> <p>Maija Bārbale, Bibliotēkas tēla konstruēšana masu medijos</p> <p>Aiva Rēriha, Studentu informācijpratības raksturojums akadēmisko bibliotēku kontekstā</p> <p>Gunta Dogžina, Informācijas speciālists: standarta prasības un realitāte</p> <p>Jeļena Novikova, Bibliotēkas tēls daiļliteratūrā</p> <p>Iveta Gudakovska, Bibliotekāra tēls glezniecībā</p>	LU Bibliotēka	05.02.2010
16.	<p>Starptautisks seminārs „Open Access un OpenAIRE - izaicinājums un iespēja Latvijas zinātnes attīstībai”</p> <p>Referāti - Projekta OpenAIRE raksturojums, Iveta Gudakovska, LU Bibliotēkas direktore, projekta OpenAIRE Latvijas kontaktpunkta vadītāja</p> <p>Eiropas nostādnes Open Access jautājumos un OpenAIRE, Ruta Garklāva, LU Bibliotēkas Informācijas un bibliogrāfijas nodaļas vadītāja, projekta OpenAIRE Latvijas kontaktpunkta koordinatore</p> <p>OpenAIRE praktiskā darbība, Sandra Ranka, LU Bibliotēkas Informācijas un bibliogrāfijas nodaļas galvenā bibliotekāre, projekta OpenAIRE Latvijas kontaktpunkta koordinatore</p>	LU Bibliotēka	18.10.2010
17.	LU 69. konference: Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes sekcijas sēde	LU Bibliotēka	03.02.2011

	<p>Referāti - Aija Putniņa, Latvijas Universitātes Bibliotēkas identitāte</p> <p>Inese Zemiša, Bibliotēkas tēla veidošanās lietotāju paradumu ietekmē</p> <p>Evita Samuleviča, Bibliotēkas vides analīze: iekšējā un ārējā vide</p> <p>Ilona Vēliņa-Švilpe, Publicitātes loma Latvijas valsts nozīmes bibliotēkās</p> <p>Vēsma Klūga, Latvijas Universitātes Bibliotēkas lietotāju vajadzību izpēte: mārketinga pētījuma rezultāti</p> <p>Evita Samuleviča, Personāla novērtēšana LU Bibliotēkā</p> <p>Sandra Ranka, Jana Klebā, Dita Tretjakova, Aija Putniņa, Sērijas "Latvijas Universitātes rektori" izdevumu un digitālās kolekcijas "LU rektori" izveides pētniecības un sagatavošanas process</p> <p>Edīte Mališeva, Tematiskā informācijas organizēšana atbilstoši noteiktu lietotāju grupu vajadzībām</p> <p>Ketija Feldmane, Studenti - vizuālo informācijas meklēšanas dienestu lietotāji</p> <p>Rita Alkšbirze, LU Bibliotēkas pakalpojumi un to kvalitāte Ķīmijas fakultātes studentu un pasniedzēju vērtējumā</p> <p>Viktorija Kļevcova, Valsts nozīmes bibliotēku elektroniskā kopkataloga izmantošana augstskolu bibliotēkās</p> <p>Aija Uzula, Antīkās literatūras darbi LU Bibliotēkas Reto izdevumu un rokrakstu kolekcijā</p> <p>Stenda referāti -</p> <p>Māris Melderis, Aija Putniņa, 2010. gada notikumi Latvijas Universitātes Bibliotēkā</p> <p>Ruta Garklāva, Iveta Gudakovska, Uģis Šķēle, LU Bibliotēkas Fizikas un matemātikas fakultātes bibliotēkas novērtējums tās lietotāju skatījumā: aptaujas rezultāti</p> <p>Ilga Rampāne, LU Bibliotēkas veidoto bibliogrāfisko datubāzu izmantošanas statistika (2008-2010)</p> <p>Diāna Puķīte, Informācijas resursu iepirkšana, izmantojot interneta iespējas un interneta veikalus</p> <p>Ļubova Gavrilova, Gita Rozenberga, Periodisko izdevumu iegādes iespējas</p> <p>Andrejs Polis, Jekaterina Šabaļina, Profesora A. Varslavāna dāvinājums Latvijas Universitātes Bibliotēkai</p>		
18.	<p>Starptautisks seminārs „Institucionālais repozitārijs pētniecības attīstībai un zinātniskās informācijas pieejamībai”</p> <p>Referāti - Sanita Malēja, Institucionālo repozitāriju nozīme un izveides teorētiskie aspekti</p> <p>Ilga Rampāne, LU Bibliotēkas darbība Latvijas Universitātes e-resursu repozitārija izveidē</p> <p>Sandra Ranka</p> <p>Projekts OpenAIRE un brīvpieejas nodrošināšana Eiropas Komisijas finansēto projektu ietvaros izstrādātajām zinātniskajām publikācijām</p>	LU Bibliotēka	28.10.2011

Līdzdalība zinātniskajos projektos

2006.-2010. gadā LU Bibliotēka ir realizējusi 19 Eiropas Komisijas, Valsts Kultūrkapitāla fonda, LU atbalstītos projektus, t.sk. 5 ilgtermiņa projektus.

LU Bibliotēkas realizētie projekti

Eiropas Komisijas atbalstītie projekti	Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītie projekti	LU Akadēmiskās attīstības projekti	LU Pētniecības projekti	LU zinātniskās infrastruktūras attīstības projekti	u.c.
<p>Eiropas Komisijas informācijas punkts Europe Direct Rīgā, 2005-2008</p> <p>Eiropas bibliotēku pieredze LU Bibliotēkā, 2005-2007</p> <p>Studentu apkalpošana digitalizētā universitātes bibliotēkā, 2006-2008</p> <p>Informacionālās vides un kvalitatīvu bibliotēku pakalpojumu veidošana LU Bibliotēkā, 2008</p> <p>Bibliotēkas darbības inovācijas universitātes ceļā uz zinātnes universitāti, 2010</p> <p>OpenAIRE (Open Access Infrastructure for Research in Europe), 2009-2012</p>	<p>Radošo braucienu atbalsta programma, 2007</p> <p>Radošo braucienu atbalsta programma, 2008</p>	<p>Starptautisks seminārs „Augstskolu bibliotēku elektroniskie resursi un digitalizācija”, 2006</p>	<p>LU mācībspēku un LU aizstāvēto disertāciju elektroniskā datubāze, 2005-2006</p> <p>LU zinātne un intelektuālais īpašums laikmeta liecībās, 2007</p> <p>LU zinātne un intelektuālais īpašums laikmeta liecībās. 2. posms, 2008</p> <p>LU rektors Augusts Tentelis, 2008</p>	<p>Informācijas resursu pieejamība un aizsardzība LU Bibliotēkā, 2007</p> <p><i>e-bibliotēka</i>, 2007</p> <p>Latvijas Universitātes Bibliotēka laikmetu griežos, 2007</p> <p><i>e-bibliotēka</i>, 2. posms „Digitalizācijas koncepcijas izstrādāšana”, 2008</p>	<p>Solidārā mācību olimpiāde, 2008-2011</p> <p>Informācija par <i>Open Access</i> kustību un resursiem Latvijas Universitātē, 2011 (atbalsta EIFL (Electronic Information for Libraries) Open Access programma Piedalīšanās projektā „Savs kaktiņš, savs stūrītis zemes – Latvijas lauku iedzīvotāju attīstības stratēģijas un kultūrvides pārmaiņas“</p>
7	2	1	4	4	3
Kopā: 21					

Eiropas Komisijas atbalstītie projekti

Eiropas Komisijas informācijas punkts Europe Direct Rīgā, 2005-2008

Eiropas Komisijas atbalstītā projekta „Eiropas Komisijas informācijas punkts Europe Direct Rīgā” ietvaros tika izveidoti 9 atbalsta un informācijas punkti LU Bibliotēkas Centrālajā un nozaru bibliotēkās, projekta galvenais mērķis bija elektroniskās bibliotēkas, virtuālās un digitālās bibliotēkas izveide. 2006.-2008. gadā notika vairākas aktivitātes - tika izveidota virtuālā bibliotēka, iekļaujot informāciju par Eiropas Savienību pilnteksta formā un izkārtot pa zinātņu nozarēm, tika uzsākts darbs pie digitālās bibliotēkas izveides. Vēl notika diskusijas par Leonardo da Vinci Mobilitātes projektu sniegtajām iespējām, kā arī turpinājās konsultāciju un uzziņu sniegšana par Eiropas Savienības aktualitātēm un procesiem, tika organizētas lekcijas, prezentācijas, diskusijas, apmācības datubāzu izmantošanā, izstādes. Projekta reklamēšanai informācija tika izvietota LU portālā, tika sagatavotas vairākas publikācijas. Projekta ietvaros tika sagatavota informācija, apkopoti un izveidoti dokumentu pilnie teksti digitālās bibliotēkas izveidei par tematiem – ES likumdošana, finanses, attīstība un paplašināšanās, reģionālā politika, izglītība, pētniecība un zinātne, EK projektu iespējas un realizācija, sagatavota vispārīga informācija un aktualitātes par Eiropas Savienību (ES). LU portālā tika nodrošināta pieeja Eiropas Savienības dokumentiem, informācijas meklēšanas sistēmām, datu bāzēm un žurnāliem.

Interesenti varēja LU portāla Bibliotēkas sadaļā iepazīties ar dokumentu pilnajiem tekstiem par ES par sekojošiem tematiem - ārpolitika un drošības politika, ceļošana un darbs, ekonomika, tirdzniecība un monetārās lietas, izglītība un pētniecība, lauksaimniecība un zivsaimniecība, nodarbinātība un sociālie jautājumi, statistika, dokumenti un līgumi, tiesības, brīvība un drošība, transports, veselība un darba drošība, vide, klimats, ekoloģija u.c. informācija.

Eiropas bibliotēku pieredze LU Bibliotēkā, 2005-2007

Eiropas Komisijas Leonardo da Vinci programmas Mobilitātes projekta ietvaros LU Bibliotēka realizēja pieredzes apmaiņas braucienus uz trim Eiropas valstu bibliotēkām - Varšavas Universitātes Bibliotēku, Helsinku Universitātes Bibliotēku un Čehijas Nacionālo Bibliotēku. Šajā pieredzes apmaiņas projektā tika iesaistīti 10 LU Bibliotēkas speciālisti.

Studentu apkalpošana digitalizētā universitātes bibliotēkā, 2006-2008

Eiropas Komisijas Leonardo da Vinci programmas Mobilitātes projekta ietvaros laika posmā no 2006. līdz 2008. gadam LU Bibliotēka realizēja projektu „Studentu apkalpošana digitalizētā universitātes bibliotēkā”. LU Bibliotēka organizēja pieredzes apmaiņas braucienus uz trim Eiropas valstu bibliotēkām: Islandes Nacionālo Bibliotēku, Berlīnes Universitātes Bibliotēku un Lafboro Universitātes Bibliotēku.

Informacionālās vides un kvalitatīvu bibliotēku pakalpojumu veidošana LU Bibliotēkā, 2008

Eiropas Komisijas Leonardo da Vinci programmas Mobilitātes projekta ietvaros tika organizēts pieredzes apmaiņas brauciens par bibliotēkas lietotāju informācijpratības veicināšanu, bibliotēkas telpas un vides sakārtotību, informācijas resursu un pakalpojumu organizāciju. Pieredzes apmaiņas braucienā Islandes bibliotēkās piedalījās 4 bibliotēkas darbinieki.

Bibliotēkas darbības inovācijas universitātes ceļā uz zinātnes universitāti, 2010

Projekta mērķis bija pilnveidot LU darbinieku zināšanas, prasmes, iemaņas un kompetences par Eiropā izmantojamām inovatīvām darba metodēm bibliotēku darbā. Projekta galvenie uzdevumi bija iepazīties ar studējošo un akadēmiskā personāla informacionālās apkalpošanas sistēmu Turcijā, valsts un privātajās augstskolā, aprobēt zinātniskā institucionālā repozitārija izveides, uzturēšanas un popularizēšanas iespējas globālajā zinātniskajā vidē un pieredzes pārņemšanu izmantošanai Latvijas Universitātē, iepazīt informacionālā nodrošinājuma atbilstību studējošo un zinātnieku pētniecības darba tematikai un tā pieejamību Koc universitātes Suna Kirac bibliotēkā, apmainīties ar labākajiem savstarpējās pieredzes, inovatīvajiem darba paņēmieniem informācijas resursu atspoguļošanā elektroniskajā vidē, apgūt speciālo kolekciju ieguves, apstrādes, uzglabāšanas un publicitātes pieredzi, identificēt turpmākās savstarpējās korporatīvās ilgspējīgās sadarbības iespējas starp divām divu valstu vadošajām augstskolu bibliotēkām.

OpenAIRE (Open Access Infrastructure for Research in Europe), 2009-2012

LU Bibliotēka piedalās EK 7. ietvara programmas projektā OpenAIRE (Open Access Infrastructure for Research in Europe). Projekta galvenais mērķis ir atbalstīt un veicināt brīvpieejas (Open Access) piekļuvi zinātniskajiem informācijas resursiem Eiropas akadēmiskajā un zinātniskajā vidē. Projekts veicina plašu Open Access iniciatīvu pieņemšanu un izplatīšanu atbilstoši Eiropas Open Access iniciatīvām. Projekta ietvaros paredzēts attīstīt Eiropas mēroga repozitāriju tīkla struktūru, lai atbalstītu EK 7. ietvara programmas Open Access pilotprojekta un Eiropas Pētniecības padomes (ERC) Open Access vadlīniju ieviešanu. Projekts ilgst trīs gadus (2009-2012) un tā ietvaros paredzēts izveidot OpenAIRE portālu un infrastruktūru repozitāriju tīklam, palīdzēt pētniekiem veikt 7. ietvara programmas un Eiropas Pētniecības padomes finansēto projektu prasības - pētniecības rezultātu elektronisko versiju brīvpieejas nodrošināšanu institucionālajā vai nozaru repozitārijā. Latvijas Universitātes Bibliotēka ir projekta OpenAIRE reģionālais pārstāvis Latvijā, kas pārstāv un reprezentē projektu Latvijā un sadarbojas ar citiem projekta dalībniekiem. LU Bibliotēka darbojas kā projekta OpenAIRE Informācijas un atbalsta dienests un nacionālais Open Access informācijas dienests.

Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstītie projekti

Radošo braucienu atbalsta programma, 2007, 2008

KKF Radošo braucienu atbalsta programmas ietvaros LU Bibliotēkas darbinieki guva iespēju piedalīties 14. starptautiskajā konferencē „Bibliotēkas un informacionālie resursi zinātnē, kultūrā, izglītībā un biznesā. Krima 2007”, 15. starptautiskajā jubilejas konferencē „Bibliotēkas un informacionālie resursi zinātnē, kultūrā, izglītībā un biznesā. Krima 2008”, 12. starptautiskajā Prāgas grāmatu gadatirgū „Grāmatu pasaule”.

LU Akadēmiskās attīstības projekti

Starptautisks seminārs „Augstskolu bibliotēku elektroniskie resursi un digitalizācija”, 2006

LU atbalstītajos projektos iegūts finansiālais atbalsts 5. starptautiskā semināra "Augstskolu bibliotēku elektroniskie resursi un digitalizācija" rīkošanai.

LU Pētniecības projekti

LU mācībspēku un LU aizstāvēto disertāciju elektroniskā datubāze, 2005-2006

LU Bibliotēka ir LU intelektuālā īpašuma glabātāja, sistematizētāja un veidotāja. Viens no LU Bibliotēkas uzdevumiem ir šo intelektuālo īpašumu popularizēt un radīt visus apstākļus, lai tas būtu pieejams visiem klientiem. Arī LU mācībspēku un LU aizstāvētās disertācijas ir viens no LU intelektuālā īpašuma veidiem.

Projekta mērķi - izveidot LU mācībspēku un LU aizstāvēto disertāciju elektronisko datu bāzi, izdot bibliogrāfisko krājumu „LU mācībspēku un LU aizstāvēto disertāciju rādītājs”.

LU zinātne un intelektuālais īpašums laikmeta liecībās, 2007

LU Pētniecības projekta „LU mācībspēku un LU aizstāvēto disertāciju elektroniskā datubāze” turpinājums, ilgtermiņa projekta 1. posms, projekta mērķis un uzdevumi – popularizēt un darīt pieejamu LU intelektuālo īpašumu – Latvijas bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā ievadīt bibliogrāfiskā informācija par LU Bibliotēkas krājumā esošajiem LU mācībspēku disertāciju kopsavilkumiem.

LU zinātne un intelektuālais īpašums laikmeta liecībās. 2. posms, 2008

Ilgtermiņa projekta 2. posms, kura mērķis - Latvijas bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā atspoguļot bibliogrāfisko informāciju par LU izdevumiem (1946-1997), kā arī bibliogrāfisko informāciju par LU rektoru publikācijām. Projekta ietvaros LU rektoru J.Ruberta. A. Tenteļa darbu pilnie teksti tika iekļauti LU Bibliotēkas veidotajā digitālajā kolekcijā „LU Rektori”.

LU rektors Augusts Tentelis, 2008

Popularizējot LU attīstības un zinātnes vēsturi, projekta ietvaros LU Bibliotēkas izdotajā izdevumu sērijā „LU rektori” tika izdots piemiņas krājums „LU rektors A. Tentelis”, LU zinātnieku publikāciju un vēstures datubāze tika papildināta ar 700 LU rektora A. Tenteļa darbu bibliogrāfiskajiem ierakstiem.

LU zinātniskās infrastruktūras attīstības projekti

Informācijas resursu pieejamība un aizsardzība LU Bibliotēkā, 2007

Lai varētu organizēt un attīstīt brīvpieejas krājumu, projekta „Informācijas resursu pieejamība un aizsardzība LU Bibliotēkā” ietvaros LU Bibliotēkā tika uzstādīti vairāki drošības vārti, cirkulācijas procesa aktivatori/deaktivatori, iegādātas un ielīmētas grāmatās magnētiskās drošības lentes. Lai attīstītu LU Bibliotēkas krājuma pieejamību, projekta ietvaros tika iegādāts grāmatu skeneris.

Latvijas Universitātes Bibliotēka laikmetu griežos, 2007

Projekta „Latvijas Universitātes Bibliotēka laikmetu griežos” ietvaros tika izdots pirmais nozīmīgais pētījums par LU Bibliotēkas vēsturi no 1862.-1962. gadam.

e-bibliotēka, 2. posms „Digitalizācijas koncepcijas izstrādāšana”, 2008

Solidārā mācību olimpiāde, 2008-2011

Kopš 2008. gada LU Bibliotēka piedalās „Kopienas Attīstības centra KAC Latvija” organizētajā starptautiskajā labdarības projektā „Solidārā mācību olimpiāde”, kas katru gadu tiek organizēts vairākās LU Bibliotēkas nozaru bibliotēkās. Projekta mērķis ir palīdzēt nabadzīgās un mazattīstītās valstīs nodrošināt izglītības pieejamību.

Informācija par *Open Access* kustību un resursiem Latvijas Universitātē, 2011 (atbalsta EIFL (Electronic Information for Libraries) Open Access programma

Projekta ideja un mērķis bija informēt un popularizēt Open Access (Brīvpieejas) kustību un resursus - e-žurnālu un e-grāmatu datubāzes, institucionālos un nozaru repozitārijus un citus brīvpieejas resursus, ko var izmantot pētniecībā un studijās Latvijas Universitātē. Projekta

ietvaros tika sagatavota, uzlabota un publicēta informācija par Open Access aktivitātēm un resursiem LU portālā, sagatavota un elektroniski izsūtīta informācija par Open Access aktivitātēm un resursiem LU darbiniekiem, sagatavota informācija izplatīšanai (plakāti un bukleti) par Open Access aktivitātēm un resursiem, organizēti starptautiskās Open Access nedēļas pasākumi LU.

LU Bibliotēkas izdevumi, 2006-2011

2009

1. Augusts Tentelis : dzīve un darbs / sast. Mārīte Saviča ; Latvijas Universitātes Bibliotēka. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2009. - 247 lpp.

2. Profesors Kalvis Torgāns : biobibliogrāfija : nozīmīgākās publikācijas (1966-1998), bibliogrāfija (1999-2008) / Latvijas Universitāte. Bibliotēka ; [sast.: Diāna Paukšēna un Dita Tretjakova]. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2009. - 71, [1] lpp.

2008

3. Irēna Pļaviņa : biobibliogrāfiskais rādītājs / Latvijas Universitāte ; [sast.: Aija Tāle un Sandra Ranka]. - [Rīga] : LU Akadēmiskais apgāds, 2008. - 42 lpp.

4. Latvijas Universitātē izstrādātās vai aizstāvētās disertācijas (1996-2005) : bibliogrāfiskais rādītājs / [sast.: Diāna Paukšēna, Ilga Rampāne] ; Latvijas Universitātes Bibliotēka. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2008. - 195 lpp.

2007

5. Latvijas Universitātes Bibliotēka laikmetu griežos / Latvijas Universitātes Bibliotēka ; [sast. Mārīte Saviča ; bibliogr. red. Diāna Paukšēna]. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2007. - 159 lpp.

6. Latvijas Universitātes Rakstu bibliogrāfiskais rādītājs (1921-1943) / Latvijas Universitāte ; [sast. Gīta Treide ; zin. red. Māris Baltiņš]. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2007. - 210 lpp.

7. Profesors Andris Kangro : biobibliogrāfiskais rādītājs / [sast. Milvi Skribe; red. Rita Dzvinko] ; [biogrāfiju rakstījis Andris Grīnfelds]. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2007. - 94 lpp.

8. Profesors Dr. med. Jānis Ruberts : dzīve un darbs / Latvijas Universitātes Bibliotēka ; [sast. Sandra Ranka]. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2007. - 109 lpp.

9. Seriālizdevumi Latvijas Universitātes Bibliotēkā, 2006 : bibliogrāfiskais rādītājs / Latvijas Universitātes Bibliotēka ; [sast.: Rita Dzvinko, Gunta Dogžina]. - Rīga : LU, 2007. - 108 lpp.

10. Starptautiskie semināri zinātnisko un akadēmisko bibliotēku speciālistu profesionālai pilnveidei 2006./2007. m. g. : [referātu krājums] / [Latvijas Universitātes Bibliotēka, valsts aģentūra "Kultūras informācijas sistēmas" (KIS)]. - Rīga : LUB, 2007. - 214 lpp.

2006

11. Ozoliņa, Elita. Retrospektīvā konversija : situācijas izpēte un izmantošanas iespējas Latvijas akadēmiskajās bibliotēkās / Elita Ozoliņa ; Latvijas Universitātes Bibliotēka. - Rīga : Latvijas Universitāte, 2006. - 63 lpp.

12. Rampāne, Ilga. Automatizācija Latvijas Universitātes Bibliotēkā : kā bija "ALISEs brīnumzemē" / Ilga Rampāne ; Latvijas Universitātes Bibliotēka. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2006. - 83 lpp.

13. Ranka, Sandra. Analītisko bibliogrāfisko ierakstu izveide un standartizācija : metodiska izstrādne / Sandra Ranka ; [zin. red. Baiba Mūze] ; Latvijas Universitātes Bibliotēka. - Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2006. - 66 lpp.

14. Starptautiskie semināri zinātnisko un akadēmisko bibliotēku speciālistu profesionālai pilnveidei 2005./2006. m. g. : [referātu krājums] / [Latvijas Universitātes Bibliotēka, valsts aģentūra "Kultūras informācijas sistēmas" (KIS)]. - Rīga : Latvijas Universitātes Bibliotēka, 2006. - 140 lpp.

LU Bibliotēkas darbinieku publikācijas, 2006-2011

2011

1. Bārbale, Maija. Bibliotēka iet līdzi laikam : [par pētījumu "Rīgas vecdicībnieki" stāsta LU Filozofijas un socioloģijas institūta (FSI) pētniece Nadežda Pazuhina] / Maija Bārbale ; intervēja Kitija Balcere. - Kopsav. nos. angļu val.: Library keeps up with latest developments, 12.lpp. // Alma Mater : Universitātes Avīze. Vasara (2011), 10.-12.lpp. : il.
2. Bārbale, Maija. Bibliotēkas tēla konstrukcijas Latvijas plašsaziņas medijos (1985.–1990. un 2003.–2008.). - Tiešsaistes raksts. - Nos. no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2011. g. 21. febr. / Maija Bārbale. - Bibliogr.: 28.lpp. - Kopsav. angļu val.: 106.lpp. // Bibliotēku Pasaule [elektroniskais resurss]. Nr.51/52 (2011), 20.-28.lpp.: il. Tiešsaistes žurn. - Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/Izdevumi/pielikumi/biblioteku-pasaule/Barbale_Bibliotekas.pdf
3. Burķīte, Sanita. Pārsteigumi 2000 km attālumā : iespādi Turcijas bibliotēkās / Sanita Burķīte, Ilga Rampāne. - Izmantotie informācijas resursi : 75.lpp. - Kopsav. angļu val.: 112.lpp. - Tiešsaistes raksts. - Nos. no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2011. g. 15. jūn. // Bibliotēku Pasaule [elektroniskais resurss]. Nr.53 (2011), 69.-75.lpp.: il., 112.lpp. Tiešsaistes žurn. - Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: <http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/Izdevumi/pielikumi/biblioteku-pasaule/burkite-rampane-parsteigumi-2000-km-attaluma.pdf>
4. Burķīte, Sanita. Sadarbība — Turcijas bibliotēku attīstības virzītājspēks / Sanita Burķīte, Ilga Rampāne, Aldona Volkova. - Bibliogr.: 69.lpp. - Kopsav. angļu val.: 107.lpp. - Tiešsaistes raksts. - Nos. no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2011. g. 21. febr. // Bibliotēku Pasaule [elektroniskais resurss]. Nr.51/52 (2011), 65.-69.lpp.: il. Tiešsaistes žurn. - Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/Izdevumi/pielikumi/biblioteku-pasaule/Burkite_Sadarbiba.pdf
5. Kraukle, Ieva. Lasītājus gaida reta un vērtīga tieslietu literatūra : pieejams LU tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes bibliotēkas krājums / Ieva Kraukle. - (Domu mantojums) // Jurista vārds. – Nr.42 (2011, 18.okt.), 22.-25.lpp.

6. Strēle-Makovejeva, Ingūna. Atklāj jaunu LUB nozaru bibliotēku / Ingūna Strēle-Makovejeva. - (Latvijas bibliotēku notikumu apskats (2010.gada aprīlis–decembris)). - Tiešsaistes raksts. - Nos. no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2011. g. 21. febr. // Bibliotēku Pasaule [elektroniskais resurss]. Nr.51/52 (2011), 98.lpp. Tiešsaistes žurn. - Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/Izdevumi/pielikumi/biblioteku-pasaule/Latvijas_biblioteku_51_52.pdf
7. Ulmane, Guna. Atklāta izstāde "Vārds likumam - 16.-17. gs. tiesību avoti" : [par izstādes atklāšanu Latvijas Universitātes Bibliotēkas Daudznozaru bibliotēkā: datorika, juridiskās zinātnes, teoloģija] / Guna Ulmane, Ieva Kraukle ; tekstā stāsta Mārīte Saviča, Jānis Lazdiņš, Vita Paporinska. - (Notikums) // Jurista Vārds. – Nr.47 (2011, 22.nov.), 9.lpp. : fotogr.

2010

8. Kreicbergs, Jānis. Padomju bibliotēka kā jauniešu ideoloģiskās iespaidošanas līdzeklis [elektronisks resurss] / Jānis Kreicbergs. - Literatūra un avoti: 171.lpp. - Kopsav. angļu val.: The Soviet Library as a Way of Influencing Young People of Ideological Terms, 230.lpp. // Laiku atšalkas: žurnālistika, kino, politika [elektronisks resurss] : asociētā profesora Ābrama Kleckina jubilejas iedvesmots krājums / Latvijas Universitāte. Sociālo un politisko pētījumu institūts]. [Rīga] : LU SPPI, 2010. 163.-171.lpp. - Tiešsaistes raksts. - Nosaukums no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2011.g. 11.okt.
8. **Saviča, Mārīte.** Kaligrāfiskā rokraksta vēstījums zoss spalvas vilcienos : [par LU Bibliotēkas pergamentu kolekciju] / Mārīte Saviča - Bibliogr. parindēs. - Kopsav. angļu val. : Calligraphy script - scratch of goose pen, 15.lpp. // Alma Mater : Universitātes Avīze. - Ziema (2010), 12.-15.lpp. : il. Pieejams arī tiešsaistē: URL: http://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/par/mediji-izdevumi-un-multivide/alma-mater/AlmaMater2010ziema-l.pdf
9. **Valtiņa, Signe.** Bibliotēka iziet ielās / Signe Valtiņa ; intervēja Silva Suhaņenkova. - Tiešsaistes raksts. - Nos. no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2010. g. 9. dec. // Bibliotēku Pasaule [elektroniskais resurss]. - Nr.50 (2010), 17.-20.lpp.: diagr. - Tiešsaistes žurn. - Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: **Error! Hyperlink reference not valid.**

2009

10. **Avdeikina, Anžela.** Latvijas Universitātes Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultātes bibliotēkas vēsturiskais krājums [elektroniskais resurss] : literatūra civiltiesībās / Anžela Avdeikina, Ilga Rampāne. - Bibliogr.: 46.lpp. - Tiešsaistes raksts. - Nos. no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2009. g. 3. nov. // Bibliotēku Pasaule [elektroniskais resurss]. - Nr. 47 (2009), 44.-46.lpp.: diagr. - Tiešsaistes žurn. – Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: <http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/Izdevumi/pielikumi/biblioteku-pasaule/BP-47-AAvdeikina-IRampane.pdf>
11. **Kosīte, Gunta.** Dokumentu elektroniskā pasūtīšana, rezervēšana un izsnieguma termiņa pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā [elektroniskais resurss] / Gunta Kosīte. - Tiešsaistes raksts. - Nos. no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2009. g. 3. nov. // Bibliotēku Pasaule [elektroniskais resurss]. - Nr. 47 (2009), 26.-28.lpp.: diagr. - Tiešsaistes žurn. – Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: <http://www.lnb.lv/lv/bibliotekariem/Izdevumi/pielikumi/biblioteku-pasaule/BP-47-Gunta-Kosite.pdf>
12. **Saviča, Mārīte.** Vai 19. gadsimtā izdotām gravīrām ir vēsturiska aura? [par LU Bibliotēkas oriģinālgravīru kolekciju «Description de l’Egypte»] / Mārīte Saviča. - Kopsav. angļu val. : Do 19th Century engravings possess historic aura?, 5.lpp. - Tiešsaistes raksts. - Nos. no tīmekļa lapas. // Alma Mater : Universitātes Avīze. - Ziema (2009), 3.-5.lpp. : il. – Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: http://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/biblioteka/krajums/kolekcijas/graviras/Marite
13. **Šķēle, Uģis.** LU Bibliotēkas lietotāju aptaujas rezultāti par abonētajām datubāzēm [elektroniskais resurss] / Uģis Šķēle. - Tiešsaistes raksts. - Nos. no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2009. g. 30. martā. // Universitātes

Avīze [elektroniskais resurss]. - (2009, 19.marts). - Tiešsaistes laikr. – Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: <http://www.lu.lv/zinas/t/892/>

2008

14. **Bukovska, Dace.** Development of Legal Deposit in Latvia / Dace Bukovska, Ruta Garklāva, Daiga Lapiņa // Providing access to information for everyone : 16th BOBCATSSS Symposium, 28–30 January 2008, Zadar, Croatia : proceedings. - Bad Honnef : Bock+Herchen, 2008., 103.–108.lpp.
15. **Kreicbergs, Jānis.** Datorprogrammu izmantošana plagiātisma kontrolē [elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – [Rīga, 2008]. – Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: <http://www.lu.lv/studentiem/studijas/kastudet/akademiska-etika/petijumi/datorprogrammu-izmantosana-plagiata-kontrole/>
16. **Ļeģeņkaja, Ilona.** Latvijas Universitātes bibliotēkas krājuma komplektēšana Krievijas interneta veikalos / Ilona Ļeģeņkaja // Bibliotēku Pasaule. – Nr. 43 (2008), 23.–25.lpp.
17. **Šķēle, Uģis.** Abonēto datubāzu izmantošana Latvijas Universitātes Bibliotēkā 2006. un 2007. gadā / Uģis Šķēle // Bibliotēku Pasaule. – Nr. 44 (2008), 5.–6.lpp.
18. Деятельность библиотеки для развития исследовательского университета [elektroniskais resurss] [реферат на IX Международной конференции «Иссык-куль 2008. Библиотеки и демократизация общества»] / Ивета Гудаковска. – Tiešsaistes raksts. – Nos. no tīmekļa lapas. - Resurss aprakstīts 2009.g. 9.janv. // IX Международная конференция «Иссык-куль 2008. Библиотеки и демократизация общества» [elektroniskais resurss] / Библиотечно-Информационный Консорциум Кыргызстана. - Бишкек, 2008. - С.1-16 : ил. - Tiešsaistes pakalpojums. - Pieejas veids: Tīmeklis WWW.URL: <http://conference.bik.org.kg/ru/papers2008/>
19. **Заса, Анете.** Латвийская университетская библиотека - аспекты спроса и предложения [elektroniskais resurss] / Анете Заса // Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса : материалы 15-й юбилейной международной конференции "Крым 2008", Автономная Республика Крым, Украина, 7-15 июня 2008 г. [CD-ROM]. - ГПНТБ России, ассоциация ЭБНИТ, 2008, С.17.
20. **Клуга, Весма.** Актуальные особенности обслуживания пользователей библиотеки [elektroniskais resurss] / Весма Клуга // Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса : материалы 15-й юбилейной международной конференции "Крым 2008", Автономная Республика Крым, Украина, 7-15 июня 2008 г. [CD-ROM]. - ГПНТБ России, ассоциация ЭБНИТ, 2008., С.1-8.
21. **Савича, Марите.** Наука в Латвийском университете в свидетельствах эпохи [elektroniskais resurss] / Марите Савича // Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса : материалы 15-й юбилейной международной конференции "Крым 2008", Автономная Республика Крым, Украина, 7-15 июня 2008 г. [CD-ROM]. - ГПНТБ России, ассоциация ЭБНИТ, 2008., С.1-5.

2007

22. **Berķe, Ilze.** Katalogizētājs nav Šerloks Holms! / Ilze Berķe // Bibliotēku Pasaule, Nr. 40 (2007), 9.–10.lpp.
23. **Gudakovska, Iveta.** Hallo! : [intervija ar LU Bibliotēkas direktori Ivetu Gudakovsku] / Iveta Gudakovska ; pierakst. Aija Roze // 5 min. – Nr. 68 (2007, 5. apr.), 2.lpp. : att.

24. **Klūga, Vēsma.** Izglītības iestāžu bibliotēku modernizācija / Vēsma Klūga // Skolotāja Almanahs. - Nr.4 (2007), 21.–22.lpp.
25. **Mantiniece, Ilga.** Bibliogrāfiskā apraksta elementu interpretācija / Ilga Mantiniece // Bibliotēku Pasaule. - Nr.40 (2007), 2.–4.lpp.
26. **Rampāne, Ilga.** Latvijas Universitātes intelektuālā īpašuma pieejamība elektroniskajā vidē : problēmas un risinājumi / Ilga Rampāne // Personība. Informācijas telpa : Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas 60 gadu jubilejai veltīta starptautiska konference, Rīga, 2007. gada 11.-12. oktobrī : konferences referāti. – Rīga : Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa, 2007. - 1.-6.lpp.
27. **Rampāne, Ilga.** LU Bibliotēkas darba procesu reorganizācija bibliotēkas automatizācijas pirmajā posmā / Ilga Rampāne // 6.starptautiskais seminārs „Bibliotēku automatizācija”: ceļš 15.gadu garumā”. – [Rīga, 2007].
28. **Ranka, Sandra.** Kopkataloga izmantošanas problēmas LU Bibliotēkas lasītāju skatījumā / Sandra Ranka // Bibliotēku Pasaule. - Nr.40 (2007), 2.–4.lpp.
29. **Saviča, Mārīte.** Latvijas Universitātes zinātne laikmeta liecībās = Research at the University of Latvia / Mārīte Saviča // Personība. Informācijas telpa = Personality. Information space : Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas 60 gadu jubilejai veltīta starptautiska konference, Rīga, 2007. gada 11.-12. oktobrī : konferences referāti. – Rīga : Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļa, 2007. - 1.-7.lpp.
30. **Гаврилова, Любова.** Организация процесса комплектования документов в Библиотеке Латвийского университета / Любова Гаврилова // Университетские библиотеки в изменяющемся мире образования науки и культуры : материалы второй международной научно-практической конференции. – Санкт-Петербург, 2007. - С. 132–136.
31. **Гудаковска, Ивета.** Взгляд на стратегическое развитие Библиотеки Латвийского университета / Ивета Гудаковска // Университетские библиотеки в изменяющемся мире образования науки и культуры : материалы второй международной научно-практической конференции. Санкт-Петербург, 2007. С., 38-39.
32. **Гудаковска, Ивета.** Оптимизация структуры как закономерность управления библиотекой университета / Ивета Гудаковска // Тринадцатая международная конференция «Крым 2006» [elektroniskais resurss] : библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса, Судак [Украина], 10-18 июня 2006 года. – Tiešsaistes pakalpojums. – [Rīga, 2007]. – Pieejas veids: Tmeklis WWW.URL: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2006/disk2/031.pdf>
33. **Озолия, Элита.** Рекатологизация в библиотеках Латвийской ассоциации академических библиотек / Элита Озолия // Тринадцатая международная конференция «Крым 2006» [elektroniskais resurss] : библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса, Судак [Украина], 10-18 июня 2006 года. – Tiešsaistes pakalpojums. – [Rīga, 2007]. – Pieejas veids: Tmeklis WWW.URL: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2006/disk2/035.pdf>
34. **Рампане, Илга.** Обеспечение доступа к интеллектуальной собственности Латвийского университета в электронной среде / Илга Рампане // Preservation of cultural heritage in electronic environment : proceedings

of the 8th Congress of Baltic Librarians : May 17-19, 2007, Tallinn, Estonia. – Tallinn : Estonian Librarians Association, 2007. – 47.-50.lpp.

35. **Савича, Марите.** Реализация межинституциональных проектов в библиотеке Латвийского университета: интеграция информационных ресурсов и создание культурных ценностей / Марите Савича // Тринадцатая международная конференция «Крым 2006» [elektroniskais resurss] : библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса, Судак [Украина], 10-18 июня 2006 года. – Tiešsaistes pakalpojums. – [Rīga, 2007]. – Pieejas veids: Tīmeklis WWW.URL: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2006/disk2/033.pdf>
36. **Савича, Марите.** Цифровые коллекции Библиотеки Латвийского университета / Марите Савича // Preservation of cultural heritage in electronic environment : proceedings of the 8th Congress of Baltic Librarians : May 17-19, 2007, Tallinn, Estonia. – Tallinn : Estonian Librarians Association, 2007, 16.-19.lpp.
37. **Саука, Йогита.** Пользователь университетской библиотеки: сегодняшнее измерение / Йогита Саука // Тринадцатая международная конференция «Крым 2006» [elektroniskais resurss] : библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса, Судак [Украина], 10-18 июня 2006 года. – Tiešsaistes pakalpojums. – [Rīga, 2007]. – Pieejas veids: Tīmeklis WWW.URL: <http://high.gpntb.ru/win/inter-events/crimea2006/disk2/032.pdf>
38. **Тышко, Ирина.** Услуги ММБА в Библиотеке ЛУ: путь к пользователю [elektroniskais resurss] / Ирина Тышко // Международная конференция по межбиблиотечному абонементу и доставке документов „Восток-запад в век информационно-телекоммуникационных технологий”, Минск, Национальная библиотека Беларуси, 7 декабря 2007. – Минск, 2007. – С. 1–3. – Tiešsaistes pakalpojums. – Pieejas veids: Tīmeklis WWW. URL: http://rsl.ru/upload/mba2007/mba2007_27.doc
39. **Упенице, Марите.** Отбор документов для комплектования фонда университетской библиотеки / Марите Упенице // Тринадцатая международная конференция «Крым 2006» [elektroniskais resurss] : библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса, Судак [Украина], 10-18 июня 2006 года. – Tiešsaistes pakalpojums. – [Rīga, 2007].
40. **Чернышова, Тамара.** Организация фонда Библиотеки Латвийского университета: специфика и общие тенденции / Тамара Чернышова // Университетские библиотеки в изменяющемся мире образования науки и культуры : материалы второй международной научно-практической конференции. – Санкт-Петербург, 2007, С. 207–211.
- 2006
41. **Billere, Olga.** Cilvēku darbs latviešu un franču sakāmvārdos / Olga Billere. – Bibliogr.: 93.lpp. // Letonikas pirmais kongress : valodniecības raksti. – Rīga : LZA, 2006. – 88.-93.lpp.
42. **Briežkalns, Georgs.** Latvijas Universitātes un franču zinātnieku sakari XX gadsimta 20.-30.gados / Georgs Briežkalns. – Atsauces: 90.-91.lpp. // Zinātņu vēsture un muzejniecība = History of sciences and museology / Latvijas Universitāte. – (Raksti / Latvijas Universitāte ; 693.sēj.) – Rīga : Latvijas Universitāte, 2006. – 72.-92.lpp.
44. **Kreicbergs, Jānis.** Promocijas un augstskolu studentu pētniecisko darbu autortiesību aizsardzība datu bāzēs un plaģiāta novēršana = Dissertations and theses in full-text electronic databases: copyright protection and plagiarism prevention issues / Jānis Kreicbergs. - (Informācijas zinātne) - Lit.: 228.-229.lpp. - Kopsav. angļu val. 229.lpp. // Bibliotēkzinātne. Bibliotēka un sabiedrība = Library science. Library and society. Raksti / LU ; 699.sēj. (2006), 215.-229.lpp.

45. **Skribe, Milvi.** Latvijas un Igaunijas bibliotekārie sakari (līdz 1940.gadam) / Milvi Skribe. – Bibliogr.: 181.-182.lpp. – Kopsav. angļu val.: 182.lpp. // Bibliotēkzinātne. Bibliotēka un sabiedrība. – (Raksti / LU ; 699.sēj.) – Rīga : LU, 2006. – 170.-182.lpp.

46. **Šķēle, Uģis.** Čehijas Nacionālā bibliotēka Latvijas kolēģu skatījumā / Uģis Šķēle // Bibliotēku Pasaule. – Nr.3 (2006), 57.-58.lpp.

47. **Upeniece, Mārīte.** Elektroniskā informācija par Latvijas jaunizdevumiem / Mārīte Upeniece // Bibliotēku Pasaule. – Nr.34 (2006), 30.-31.lpp. : tab.

Institucionālā repozitārija izveide

Viena no pēdējo gadu LU Bibliotēkas aktivitātēm bija LU e-resursu repozitārija izveides inicializācija, jo, veidojot LU vēstures un publikāciju datubāzi, bibliotēkas darbinieki saskārās ar vairākām problēmām – bija grūti savākt un atspoguļot datubāzē virtuālā telpā izkļiedētās LU personāla publikācijas, nebija nodrošināta digitālo dokumentu uzkrāšana un saglabāšana vienkopus un ilglaicīga piekļuve tiem, bija apgrūtināta universitātes zinātniskās pētniecības darba novērtēšana un administrēšana.

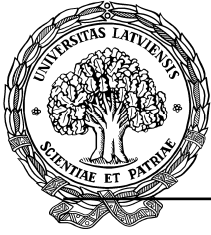
2009.-2010.gadā LU Bibliotēkas darbinieki veica dažādu akadēmisko institūciju institucionālo repozitāriju un to programmatūru (*DSpace, Eprints, Fedora*) izpēti un iepazīs ar citu bibliotēku pieredzi institucionālo repozitāriju izveidē un pārvaldībā. 2010.gadā, izpētot institucionālo repozitāriju programmatūras, LU Informācijas tehnoloģiju departaments izvēlējās *DSpace* programmatūru un uzsāka tās ieviešanu. Sadarbībā ar Bibliotēku un atsevišķu LU struktūrvienību pārstāvjiem tika veikta programmatūras pielāgošana un testēšana. Paralēli tam LUB darbinieki sagatavoja LU rektora rīkojumu “Par Latvijas Universitātes institucionālā repozitārija izveidi” (Nr. 1/155 no 19.05.2011.), izstrādāja vairākus repozitārija struktūras modeļus un izveidoja LU vajadzībām atbilstošu repozitārija struktūru.

E-repozitārija struktūras pamatvienības (komūnas) veido LU struktūrvienību grupas un publikāciju veidi. Pamatvienības ir sadalītas kolekcijās un apakškolekcijās, kuras var veidot disertācijas/promocijas darbi, personāla publikācijas, rakstu krājumi, publiskais pārskats, periodiskie izdevumi, pētniecības atskaites audiovizuālie u.c. materiāli. Vienu publikāciju var piesaistīt vairākām kolekcijām/apakškolekcijām.

Darbi repozitārijā var tikt deponēti ar autora atļauju. LUB digitalizācijas grupa veic digitalizēto LU izstrādāto un aizstāvēto disertāciju e-versiju ievietošanu. E-resursu repozitārijā tiek ievietotas tās disertācijas, kuru autori ir parakstījuši līgumu un devuši atļauju šo disertāciju e-versiju iekļaušanai brīvpieejā.

Lai attīstītu LU e-resursu repozitāriju, tuvākā laikā jāveic saskarnes latviskošana, daži tehniski un dizainiski uzlabojumi. LU Bibliotēkai jāturpina repozitārija popularizēšana un jāaktivizē zinātnisko darbu pašarhivēšana repozitārijā un sadarbība ar citām akadēmiskām institūcijām.

E-resursu repozitārija veidošana ir svarīgs visa LU personāla uzdevums, jo kā LU zinātniskās darbības CV, tas veido universitātes reklāmu, veicina finansējuma piesaisti un pētījumu attīstību

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
KVALITĀTES VADĪBAS UN AUDITA DEPARTAMENTS

Raiņa bulv. 19, Rīga, LV - 1586; tālr. 67034449

AUDITA ZIŅOJUMS

Auditētais process:	LU bibliotēkas darbības nodrošināšana
Procesu kods:	A_kult/03
Audīta numurs:	Nr. 9_2009
Audīta laiks:	14.09.2009. – 07.12.2009.
Auditori:	Inesa Marhele, Inna Mina un Inta Krastiņa

Darba uzdevums

Sistēmas mērķis: Nodrošināt LU akadēmiskajai darbībai nepieciešamos informācijas resursus un pakalpojumus.

Kontroles mērķi:

1. LU bibliotēkas (turpmāk - LUB) krājumu veidošana notiek atbilstoši LU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām;
2. LUB uzkrāj, sistematizē un nodrošina pieeju informācijai par LU akadēmiskās darbības rezultātiem;
3. LUB pakalpojumi tiek sniegti kvalitatīvi un atbilstoši LU iekšējos normatīvajos dokumentos noteiktajai kārtībai;
4. LUB finansiālā darbība ir ekonomiska un atbilst LR likumdošanai.

Audīta darba apjoms un ierobežojumi:

Audīta laikā tika veikts LUB darbības izvērtējums un finanšu dokumentu pārbaude par periodu 2007.-2009.gadi.

Audīta darba metodes:

1. LU iekšējo normatīvo dokumentu izvērtēšana;
2. intervijas ar LUB darbiniekiem;
3. intervijas ar LUB pakalpojumu saņēmējiem;
4. LUB darbību raksturojošo dokumentu un pārskatu pārbaudes;
5. finanšu dokumentu un kopsavilkumu izvērtējums.

Audītā informāciju un paskaidrojumus sniedza – LUB direktore un atbildīgie darbinieki.

1. LUB krājumu veidošana un izņemšana

- 1.1. Nolikumā¹ **LUB mērķis** noteikts - sekmēt LU misijas izpildi, nodrošinot LU akadēmiskajai darbībai nepieciešamos informācijas resursus un pakalpojumus. Lai maksimāli sekmētu šī mērķa sasniegšanu, LUB darbība tiek plānota gan nozaru bibliotēku līmenī, gan centralizēti. Katram gadam LUB tiek sastādīti darba plāni. LUB prioritāros darba uzdevumus 2009.gadam 26.06.2009. ar apstiprinājuma uzrakstu apstiprinājis LU zinātņu prorektors. Šāda veida dokumentu apstiprinājums neatbilst Noteikumos² noteiktajam, ka LU vadības pārstāvji savas kompetences ietvaros izdod norādījumus, kas publiskojami LU Normatīvo aktu sistēmā. Darbības rādītājus visas LUB nodaļas apkopo **gada pārskatos.** Auditoriem tika uzrādīti gan nodaļu pārskati, gan kopējais LUB darbības pārskats par 2008.gadu.
- 1.2. Galvenais LUB uzdevums ir **informācijas krājuma veidošana un papildināšana.** Krājumu komplektēšana finanšu gada ietvaros tiek veikta no vairākiem avotiem. 1.tabulā apkopota informācija par 2009.gada 1.pusgadā un 2008.gadā jauniegūtajiem informācijas resursiem sadalījumā pa komplektēšanas avotiem.

1.tabula

Jauniegūtie informācijas resursi pa komplektēšanas avotiem 2008. un 2009. gados

Komplektēšanas avots	2009.gada I pusgadā		2008.gadā	
	Nosaukumi	Eksemplāri	Nosaukumi	Eksemplāri
Pirkumi	601	1807	4585	15541
Pirkumi projektu ietvaros	32	40		
Pirkumi par LU fakultāšu līdzekļiem	68	104		
Obligātais eksemplārs	1391	1400	2463	3936
Dāvinājumi	1235	2864	13050	22414
No citām LU struktūrvienībām pārņemtie resursi	5683	6802		
Apmaiņas ceļā	9	26	174	289
Lietotāju nozaudēto vietā	69	84	93	100
Lietotāju kavējuma naudas vietā saņemtie resursi	44	44		
KOPĀ	9132	13171	20365	42280

- 1.3. 2009.gadā ievērojami ir samazinājies iepirkto resursu apjoms. Krājuma palielinājums galvenokārt saistīts ar dāvinājumu un citu LU struktūrvienību bibliotēku krājumu pārņemšanu un ievadīšanu kopkatalogā. Uz 2009. gada 1.jūliju LUB kopā katalogizējusi **2864** dāvinājumus un **6802** no citām struktūrvienībām pārņemto krājumu vienību.
- 1.4. Lai optimizētu LU informatīvo materiālu pieejamību visiem interesentiem, pakāpeniski tiek veikta līdz šim neuzskaitīto vairāku LU akadēmisko struktūrvienību bibliotēku krājumu iekļaušana LUB fondos.
- 1.5. Veicot **krājumu pārņemšanas un papildināšanas procesa** izvērtējumu, auditori konstatēja, ka Rīkojumā³, kas izdots šī gada 21.septembrī, ir noteikta arī kārtība, kādā LUB pārņem LU bilancē neuzskaitītos informācijas (grāmatu u.c. drukāto materiālu) resursus. Tajā paredzēts, ka to nodrošina pastāvīgā informācijas resursu inventarizācijas komisija sastādot „Aktu par iespieddarbu un citu dokumentu saņemšanu bez pavaddokumentiem”.

¹ 27.12.2004. ar Senāta lēmumu Nr.54 apstiprinātais „Latvijas Universitātes bibliotēkas nolikums”

² Ar LU 23.12.2003.rīkojumu Nr.1/215 apstiprinātie „LU lietvedības noteikumi”

³ 21.09.2009. LU rīkojums Nr.1/249 „Par Pastāvīgās informācijas resursu inventarizācijas komisijas izveidi un krājuma uzskaiti LU Bibliotēkā”

Tā kā ar minēto Rīkojumu netika atcelta iepriekš noteiktā VFF un AI bibliotēku krājuma pārņemšanas procedūra, piemērojot inventarizāciju, pārņemšanas procesā rodas pārpratumi par veicamajām darbībām, iesaistīto struktūrvienību un darbinieku atbildību un pienākumiem, kā arī dokumentu noformēšanas kārtību.

- 1.6. **Vēstures un filozofijas fakultātes** (turpmāk - VFF) bibliotēkas resursu pārņemšanas kārtība un termiņi noteikti Rīkojumā⁴. Ar minēto rīkojumu apstiprināta struktūrvienības inventarizācijas komisija, kuras pienākums ir **veikt pilnu krājuma inventarizāciju**, atspoguļot to inventarizācijas sarakstā un, ar pieņemšanas-nodošanas aktu nodot to LUB atbildīgajiem darbiniekiem. Auditā konstatēts, ka reāli pieņemšana notiek uz inventarizācijas sarakstu pamata un 09.11.2009. LU grāmatvedībai tika iesniegts kopējs pieņemšanas-nodošanas akts par periodā 17.06.2009.-30.10.2009. veiktajām inventarizācijām. Gan iesniegto inventarizācijas sarakstu, gan pieņemšana-nodošanas akta noformēšanā nav ievērotas visas LR noteiktās dokumentu noformēšanas prasības (nav struktūrvienības vadītāja paraksta atšifrējuma, apstiprinājuma datuma, u.c.).
- 1.7. Tāpat **Astronomijas institūta** (turpmāk - AI) bibliotēkas krājumu pārņemšana paredzēta veicot **inventarizāciju**. Kā nosacījumu AI bibliotēkas iekļaušanai LUB sastāvā, AI pārstāvji izvirzīja prasību LUB nodrošināt AI nepieciešamās periodikas (minēti 5 žurnāli) pasūtīšanu, ko LUB arī izpildīja, novirzot no 2009.gada centralizētam iepirkumam paredzētiem līdzekļiem 4110 Ls. Auditori konstatēja, ka reāli inventarizāciju veic tikai LUB darbinieki, lai gan inventarizācijas komisijas sastāvā ar Rīkojumu⁵ norīkoti arī AI pārstāvji. Attiecībā uz inventarizācijas rezultātu noformēšanu konstatētas tādas pašas nepilnības kā VFF, turklāt pieņemšanas-nodošanas akts nav vēl nav sagatavots. Audita intervijas rezultātā auditori guva pārliecību, ka AI bibliotēkas apmeklējums ir neliels, tai piešķirtie līdzekļi 2009.gadā ir gandrīz 2 reizes lielāki nekā TF, līdz ar to atsevišķas bibliotēkas uzturēšana ir ekonomiski neizdevīga.
- 1.8. Savukārt **Teoloģijas fakultātes** bibliotēkas krājums LUB uzskaitē ņemts kā **dāvinājums** uz TF dekāna un LU zinātņu prorektora 24.02.2005. savstarpējas vienošanās pamata, bet **Starptautisko attiecību un diplomātijas katedras** (turpmāk – SADK) grāmatu krājums pieņemts uz 29.09.2009. katedras vadītāja vēstules pamata. Inventarizācija šajās struktūrvienībās netika veikta. Auditoriem nav apliecinājumu, ka SADK krājumu pārņemšanu nodrošināja ar Rīkojumu⁶ apstiprinātā pastāvīgā informācijas resursu inventarizācijas komisija, kuras pienākums ir izvērtēt saņemtos resursus un sastādīt „Aktu par iespieddarbu un citu dokumentu saņemšanu bez pavaddokumentiem”.
- 1.9. Noteikumi⁷ paredz augstākās izglītības iestāžu bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma aprēķināšanu pēc studējošo un darbinieku skaita. Auditā konstatēts, ka finansējuma sadalījums pa fakultātēm 2008.gadā tika veikts pēc šī principa. 2009.gada finansējuma sadalījuma pamatojums auditoriem netika iesniegts, bet no uzskaites datiem (skat. 2.tabulu) redzams, ka salīdzinot ar 2008.gadu, finansējums gandrīz visām fakultātēm samazināts par 53%, izņemot TF, kurai samazinājums ir tikai 5% un LUB, kurai finansējums palielināts par 19%. Ar 11.08.2009. Rīkojumu⁸ veikti grozījumi finansējuma sadalījumā. Kopējais finansējuma apjoms samazināts par 125 596 Ls, taču samazinājuma

⁴ 17.06.2009. LU rīkojums Nr.1/151 „Par LU Vēstures un filozofijas fakultātes LU bilancē neiekļauto grāmatu krājuma inventarizāciju”

⁵ 12.02.2009. rīkojums Nr.1/42 „Par LU Astronomijas institūta LU bilancē neiekļautā bibliotēkas krājuma inventarizāciju”

⁶ 21.09.2009. LU rīkojums Nr. 1/249 „Par Pastāvīgas informācijas resursu inventarizācijas komisijas izveidi un krājuma uzskaiti LU Bibliotēkā”

⁷ 25.09.2001. apstiprinātie MK noteikumi Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”

⁸ Ar 11.08.2009. LU rīkojumu Nr.224 apstiprinātais „Informācijas resursu iepirkuma finansējuma sadalījums 2009. gadam”

procents nav vienlīdzīgs. Neskatoties uz to, ka fakultātēm finansējums samazināts vidēji par 50%, TF samazinājums ir tikai 8%, bet BF finansējuma daļa pat palielināta par 6%.

2.tabula

Krājuma papildināšanai plānotā finansējuma sadalījums pa fakultātēm

Struktūrvienība	Piešķirts finansējums			Palielinājums (+) vai samazinājums (-)					
	2008	2009.sāk.	2009*	2009.sāk./2008.		2009.*/2009.sāk.		2009.*/2008.	
				Ls	%	Ls	%	Ls	%
BF	7500	3515	8000	-3985	-53	4485	128	500	6
FMF	27000	12825	14750	-14175	-53	1925	15	-12250	-45
KF	7500	3515	4400	-3985	-53	885	25	-3100	-41
GZZF	14000	6650	4850	-7350	-53	-1800	-27	-9150	-65
MF	11500	5300	5350	-6200	-54	50	1	-6150	-53
FF	9800	4655	5350	-5145	-53	695	15	-4450	-45
MVF	15000	7125	6800	-7875	-53	-325	-5	-8200	-55
TF	2600	2470	2400	-130	-5	-70	-3	-200	-8
VFF	8500	3990	4300	-4510	-53	310	8	-4200	-49
EVF	70100	38325	24419	-31775	-45	-13906	-36	-45681	-65
JF	23000	10925	11000	-12075	-53	75	1	-12000	-52
SZF	18500	8740	9750	-9760	-53	1010	12	-8750	-47
PPF	35000	16625	14795	-18375	-53	-1830	-11	-20205	-58
LUB	101625	120840	94360	19215	19	-26480	-22	8240	8

2009* pēc grozījumiem 11.08.2009.

1.10. Atbildība par **krājuma iepirkšanas procesu** izpildi un kontroli fakultātēs noteikta ar Rīkojumu⁹. Apstiprinātā finansējuma ietvaros katras fakultātes atbildīgais darbinieks veic pasūtījumus LUB. Lai izvairītos no neracionālas iespieddarbu iegādes finanšu gada beigās, LUB komplektēšanas nodaļa katru mēnesi apkopo informāciju par piešķirtā finansējuma apgušanas gaitu katrā LU struktūrvienībā, veic fakultāšu periodikas pasūtījumu tendences un satura izvērtējumu un konsultē atbildīgos darbiniekus iepriekšminētajos jautājumos, kā rezultātā finansējums tiek apgūts plānveidīgi un savlaicīgi. 3.tabulā atspoguļota kopējā finansējuma izlietojuma tendence 2009.gadā.

3.tabula

Periodikai un grāmatām piešķirtā finansējuma izlietojums 2009.gadā.

Kopējais finansējums Ls	01.05.2009.		01.09.2009.	
	Apgūts	Atlikums	Apgūts	Atlikums
136 267	21 445	114 822		
126 024 (ar grozījumiem*)			89 336	36 688

1.11. Lai nodrošinātu operatīvu un pārskatāmu informācijas resursu **pasūtīšanas un iegādes procesu**, nodrošināta iespēja pasūtījumus veikt gan manuāli, gan elektroniski. LUB izstrādājusi un ar Rīkojumu¹⁰ apstiprinājusi pasūtījumu veikšanas procesa aprakstu un pasūtījuma veidlapu, nodrošinot to izvietojumu. LU mājas lapas bibliotēkas sadaļā pieejama detalizēta informācija par pasūtīšanas iespējām, kā arī pasūtījumu veikšanas instrukcija. Audita pārbaūžu rezultātā konstatēts, ka 2009. gadā iesniegti 53 rakstveida pieteikumi, bet elektroniski reģistrēti 489 jau izpildīti un 616 izpildei iesniegti pasūtījumi. Elektroniski veikto pasūtījumu intensitāte liecina, ka sistēma ir saprotama un lietošanā ērta.

⁹ 23.03.2009. rīkojums Nr.1/180 „Par informācijas resursu iegādi 2009.gadā”

¹⁰ 30.07.2008. rīkojums Nr. 1/178 „Par informācijas resursu pasūtīšanu LUIS”

1.12. Lai pilnvērtīgi nodrošinātu studiju programmu realizāciju un optimāli izmantotu esošos resursus, nepieciešams savlaicīgi **izvērtēt LUB krājuma** atbilstību studiju programmu prasībām. LU normatīvajos dokumentos šāda procedūra studiju programmu ikgadējā novērtēšanas un pirmsakreditācijas procesā netiek paredzēta. Ar 2009.gadu LUB darbinieki piedalās studiju programmu pirmsakreditācijas kvalitātes novērtēšanas procesā, izvērtējot piedāvāto studiju programmu informatīvo nodrošinājumu, taču Nolikums¹¹ šādu kārtību neparedz. Audita laikā tika veikts izlases veida 2009.gadā licencēšanai un akreditācijai sagatavoto jauno studiju programmu informatīvo resursu izvērtējums. Rezultāti apkopoti 4.tabulā. Pārbaudes rezultāti liecina, ka lielākā daļa licencēšanai un akreditācijai sagatavoto studiju programmu LUB nav nodrošinātas ar apguvei pieprasītajiem informatīvajiem resursiem.

4.tabula

Akreditācijai un licencēšanai sagatavoto programmu informatīvo resursu izvērtējums

Programma	Kopējais nepieciešamo resursu nosaukumu skaits	LUB krājumos esošo nosaukumu skaits	Kopējais nodrošinājums %
Kultūras un sociālās antropoloģijas maģistra akadēmiskā SP	225	83	36,9
Kultūras un sociālās antropoloģijas bakalaura akadēmiskā SP	253	134	53
Sporta menedžments	370	258	69,7
Profesionālā bakalaura SP "Māksla"	335	182	54,3

1.13. Lai veicinātu studiju programmu pilnveidi, LU izstrādāti un apstiprināti Noteikumi¹², kuri studiju programmu direktoriem uzdod katru gadu līdz 31.oktobrim veikt **programmu pašnovērtējumu**, kurā ir ietverta arī metodiskā nodrošinājuma analīze. Pēc AkD atbildīgā darbinieka sniegtās informācijas, lielākajā daļā iesniegto pašnovērtējuma ziņojumu metodiskā nodrošinājuma izvērtējums ir veikts formāli, bez konkrētu uzlabojumu un problēmu atspoguļojuma.

1.14. Savukārt, kā labas sadarbības piemērs, minama LUB Daudznozaru bibliotēka, kurā, iesaistot akadēmisko personālu, detalizēti tika izvērtēta bibliotēkas krājuma atbilstība Juridiskās fakultātes studiju programmām.

1.15. Grāmatu iegāde LU tiek plānota arī struktūrvienību budžetu ietvaros. Saskaņā ar Kārtību¹³, struktūrvienībās iegādātie iespieddarbi vērtībā līdz 50 Ls tiek norakstīti saņemšanas brīdī, līdz ar to kontrolē par struktūrvienībās esošajām, par LU līdzekļiem iegādātajām grāmatām nedarbojas. Situācijās, kad struktūrvienībās esošos izdevumus pievieno LUB krājumam, tiem atkal tiek atkal piešķirta vērtība. Šāda veida uzskaitē ir nelietderīga, nekontrolējama, necaurskatāma, kā arī literatūras iegādei paredzētie līdzekļi netiek izlietoti pietiekami efektīvi, jo nav noteikts, ka grāmatas, kuras iegādājas struktūrvienības par saviem līdzekļiem jāuzskaita kā LUB fonds un jāievada kopkatalogā.

1.16. Svarīgs nosacījums veiksmīgas LU akadēmiskās darbības nodrošināšanai ir savlaicīga iegādāto grāmatu un citu izdevumu **sagatavošana lietošanai**. Noteikumi¹⁴ paredz

¹¹ Ar LU 10.02.2005. rīkojumu Nr. 1/30 apstiprinātais „LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijas nolikums”

¹² 09.10.2006. ar LU zinātņu prorektora norādījumu apstiprinātie „Noteikumi par ikgadējiem studiju programmu pašnovērtējuma ziņojumiem”

¹³ 24.10.2008. ar LU rīkojumu Nr.1/216 apstiprinātā „Latvijas Universitātes grāmatvedības uzskaites kārtība”

¹⁴ 07.08.2001. apstiprinātie MK noteikumi Nr.354 „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”

reģistrācijas un sagatavošanas procesam vienu mēnesi no iespieddarbu iegādes brīža. LUB ieviesusi pilnīgu informācijas resursu bibliogrāfiskās un tehniskās apstrādes tehnoloģisko procesu. Tas aptver visas apstrādes funkcijas: pārbaudi, elektroniskā apraksta veidošanu, indeksāciju un kontroles diega iestrādi. Auditori pārliecinājās, ka process ir optimizēts un nodrošina ātru un kvalitatīvu rezultātu. Saskaņā ar Kalkulāciju¹⁵ vidēji viena nosaukuma katalogizācijai tiek patērēts 20.2 min laika. 5.tabulā atspoguļota informācija par 2008.un 2009.gadā lietošanai sagatavoto eksemplāru apjomiem.

5.tabula

2008.un 2009.gadā lietošanai sagatavotie eksemplāri

Gads	Kopā lietošanai sagatavoto eks. skaits	T.sk. jaunie eks.	Sagatavots kopējo eksemplāru	
			Vidēji mēnesī	Vidēji vienā dienā
2008	42280	15541	3523	14
2009	13171	1807	2195	18

- 1.17. Paralēli krājumu papildināšanas darbiem LUB veic **rekatalogizāciju** – kartīšu katalogā atspoguļoto grāmatu apstrādi un ievietošanu elektroniskajā katalogā. 2008.gadā šādi kopkatalogam pievienoti 4506 eksemplāri, 2009.gada 6 mēnešos 18950 eksemplāri. 2009.gadam izvirzītajos darba uzdevumos Saskaņā ar auditam iesniegtajiem LUB darba uzdevumiem, 2009.gadā paredzēts rekatalogizēt 21000 eksemplāru. 2009.gadā rekatalogizācijas apjoms ir palielinājies, taču būtu paātrināms, lai izpildītu plānoto rādītāju.
- 1.18. Lai nodrošinātu krājumu uzskaites datu atbilstības novērtēšanu, Noteikumi¹⁶ un Rīkojums¹⁷ paredz **krājumu pārbaudi**. Saskaņā ar LUB sniegtajiem datiem, 2009.gadā kopā ir inventarizēti 100 128 eksemplāri, taču nepieciešamos krājuma pārbaudes protokolus LUB pārstāvji auditoriem uzrādīt nevarēja.
- 1.19. Izvērtēšanas rezultātā par novecojušu, bojātu, nolietotu atzīto literatūru uzskaita **norakstīšanas** aktā. Noteikumos¹⁸ noteiktajā norakstīšanas kārtība paredz, ka katrā aktā norāda viena iemesla dēļ norakstītos iespieddarbus un citus dokumentus, bet LUB sastādīti kopēji akti visiem iespējamajiem norakstīšanas iemesliem (novecojuši pēc satura, nozaudēti, neatgūstami, bojāti, lieki dubleti, nolietoti un neatbilstoši krājuma profilam). Aktos komisijas locekļu parakstiem nav pievienoti parakstu atšifrējumi.
- 1.20. Norakstītie resursi uz pieņemšanas-nodošanas aktu pamata tiek nodoti makulatūras pārstrādes uzņēmumam SIA „Vekover”, ar kuru LU noslēgta vienošanās par bezmaksas makulatūras izvešanu.
- 1.21. Līdz ar to, ka 2008.un 2009.gados pieaudzis LUB krājuma pārbaūžu apjoms, jūtami palielinājies izslēgto informācijas resursu apjoms. 1.grafikā atspoguļots izslēgto informācijas resursu salīdzinājums laika posmā no 2005. līdz 2009.gadam.

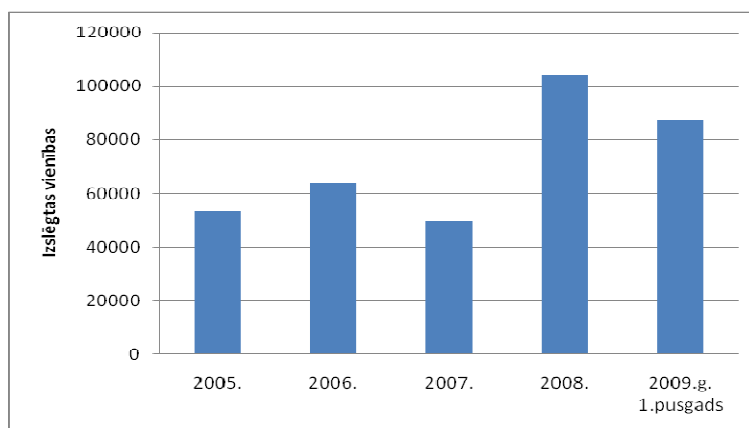
¹⁵ 3.07.2009. ar LU rīkojumu Nr. 1/.182 apstiprinātā „LU Bibliotēkas dokumentu apstrādes un ievades IS procesu izmaksu kalkulācija”

¹⁶ 07.08.2001. apstiprinātie MK noteikumi Nr.354 „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”

¹⁷ 21.09.2009. LU rīkojums Nr.1/249 „par Pastāvīgas informācijas resursu inventarizācijas komisijas izveidi un krājuma uzskaiti LU Bibliotēkā”

¹⁸ 07.08.2001. apstiprinātie MK noteikumi Nr.354 „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”

Izslēgto informācijas resursu dinamika

Secinājumi:

1. LUB darbība tiek plānota un kontrolēta nodaļu, nozaru bibliotēku līmenī un centralizēti, taču plānu apstiprināšanā netiek ievērotas LU lietvedības noteikumos noteiktās prasības.
2. 2009.gadā ievērojami ir samazinājies LUB iepirkto resursu apjoms un krājums galvenokārt tiek palielināts ar LU struktūrvienību bibliotēku krājumu pārņemšanu.
3. Netiek nodrošināta vientipiska bibliotēku krājuma pārņemšanas procedūra. Inventarizācijas dokumentācijā netiek ievērotas visas nepieciešamās noformēšanas prasības.
4. Atsevišķas Astronomijas institūta bibliotēkas pastāvēšana ir neekonomiska.
5. Veicot grozījumus 2009.gada informācijas resursu finansējuma sadalījumā, nav ievērots vienlīdzības princips.
6. LUB veikto plānošanas un kontroles pasākumu rezultātā informācijas resursu iegādei piešķirtais finansējums tiek apgūts plānveidīgi un savlaicīgi.
7. LU muzejā netiek ievērota LR noteiktā skaidras naudas uzskaites kārtība.
8. Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas kārtībā nav iekļauta prasība LU bibliotēkai veikt informatīvā materiāla izvērtējums.
9. Lielākajā daļā iesniegto studiju programmu pašnovērtējuma ziņojumu informatīvā nodrošinājuma izvērtējums tiek veikts formāli, bez konkrētu uzlabojumu un problēmu atspoguļojuma.
10. Informācijas resursu bibliogrāfiskās un tehniskās apstrādes tehnoloģiskais process ir optimizēts un nodrošina ātru un kvalitatīvu rezultātu.
11. LUB nozaru bibliotēku darbinieki periodiski veic krājumu pārbaudes, bet nepieciešamā dokumentācija netiek sagatavota.
12. LU nav ieviesta kontrole par struktūrvienībās esošajām, par LU līdzekļiem iegādātajām grāmatām. Nav noteikta prasība tās ievietot LUB kopkatalogā.
13. Krājumu pārbažu rezultātus atspoguļojošie informācijas resursu norakstīšanas akti nav sastādīti atsevišķi katram norakstīšanas iemeslam, kā to nosaka LR normatīvie akti.

Ieteikumi:

1. Nodrošināt vientipisku krājumu pārņemšanas un papildināšanas procesu.
2. Izvērtēt atsevišķas Astronomijas institūta bibliotēkas pastāvēšanas nepieciešamību.

3. Noteikt vienotus principus informācijas resursu iegādei nepieciešamā finansējuma sadalei.
4. LU noteiktajā studiju programmu kvalitātes izvērtēšanas kārtībā iekļaut programmas apguvei nepieciešamā informatīvā nodrošinājuma izvērtēšanu.
5. Studiju programmu pašnovērtējumu ziņojumos sadarbībā ar LUB veikt studiju programmas metodiskā nodrošinājuma analīzi.
6. Organizēt par LU līdzekļiem iegādāto literatūras un informatīvo materiālu vienotu uzskaiti un reģistrāciju LUB kopkatalogā.

2. LUB abonēto un uzturēto datu bāžu lietošanas nodrošināšana

- 2.1. Mūsdienu bibliotēku darbībā strauji pieaug attālināto jeb virtuālo lietotāju skaits. 2007.gadā reģistrēti 370 963 virtuālie LUB apmeklētāji, bet 2008.gadā jau 435 180. Attālināto lietotāju apmeklējumu skaits pieaudzis par 64 217 pieslēgumiem. Līdz ar to arvien lielāku nozīmi iegūst piekļuves nodrošināšana **elektroniskajiem resursiem.** Arī LUB, līdzās drukātajiem informācijas resursiem, arvien vairāk informācijas piedāvā elektroniskā veidā. Lietotājiem tiek piedāvāta pieeja trīs veidu elektroniskajām datu bāzēm: abonētajām datu bāzēm, brīvpieejām un LUB izveidotajām un uzturētajām datu bāzēm.
- 2.2. 2008.gadā LUB nodrošināja pieeju 45 abonētajām datu bāzēm, 90 brīvpieejām un 24 izmēģinājuma pieejām. Informācija par pieejamajām saitēm un datu bāzēm izvietota LU portālā Bibliotēkas sadaļā, zem nosaukuma „Datubāzes”. Pieeju lielākajai daļai datu bāžu nodrošina pieslēgums pēc LU datortīkla IP adrešu apgabaliem, kas ļauj pieslēgties datu bāzēm automātiski no visiem LU datoriem, bet pieslēdzoties LU Virtuālajam Privātajam tīklam, arī no citiem datoriem. LU portāla LUB sadaļā ievietota sasaiste ar LANET publicēto pieslēgšanās instrukciju. Visas datu bāzes lietotāji izmanto bez maksas.
- 2.3. Lai novērtētu datu bāžu **izmantošanas intensitāti** un novērtētu to lietderību, tiek analizēta informācija par to lietošanas apjomiem. Lielākajai daļai datu bāžu pieslēguma sesiju, veikto meklējumu skaits tiek uzskaitīts automātiski. Saskaņā ar LUB veiktajiem apkopojumu datiem, visvairāk izmantotās datu bāzes ir Letonika, EBSCO un ProQuest. 6.tabulā veikts biežāk izmantoto datu bāžu pielietojuma salīdzinājums 2006., 2007. un 2008.gadā. Salīdzinot pieslēgumu sesijas 3 gados, visām aplūkotajām datubāzēm novērojams izmantošanas palielinājums. Īpaši tas ir palielinājies EBSCO, kas saistīts ar pieeju vairākām jaunām EBSCO apakšdatubāzēm.

6.tabula

LU biežāk izmantoto datu bāžu izmantošanas statistika

	2006.gads	2007.gads	2008.gads
Letonika	141016	152715	200044
EBSCO	140662	130029	162476
ProQuest		59531	64267

- 2.4. Datu bāžu abonēšanai nepieciešamais finansējums pamatā tiek piešķirts LUB krājuma papildināšanas finansējuma ietvaros. Lai gan 2009.gadā abonējamo datu bāžu skaits nav palielinājies, plānotais finansējums pieaudzis par 44 500 Ls, t.i. 53% salīdzinājumā ar 2008.gadu. Auditori saņēma skaidrojumu, ka finansējuma palielinājums nepieciešams arī daļējai 2008.gada līgumu apmaksai un abonēšanas maksas palielinājuma segšanai LUB darbinieki veic regulāru datu bāžu uzturēšanai piešķirtā finansējuma izlietojuma uzskaiti un kontroli, sastādot ikmēneša pārskatus.
- 2.5. Lai noskaidrotu lietotāju viedokli par datu bāzēm LUB veic aptaujas, kurās izvērtē respondentu viedokli par tos interesējošajām zinātņu nozarēm, abonēto datu bāžu izmantošanas biežumu un apmierinātību ar tām, kā arī noskaidro, kuras konkrētas datu

bāzes lietotāji iesaka LUB abonēt. Aptauja izvērtē viedokļus sadalījumā pa lietotāju grupām, gan apkopo kopējo viedokli.

- 2.6. Auditoriem tika uzrādīti LUB lietotāju **aptaujas rezultāti** par abonētajām datu bāzēm par 2008.gadu. Kopā aptaujā piedalījās 226 respondentu, 25 % no tiem – pasniedzēji. Uz jautājumu par abonēto datu bāžu izmantošanas biežumu lielākā daļa bibliotēkas lietotāju, it īpaši LU pasniedzēji (31%), atbildējuši, ka datu bāzes izmanto regulāri. Sadalījumā pa zinātņu nozarēm, visvairāk tiek pieprasīta informācija sociālajās zinātnēs, tām seko humanitārās zinātnes, dabas zinātnes, eksaktās zinātnes un medicīna. Kā visnepieciešamākās tiek atzītas prestižu zinātnisko izdevniecību datu bāzes, piemēram, *Cambridge University Press, Oxford University Press, Springer*, izdevniecības *Elsevier* datubāze *Science Direct* un citas. Iegūtā informācija, līdžās datu bāžu izmantošanas statistikai, ir noderīga gan jaunu datu bāžu iegādei, gan jau abonēto datu bāžu izvērtēšanai pirms abonēšanas līgumu termiņu pagarināšanas.
- 2.7. LUB apkopo informāciju par LU intelektuālo īpašumu un veido trīs datu bāzes:
- 2.7.1. LU zinātnieku publikāciju un vēstures datu bāzē pieejama informācija par LU akadēmiskā un zinātniskā personāla publikācijām, kā arī LU vēsturi no 1919.gada līdz mūsdienām;
- 2.7.2. LU izstrādāto un aizstāvēto disertāciju datubāzē apkopota informācija par LU izstrādātajiem vai LU promocijas padomēs aizstāvētajiem promocijas darbiem/disertācijām un darbu kopsavilkumiem/autoreferātiem;
- 2.7.3. LU noslēguma darbu datu bāzē iekļauta informācija par LU studentu aizstāvētajiem maģistra, bakalaura, diploma un kvalifikācijas darbiem.
- 2.8. 2008.gada audita „Personāla uzskaites sistēmas nodrošināšana, kontrole, pilnveidošana” ietvaros tika konstatēts, ka bieži netiek ievērota LU noteiktā kārtība par akadēmiskā personāla publikāciju bibliogrāfisko aprakstu ievietošanu datu bāzē. Lai nodrošinātu LU akadēmiskā un zinātniskā personāla publikāciju popularizēšanu un uzskaiti, 13.03.2009. LU izstrādāta un apstiprināta jauna Kārtība¹⁹, kurā iestrādāta akadēmiskā personāla publikāciju reģistrācijas kontroles sistēma. Līdz ar to jau 2008.gadā ir būtiski palielinājies datu bāzē reģistrēto publikāciju skaits. 7.tabulā uzskaitītas LUB datu bāzē reģistrētās publikācijas salīdzinājumā pa gadiem.

7.tabula

LUB datu bāzē reģistrētās LU akadēmiskā personāla publikācijas

Periods	Publikāciju skaits
2007.gads	1370
2008.gads	8352
Līdz 30.09.2009.	5553

- 2.9. Nolikums²⁰ paredz studentu noslēguma darbu iesniegšanu elektroniskā veidā, bet tā nav attiecināta uz LU aizstāvētajām disertācijām. Kā nosaka minētā nolikuma 4.13.punkts, izstrādāta Kārtība²¹, kura precizē noslēguma darbu publiskošanas nosacījumus. Saskaņā ar šo kārtību, absolvents LUIS augšupielādē savu noslēguma darbu, ievieto anotāciju, aizpilda noslēguma darba reģistrācijas lapu un apliecina savu piekrišanu vai aizliegumu darba publiskošanai LUB datu bāzē. Tā kā LUB lietotā Aleph sistēma nav integrēta LUIS, lai publiskotu noslēguma darbu LUB elektroniskajā uzskaites sistēmā, LUB darbiniekiem

¹⁹ 13.03.2009. ar LU rīkojumu Nr.1/73 apstiprinātā „Publikāciju, bibliogrāfisko aprakstu ievietošanas kārtība LU zinātnieku publikāciju un vēstures datu bāzē”

²⁰ 28.04.2003. ar Senāta lēmumu Nr.162 apstiprinātais „Nolikums par noslēguma pārbaudījumiem LU”

²¹ 05.05.2006. ar LU rīkojumu Nr. 1/114 apstiprinātā „Noslēguma darbu elektronisko versiju iesniegšanas un pieejas kārtība”

atkārtoti jāievada anotācija un informatīvie dati par darbu un tā autoru. Tādā veidā 2008.gadā tika aprakstīti **5027** un līdz 2009.gada 26.oktobrim **1667** noslēguma darbi. Šajā situācijā viens un tas pats darbs tiek veikts divas reizes, kas rada lieku darbaspēka un darba laika patēriņu.

Secinājumi:

1. LUB arvien vairāk informācijas piedāvā elektroniskā veidā. Ar katru gadu palielinās elektronisko datu bāžu lietotāju skaits.
2. LUB darbinieki veic regulāru datu bāžu uzturēšanai piešķirtā finansējuma izlietojuma uzskaiti un kontroli.
3. Analizējot LUB veikto aptauju rezultātus, tiek noteikta lietotāju apmierinātība ar abonētajām datu bāzēm.
4. LU ir izstrādāta akadēmiskā personāla publikāciju reģistrācijas LUB datu bāzē kontroles sistēma.
5. Noslēgumu darbu elektronisko versiju iesniegšanas un pieejas kārtība neregulē LU izstrādāto un/vai aizstāvēto disertāciju datu bāzes veidošanas un izmantošanas kārtību.
6. Noslēguma darbu ieviešanu LUB datu bāzē apgrūtinā apstākļi, ka LUB lietotā Aleph sistēma nav integrēta LUIS.

Ieteikumi:

1. Iekļaut „Noslēgumu darbu elektronisko versiju iesniegšanas un pieejas kārtībā” arī LU aizstāvēto disertāciju elektronisko versiju datubāzes veidošanas un izmantošanas nosacījumus.
2. Nodrošināt LUIS un Aleph sistēmu integrētu datu bāzi.

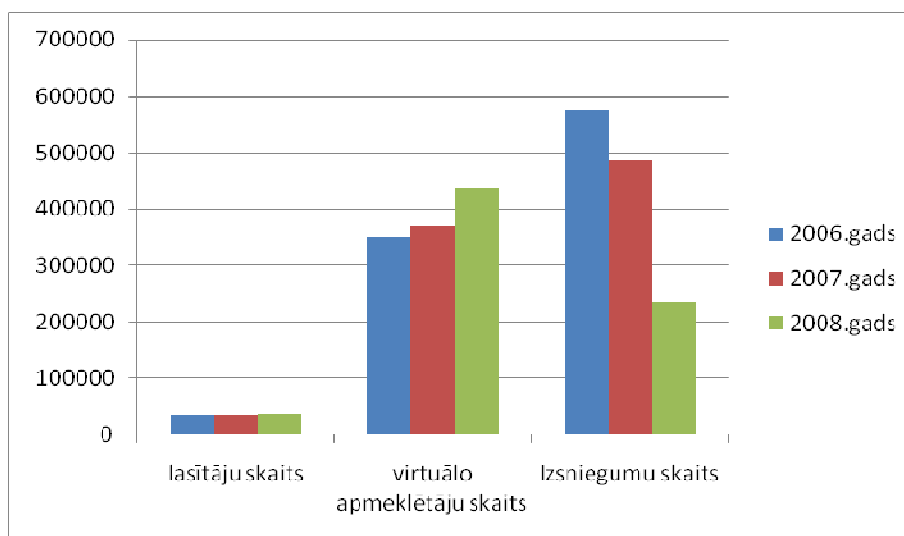
3. LUB pakalpojumu nodrošināšana

- 3.1. Bibliotēkas pamatpakalpojumi ir informācijas pasūtījumu apkalpošana, lasītavu apkalpošana, datoru un interneta bezmaksas izmantošana, izstāžu, ekskursiju, tematisku pasākumu organizēšana, apmācības un konsultācijas par bibliotēkas pakalpojumu izmantošanas iespējām un veidiem, kursu organizēšana skolu bibliotekāriem.
- 3.2. **Informācija** par lietotājiem pieejamo LUB informatīvo krājumu apkopota elektroniskajā kopkatalogā, bet vecākie izdevumi saglabājušies kartīšu katalogā bibliotēku telpās. Lietotāju ērtībai informācijas resursus iespējams **pasūtīt** gan elektroniski, gan bibliotēkā uz vietas. LU portāla LUB sadaļā atrodama plaša, pārskatāma un saprotami lietojama informācija par LUB sniegtajiem pakalpojumiem un to lietošanas instrukcijas.
- 3.3. Lai atvieglotu pakalpojumu saņēmējam vajadzīgo **resursu izvēli**, tiek strādāts pie brīvpieejas krājuma palielināšanas labiekārtotās telpās. 2009.gadā praktiski visās nozaru bibliotēkās izveidota brīva pieeja bibliotēkas krājumam. Kopumā brīvpieeja nodrošināta 7% no visa LUB krājuma. Centrālajā ēkā, Kalpaka bulvārī 4, iepriekšminētā sistēma netiks izveidota telpu trūkuma dēļ. Telpu ekonomijas dēļ retāk izmantotā krājuma daļa tiek pārvietota uz Salaspils krātuvi, taču šos resursus iespējams pasūtīt izmantojot kopkatalogu. Lai nodrošinātu krājuma aizsardzību brīvpieejas sistēmā, LUB iegādājusies un uzstādījusi drošības sistēmu, kuras darbības pamatā ir grāmatās iestrādāts drošības diegs.
- 3.4. Viens no galvenajiem LUB darba rādītājiem ir bibliotēkas **izmantošanas dinamika**. Saskaņā ar LUB sniegtajiem uzskaites datiem, 2008. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem ir būtiski palielinājies gan lasītāju, gan attālināto jeb virtuālo lietotāju skaits. Pieaugums atspoguļots 2.grafikā. Izsniegumu samazinājums skaidrojams ar to, ka pieaudzis

virtuālo apmeklētāju skaits un arvien vairāk tiek izmantoti elektroniskie informācijas resursi.

2.grafiks

LUB darbības dinamika

- 3.5. Audita ietvaros tika izvērtēts cik liela daļa no **LU akadēmiskais personāls** ir LUB lietotāji Saskaņā ar LU statistikas²² un LUB statistikas datiem (skat. 8.tabulā), 2008.gadā kā LUB lietotāji bija reģistrēti mazāk kā puse (42%) LU akadēmiskā personāla, bet pēc vairākkārtējām LUB rīkotām aktivitātēm, 2009.gadā LUB reģistrēto LU akadēmiskā personāla skaits pieaudzis par 24%. Tomēr joprojām vairāk kā trešdaļa mācībspēku LUB krājumu neizmanto. Situācija, kad lielai daļai mācībspēku nav informācijas par LUB krājumu sastāvu, rada risku, ka un LUB informatīvais materiāls netiek optimāli izmantots studiju procesā.

8.tabula

LUB pierēģistrētais LU akadēmiskais personāls

	2008.gads	Uz 06.11.2009.
Kopējais LU akadēmiskā personāla skaits	987	873
LUB Lietotāji	418	579
% no kopējā skaita	42	66

2008.gadā vislielākais pasniedzēju LUB lietotāju skaits (77) reģistrēts Humanitāro zinātņu bibliotēkā, bet vismazākais (21) Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā. 2009.gadā situācija mainījies un visvairāk pasniedzēju reģistrējušies (73) tieši Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā un Daudznozaru bibliotēkā, taču vismazākais pasniedzēju LUB lietotāju skaits (23) Ķīmijas zinātņu bibliotēkā.

- 3.6. Visās LU bibliotēkās nodrošinātas **brīvpieeju lasītavas**. 2008.gadā par 92 vietām palielināts kopējais lasītāju vietu skaits LU bibliotēkās. Lasītāju apmeklējuma statistika liecina, ka vislielākais vidējais apmeklējums novērojams Izglītības zinātņu un psiholoģijas bibliotēkā – 517 apmeklētāji, Humanitāro zinātņu bibliotēkā – 441 apmeklētājs un Ekonomikas zinātņu bibliotēkā – 344 apmeklētāji vidēji dienā.
- 3.7. Visiem LUB klientiem pieejamas **konsultācijas** kopkataloga, datu bāzu un citas informācijas lietošanā. Interesējošos jautājumus var uzdot un skaidrojumu saņemt uz vietas katrā LU bibliotēkā, pa e-pastu vai telefonu. LUB Informācijas un bibliogrāfijas nodaļas sastāvā darbojas konsultanti, kuri veic apmācības un sniedz konsultācijas maģistrantiem, specifiskos jautājumos un pēc speciāliem pasūtījumiem, kā arī sniedz

²² LUIS personāla uzskaites dati

konsultācijas citu bibliotēku darbiniekiem. Katru gadu 1.kursa studentiem iepazīšanās dienu ietvaros tika sniegta informācija par LUB pakalpojumu iespējām. Auditoriem tika uzrādīta 2009.gadā LUB darbinieku sagatavotā un demonstrētā informatīvā LUB pakalpojumu prezentācija 1.kursa studentiem.

- 3.8. LUB realizē **mācību kursus**, saskaņā ar IZM licenzēto un ar Rīkojumu²³ apstiprināto pedagoģu tālākizglītības programmu „Informācijas prasmes bibliotēkas lietotāju informacionālai apkalpošanai”. 2008.gadā kursu apguva 5 grupas, kopskaitā 69 pedagoģi.
- 3.9. Lai maksimāli informētu lasītājus par **jauninājumiem krājumā**, LUB regulāri veic pasākumus to popularizēšanai, piedāvājot iepazīties ar jaunieguvumu izstādēm LUB Centrālās ēkas lasītavā un LUB nozaru bibliotēkās, kā arī elektroniskā veidā LU portāla LUB sadaļā, kur katru mēnesi tiek publicēti apraksti par jaunajām grāmatām.
- 3.10. LUB tiek apkopota informācija par LUB **papildus darbību**. 9.tabulā tā dota salīdzinājumā par periodu 2006.-2007.gadi. Lai arī 2008.gadā LUB darbinieku skaits samazinājies, darbības rādītāji, lielākoties, paaugstinājušies.

9.tabula

LUB papildus darbība

	2006	2007	2008
Kopējais darbinieku skaits	98	117	102
Izstādes	105	169	173
Tematiskie pasākumi	79	177	187
Projektu izstrāde	16	7	6
Izdevējdarbība	3	4	3
Veiktie zinātniskie pētījumi	7	6	10
Profesionālās pilnveides un tālākizglītības pasākumi	195	261	245

- 3.11. LUB **maksas pakalpojumu** izcenojumi noteikti un apstiprināti Cenrādī²⁴. Ar šo pašu rīkojumu noteikts, ka darbiniekus, kuri veic skaidras naudas darījumus, nosaka LUB direktore. Informācija par iespējām saņemt maksas pakalpojumus, cenrādis un bankas rekvizīti publicēti LU portāla LUB sadaļā. 2008.gadā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem sastādīja 60 881 Ls, 2009.gadā (līdz 01.11.2009.) 47 560 Ls. Lielāko daļu ienākumu veido kavējumu maksas, kopēšanas un printēšanas pakalpojumi.
- 3.12. **Norēķināties par maksas pakalpojumiem** iespējams pakalpojuma saņemšanas vietā, LU kasē vai ieskaitot LUB kontā bankā. Visās LU bibliotēkās uzstādīti kases aparāti. Saskaņā ar LUB sniegto informāciju, atbilstoši Noteikumiem²⁵, 37 darbinieki ir apmācīti darbam ar kases operācijām. Pēc pieprasījuma auditoriem tika uzrādītas apliecības par apmācību pabeigšanu. Katrā nozaru bibliotēkā vairāki darbinieki veic darbības ar kases aparātu un skaidru naudu, taču skaidras naudas iemaksas LU kasē veic ar LUB direktores norādījumu pilnvarotas personas. Audita laikā tika veiktas izlases veida kases aparātu atrašanās vietu pārbaudes. Kases aparātu izmantošanas noteikumu pārkāpumi netika konstatēti.
- 3.13. Uz 2009.gada maiju LUB uzskaitītas 998 LUB reģistrēto lietotāju noteiktajā termiņā nenodotas krājuma vienības. 2009.gada 1.pusgadā kā kavējuma nauda iekasēta summa 25 357 Ls. Lai veicinātu **LU materiālo vērtību saglabāšanu**, LUB izstrādājusi un regulāri

²³ 13.09.2007. LU rīkojums Nr. 1/196 „Par pedagoģu tālākizglītības programmu”

²⁴ 05.02.2009. ar LU rīkojumu Nr. 1/33 apstiprinātais „LUB maksas pakalpojumu cenrādis”

²⁵ 02.05.2007. MK noteikumi Nr. 282 „Nodokļu un citu maksājumu reģistrēšanas elektronisko ierīču un iekārtu lietošanas kārtība”

pielieto pasākumu sistēmu krājumu aizsardzībai (līgumā par studijām LU ir noteikta atbildība par saistību ar LUB neizpildi, lietotāji tiek iepazīstināti ar LUB lietošanas noteikumiem, kavētājiem tiek sūtītas atgādinājuma vēstules, informācija par parādu tiek ievietota LUIS u.c.), taču optimāla rezultāta sasniegšanai LUB trūkst administratīvu pilnvaru efektīvu pasākumu veikšanai.

- 3.14. 2009.gada maijā uzskaitīti 4686 jau eksmatrikulētie LUB bezcerīgie parādnieki. Saskaņā ar LUB darbinieku aplēsēm, vidēji katrs parādnieks nav atgriezis vismaz 3 informācijas vienību, kas uz 2009.gada maiju kopā sastāda 14058 vienību. Šis skaits ir aptuveni vienāds ar 2009.gada 1.pusgadā jau iegādāto jauno informācijas resursu skaitu (14594). Pieņemot, ka aptuvenā vidējā vienas vienības cena ir 5 Ls, zaudējumi naudas izteiksmē sastāda aptuveni 210 870 Ls.
- 3.15. Patreizējā ekonomiskajā situācijā būtiska nozīme ir resursu ekonomijas jautājumam, tāpēc, sniedzot konkrētus priekšlikumus, LUB vairākkārtīgi vērsusies pie LU vadības ar lūgumu risināt šo jautājumu, taču līdz audita brīdim nekādi papildus pasākumi situācijas risinājumam nav veikti.
- 3.16. Lai izvērtētu bibliotēkas lietotāju apmierinātību ar bibliotēkas darbību, apkalpošanas kvalitāti, novērtētu informācijas meklētāju prasmes, pakalpojumu izmantošanas intensitāti u.c. LUB darbību raksturojošus rādītājus, regulāri tiek veiktas **aptaujas un pētījumi**. Auditoriem tika uzrādīti vairāku dažādu aptauju rezultāti:
 - 3.16.1. 2007.gada decembrī apmeklētāju apmierinātības novērtēšanai veiktā anketēšana Fizikas un matemātikas zinātņu bibliotēkā liecina, ka lielākā daļa respondentu ir apmierināta ar bibliotēkas darba laiku un sniegtajiem pakalpojumiem un ka populārākie informācijas meklēšanas avoti ir elektroniskais katalogs un bibliotekārs,
 - 3.16.2. galvenais 2008.gada februārī veiktā bibliotēkas lietotāju informācijas meklēšanas prasmju izvērtējuma secinājums - studentu informācijas meklēšanas prasmes ir vienpusīgas un nepietiekamas,
 - 3.16.3. 2008.gadā Ekonomikas zinātņu bibliotēkā veiktā pētījuma rezultātā realizēti vairāki uzlabojumi apkalpošanas kvalitātes pilnveidošanā (uzlabots apgaismojums, paplašināts bibliotēkas krājums, palielināts datoru skaits u.c.),

Secinājumi.:

1. *LUB nodrošina plašu, pārskatāmu informāciju par LUB sniegtajiem pakalpojumiem to lietošanas instrukcijas un konsultācijas.*
2. *Vairāk kā trešdaļa LU akadēmiskā personāla nav LUB lietotāji.*
3. *LUB maksas pakalpojumu izcenojumi ir apstiprināti LU noteiktajā kārtībā.*
4. *Skaidras naudas iekasēšanā pārkāpumi nav konstatēti.*
5. *LUB izstrādājusi un regulāri pielieto pasākumu sistēmu krājumu aizsardzībai, tomēr tā nav pietiekoši efektīva. Uz 2009.gada maiju, pēc provizoriskiem aprēķiniem, atskaitītie LUB parādnieki LU ir radījuši zaudējumus 210 870 Ls apmērā.*
6. *Lietotāju apmierinātības noskaidrošanai LUB veic aptaujas un pētījumus.*

Ieteikumi:

1. *Izstrādāt sistēmu, kas nodrošinātu LU mācībspēku sadarbību ar LUB.*
2. *Veikt pasākumus, lai stimulētu studentus nokārtot saistības ar LUB.*

Rīgā, 07.12.2009.

Auditori:

KVAD direktore (paraksts) I.Krastiņa

Auditējamās puses pārstāvis:

LU zinātņu prorektors (paraksts) I.Muižnieks

LUB direktore (paraksts) I.Gudakovska